Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA
12
ARALIK 1979
500 KURUŞ

İtiraf HAKKINDA GÖRÜŞLER...

Maden Federasyonu Başkanı Özer:

"İTİRAF'TA MHP İLE İLİŞKİ ÇOK AÇIK"

ANKARA(ÖZEL) MADEN Federasyonu Başkanı Kemal Özer, gazetemizde yayınlanan "İtiraf" dizisinde herşeyin açıkça ortaya kondugunu söyledi.

Özer, yayınımız hakkında şöyle konuştu:

"Savcılık ilk günden soruşturmaya girişmeliydi. "İtiraf"ta yapılan işler ve MHP'yle ilişki çok açık. Eğer adamın söyledikleri yalansa bunu ispat etsinler."

İtiraf dizisi 8. sayfamızda

KAÇIYOR MU?

Sağkaya yıllık izne çıktı

ANKARA (ÖZEL) GAZETEMİZDE bir süredir yayınlanmakta olan "İtiraf" adlı dizide, Antalya'daki çeşitli silahlı saldırı olaylarına adı karışan Abdurrahman Sağkaya'nın, çalıştığı Sosyal Güvenlik

(Devamı Sa. 7.Sü 10'da)

IPEKÇI'NIN KATILIYLE ILGILI YENI BIR BULGU

■ *Çıngırlı'nın, Ağca ile Somuncuoğlu'nun talimatı üzerine görüştüğü sanılıyor*

Ağca, cinayetten sonra Malatya'da MHP Doğu Müfettişiyle görüştü

Muammer Çıngırlı, Orhan Yavuz cinayetine de aslı fail olarak katılmıştı

● *MHP Doğu Müfettişi Muammer Çıngırlı, Malatya olayları sırasında aktif rol aldı*

HABER MERKEZİ

MİLLİYET gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayıyla ilgili yeni bir bulgu daha saptandı. İpekçi'nin katil sanığı, cezaevi firarisi Mehmet Ali Ağca'nın, cinayetten sonra Malatya'ya geldiğini belirten görgü tanıkları, Ağca'nın görüştüğü kişiler arasında MHP Doğu Bölgesi Müfettişi Muammer Çıngırlı'nın da bulunduğunu söylediler.

ÇINGIRLI'NIN ÖRGÜTSEL KONUMU

1975-76 yıllarında Erzurum Ülkü Ocakları Başkanlığını yapan Çıngırlı, Erzurum Üniversitesi Doçenti Orhan Yavuz'un öldürülmesi olayına karışmış, şehirdeki çeşitli eylemleri yönetmiş ve MHP'nin en sorumlu adamı olarak görev yapmıştı. O yıllarda "Doğunun başbuğu" ve "Türkeş'in en yakın adamı" olarak tanınan Yılma Durak'ın sağ kolu görevini yapan Çıngırlı, 1978 yılı başlarında MHP Doğu Bölgesi Müfettişliği makamına getirildi.

Çıngırlı, bu görevde bulunurken MHP'nin Doğuda bulunan bütün il örgütlerini, Ülkü Ocaklarını denetledi ve özellikle Malatya-Elazığ-Bingöl hattı üzerinde çalıştı. 1978 yılı Nisan ayında Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun öldürülmesiyle başlayan olaylar sırasında Malatya'da bulunan ve aktif rol oynayan Çıngırlı'nın, eylem içinde MHP taraftarlarının faaliyetlerini koordine etti-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'te)

Erzurum Ülkü Ocakları eski Başkanı, MHP Doğu Bölgesi Müfettişi Muammer Çıngırlı, "Doğunun Türkeşi" diye bilinen Yılma Durak ile birlikte görülüyor.

Sükan, silah kaçakçılığı konusunda geniş açıklama yaptı

Sükan: «Silah kaçakçılığı, bazı komşu devletler tarafından körükleniyor»

● Geçen yıl Nusaybin'in Hop mağaralarında 494 adet Rus yapısı roket bulundu.

● Bunları kimin getirdiği tespit edilemedi.

ANKARA (ÖZEL) DEMOKRATİK Parti Genel Başkan Vekili ve eski başbakan yardımcısı Faruk Sükan, silah kaçakçılığı konusunda geniş açıklamalarda bulunarak, bunun anarşist ve terörist hareketlerin ayrılmaz bir parçası olduğunu söyledi. Sükan, "Türk devleti üzerinde emeller besleyen bazı ülke ve devletler Türkiye'de tehdit potansiyelini geliştirmek için silah kaçakçılığını körüklemektedirler. Bu devletlerin işine, Türkiye'de huzursuzluğun ve anarşinin devam etmesi gelmektedir. Silah kaçakçılığı bazı komşu ülkelerden devlet politikası olarak yönetilmektedir" dedi.

Silah kaçakçılığının milli ekonomiyi tahrip ettiği kadar milli güvenliği de devlet varlığını da tehdit ettiğini belirten Faruk Sükan, "Türkiye bir silah deposu haline gelmiştir. İhtilalci gruplar ve şiddet eylemcileri son derece bilinçli ve silahlı bir şekilde devletin meşru güç ve kuruluşlarıyla savaş etmektedirler" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin bir çok bölgesinde her eins silaha rastlandığını, kısa ve uzun menzilli silahlardan

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

Atamalar tırpanı bütün hızıyla işliyor. Dünkü Resmi Gazetenin 16 sayfası atama kararlarına ayrıldı

HÜKÜMET, EMNİYET ÖRGÜTÜNÜ BAŞTAN AŞAĞI DEĞİŞTİRİYOR

5. SAYFADA

FÜZELER KONUSUNDAKİ KARAR, NATO'NUN KADERİNİ ETKİLEYECEK

NATO Kış Dönemi Toplantısı devam ediyor

Nükleer füzeler konusunda tarihi karar bugün alınıyor

● Karar öncesi Belçika hükümetinin istifa etmesi söz konusu

● Hollanda tutumunu son anda açıklayacak

● Türkiye'ye yardım konusu Savunma Planlama Komitesinde ele alındı.

HADİ ULUENGİN VE NİYAZİ TERZİ BRÜKSEL'DEN BİLDİRİYOR

ORTA menzilli nükleer Pershing-2 ve Cruise füzelerinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi konusu bugün Brüksel'de NATO üyesi ülke-

(Devamı Sa.7. Sü.1'de)

HADİ ULUENGİN BRÜKSEL

Teslimiyet rüzgarları ve karar arifesinde NATO

BU satırları sol kulağım morarmış ve şişmiş bir durumda Brüksel'deki NATO merkezinde daktilomun başına geçmiş yazıyorum. TKP'li "barış" saldırganlarının NATO Konseyi öncesinde kafamızda patlattıkları SS-20 sopaları, yüksek düzeydeki bir NATO yetkilisinin deyimiyle "Son

(Devamı Sa.7'Sü.1'de)

Erkmen: "Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesinden memnunluk duyarım"

7. Sayfamızda

Homeyni-Şeriatmedari sürtüşmesi kızışıyor

● Şeriatmedari, Anayasanın 110.maddesinde değişiklik yapılarak tüm milliyetlere eşitlik sağlanmasını istedi

TAHRAN/TEBRİZ

Tebriz olayları 7. gününü doldururken, Ayetullah Homeyni ile Ayetullah Şeriatmedari taraftarları arasında gerginlik sürüyor.

Ayetullah Homeyni yayınladığı bildiride, Azerbaycan olaylarını ABD yanlısı "ajanların" çıkardığını ileri sürerek, bu elebaşıların yakalanıp yargılanması için halka çağrıda bulundu.

Ayetullah Şeriatmedari ise yayınladığı bildiride Homeyni'nin iddialarına sert bir cevap verdi. Şeriatmedari İslam Cumhuriyet Halk Partisinin, ancak tabanının dağıtılması halinde siyasi hayatının sona ereceğini bildirerek, hükümetin benimsemediği partileri emperyalist veya siyonist yanlısı göstermesinin doğru bir tutum olmadığını kaydetti.

Şeriatmedari ayrıca tüm milliyetlere eşitlik sağlanması için Anayasada değişiklik yapılmasını istedi.

İRANLA İLGİLİ HABERLERİMİZ 3. SAYFADA

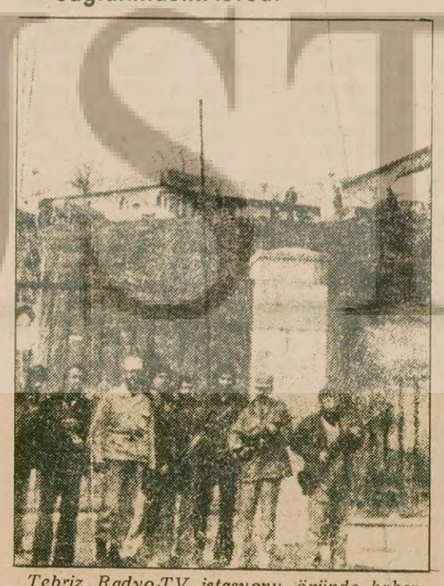

Tebriz Radyo-TV istasyonu önünde haber bekleyen Azeriler.

HERGÜN NE DEDİ? NE ÇIKTI ? 2

Anti-Terör Birliği hakkında emniyet hedef saptırma derken...

Hergün "hedef saptırmayı" sürdürüyor

HABER MERKEZİ

PROFESÖR Cavit Orhan Tütengil'in öldürülmesinden sonra Hergün gazetesinin hedef saptırmaya çalışması üzerine, daha önce işlenmiş olan dokuz önemli siyasi cinayette MHP ve Hergün gazetesinin nasıl bir tutum aldı

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul cinayeti

NE DEDİLER?

Sadi Somuncuoğlu. "Yol kesen, parti genel merkezlerini, gazete bürolarını, silahla basan, banka soyan kişilere polis görevinin verilmesi, zaten bir cinayettir." (2 Ekim 1979)

NE ÇIKTI?

Yurdakul'un katili olarak Aydın Telli ve 4 komando Sıkıyönetimce aranıyor.

Prof. Doğanay cinayeti

NE DEDİLER?

Hergün: "THKP—C yaptı." (21 Kasım 1979)

NE ÇIKTI?

"Polise göre Doğanay TİT'in gezici silahlarıyla öldürüldü." (22 Kasım 1979 Hürriyet) Doğanay'ın katili olarak daha önce Piyangotepe'de 7 yurttaşı öldüren Erol Türkmen ve Ali Bülent Orkan adlı komandoların üzerinde duruluyor.

Prof. Tütengil cinayeti

NE DEDİLER?

Hergün: "Tütengil'i Maocu 'Anti-Terör Birliği' vurdu." (8 Aralık 1979)

NE ÇIKTI?

Emniyet yetkilileri "Anti-Terör Birliği" adlı pusulayı hedef saptırma olarak değerlendirdiler.

Milli Eğitim Bakanlığı Özlük işleri çalışanları can güvenliği istiyor

ANKARA (ÖZEL) KOMANDOLARIN Milli Eğitim Bakanlığı Özlük İşlerinde olay çıkararak bazı memurları dövmesi, memurlar ve bazı yöneticiler tarafından tepkiyle karşılandı. Özlük İşlerinde çalışanlar can güvenliklerinin sağlanmasını istiyor.

Önceki gün bakanlığa gelen ve silahlı olduğu söylenen 50-60 kadar komando Özlük İşlerine gelerek memurları tehdit etmişti. Koridorda gördükleri Ali Gezer isimli memuru da döven komandolar, "Komünistlere hayat hakkı tanımayacağız. Eski görevlerimize geri geleceğiz" diye bağırmışlardı.

Polisler ise, olayı önlemeye çalışan Kıdem Şubesi Müdürü Hüsamettin Tunç'a copla saldırmıştı. Çalışanlar, polislerin o sırada olay yerinde bulunan Özlük İşleri Genel Müdürü Mustafa Özkan ile Genel Müdür Yardımcısı Fikri Yanıkömeroğlu'na da kötü muamele ettiğini söylediler.

Özellikle komiser Ahmet İlkiler'in (Pol-Bir Ankara Şube Başkanı) saldırıya uğrayan memurları karakola götürerek dövdüğü öğrenildi.

Polislerin MHP'lilerin baskınını önlemek yerine onlara yardımcı bir tutum içinde bulunduğunu söyleyen çalışanlar, polis karakolunun değiştirilmesini istiyor.

Sovyet resmi basını "insan haklarının basit bir burjuva yutturmacası olduğunu" yazıyor

Rus polisi, İnsan Hakları Günü gösterisine saldırdı

● *Varşova'da mahkum olan 4 muhalif karara "Yaşasın Bağımsız Polonya!" şiarı ile karşılık verdi*

MOSKOVA (THA)

İNSAN Hakları Gününü kutlayan Rus muhaliflerinin Moskova ve Leningrad'daki gösterilerine saldıran Rus sivil ve resmi polisi, birçok rejim aleyhtarını tutukladı.

Moskova'da Puşkin alanında toplanan göstericiler, pankartsız ve sessiz bir gösteri düzenlerken, çok sayıda polisin saldırısına uğradılar. Bir görgü tanığı, Rus-

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

AP önlem paketinin bir günde çıkarılmasını istiyor

ANKARA (ÖZEL) ADALET Partisi Milletvekili Grup Başkanvekillerinden Ankara Milletvekili Oğuz Aygün, önlem paketi ile nakdi tazminat kanun tasarısının bir günde çıkarılması için grup yöneticileriyle görüştü. Aygün düzenlediği basın toplantısında, ilk etapta çıkarılacak bu tasarılar için, özel gündem tespit edilmesi amacıyla Meclis Başkanlığına başvurduklarını ve Danışma Kurulunun büyük bir olasılıkla bugün toplanacağını ve tasarıları da yarın görüşerek, çıkaracak-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'te)

Kara lekeler

Oral Çalışlar

Şükrü Balcı, Ümit Erdal, Bülent Öztürkmen. Biz bu isimleri bir yerden tanıyoruz.

Kendileri şu anda devletimizin yetkili makamlarına tayin edilmişler. Bizim kendileriyle tanışmamız ise yıllar öncesine dayanır. Bundan altı-yedi yıl önce polis evler basar, daha sonra yakaladıklarını çeşitli yerlerde hazırlanmış işkence odalarına kapatır ve ifade almaya çalışırdı. Dönem 12 Mart'tı. Ülkemizin üzerinde kara bulutlar dolaşıyordu. Gazeteci, milletvekili, parti yöneticisi, profesör yüzlerce insan akıl almaz gerekçelerle cezaevine kapatılıyorlardı.

Yukarda saydığım isimler, o günlerde Ankara Mamak Cezaevine ve İstanbul Se-

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

Aydınlıkta
SİNA ÇILADIR

MHP' nin hesabı...

Adamın ağzı torba değil ki büzesin! Hele "adam", Alparslan ismini ve Türkeş soy ismini taşımakta ise, desteksiz konuşmaya mezundur! . . Bilmem, Türkeş'in son demeçlerindeki şu sözlere aklınız takıldı mı:

– MHP'lilere yönelik son saldırıların arkasında Ecevit vardır . . .

Somuncuoğlu Sadi ise, geçenlerde, Mehmet Ali Ağca'nın kaçırılması olayının ardında eski İçişleri Bakanı H. Fehmi Güneş'in olduğu ileri sürdüydü. Somuncuoğlu Sadi'nin bu iddiasının "mesnedi" ise şöyleydi:

Efendim, H. Fehmi Güneş, M. Ali Ağca'nın öldürüleceğini ileri sürmüş. Nereden biliyormuş? Bir bilgisi varmış ki, böyle konuşuyormuş. Öyleyse, H. Fehmi Güneş, Ağca'nın kaçırılışından haberli imiş . . .

Türkeş'in mantığı, aynı tezgahtan çıkma: Ecevit, 22 aylık hükümeti döneminde komünistleri kanatları altına almadı mı? Türkiye'de komünizmin başlıcı koruyucusu Ecevit değil mi? Peki, MHP ileri gelenlerini kim katlediyor? Bunu bilmeyecek ne var, komünistler ! Öyleyse, bu katliamların ardında "doğal olarak" Ecevit vardır . . .

Türkeş, bunu ciddi ciddi söyleyebiliyor . . .

Türkeş, söylemesine söylüyor ya, acaba kaç kişi inanıyor? Hadi inananların kelle sayısını bir yana koyalım, kendisi olsun inanıyor mu?

Türkeş'in ve adamlarının böylesine desteksiz atmalarının bir nedeni olmalı. Acaba Türkeşler, CHP'yi hedef göstererek, nereye varmak istiyor? Olası bir CHP–AP yakınlaşmasına karşı bir önlem mi bu? Cepheleşme teorisinin Türkeşçe yorumu mu? CHP'yi atarsın komünistlerin içine, 3. MC'yi pratikte pekiştirir, yakarsın çubuğunu! . . Bu mu hesap? Görünen köy kılavuz istemiyeceğine göre, hesap bu! Bu hesabı, "sol"dan yorumlarsanız, karşınıza sahte TKP'nin hesabı çıkar. Yani, 3. MC'ye karşı UDC! . .

* * *

Dikkat edecek olursanız, Türkeş ve ekibi, sahte solu karşısına almamaya özel bir itina gösteriyor. Ömer Tanlak'ın itirafları karşısında da böyle oldu bu. Türkeş'in Hergün'ü, Ömer Tanlak'ı "Çin Ajanı" ilan etti. Meğer neymiş? TİKP Merkez Komitesi üyesi M. Kemal Çamkıran, "Çin Ajanı" Ömer Tanlak'ı kolundan tutup ÜGD'ye sokmuş. Sokar sokmaz da, bunca yılın komandoları, bıyıkları henüz yeni terleyen Tanlak'ın karşısında şakır şakır hazır ola geçerek, silahlı eylemlere başlamışlar! . .

Bu matrak iddianın, Türkeşlerin niyetini açığa vuran "ciddi" bir yanı var. Türkeşler diyor ki, "Çin Ajanı" Ömer Tanlak, ilkten İGD'ye sokulmak istenmiş, bu başarılamayınca. ÜGD'ye kanca atılmış . . .

Türkeşlerin İGD ile bunca canciğer kuzu sarması olduklarını doğrusu iyi bilmiyorduk. Bir yandan CHP, öte yandan da TİKP, İGD ile ÜGD ve MHP'ye saldırı üstüne saldırı düzenliyorlar, tertip üzerine tertip kotarıyorlar! . .

İGD'liler bu işe ne derler iyi bilemiyorum ama, Türkeşler tarafından böylesine hassasiyetle korunmak, karşımıza yine cephe teorisini çıkarıyor. Şu farkla ki, bu kez, MHP ile İGD arasında görüntüsel bir zıdlık bile na-mevcut! . .

* * *

Neyse.

Türkeş ve ekibinin son manevraları, onların gerçekte sahte solla bir problemlerinin olmadığını ortaya koymuştur. Türkeşlerin bugünkü başlıca hedefi, TİKP ve CHP'dir.

Peki bu niye söyledir?

Çünkü, MHP'nin biricik kurtuluş yolu, 3. MC'nin pekişmesinden geçiyor. Bunun için, CHP ile AP arasında yeni uçurumlar yaratmak gerekiyor . . .

Çünkü, MHP'nin iç-mekanizmasını inatla ve sabırla ortaya seren TİKP'nin provoke edilmesi, kitleler içindeki itibarının sarsılması gerekiyor . . .

Türkeşler bunu başarabilir mi?

TİKP'den ötürü gönlümüz rahat ya, CHP'nin hayli uyanık olması gerektiğini düşünüyoruz.

FİKİR MEYDANI

YURT DIŞINA GÖÇ VE SORUNLAR

Ahmet Özdemir

TÜRKİYE'deki "iç göç" olgusu esas olarak 1950'li yıllarda kendini gösterirken, "dış göç" olgusu 1960'larda ortaya çıktı. İkinci Dünya Savaşından sonra Türkiye-ABD ilişkilerinin artması, 1950-60 yılları arasında bağımlılık noktasına vardı. Bu bağımlılık, kendisini yatırım politikasında da gösterdi. Yatırımlar büyük ölçüde belirli kentlere yapıldı. Yatırımcılar, bu şekilde hem daha fazla kâr, hem de daha fazla siyasi etkinlik kurmayı amaçlıyorlardı. Bu yatırımlar sonucu kentler nispeten çekici hale geldiler. Toprak ağalığı düzeninin baskısı altındaki insanlar, kentlere akın ettiler. Türkiye'de köyden kente doğru büyük bir iç göç başladı.

1960'a varıldığında kentlerin sorunları da iyice çoğalmış bulunuyordu. İşsizlik, pahalılık, konutsuzluk gibi sorunlar, kentlerin köylerden gelen göçe cevap verememesini de beraberinde getirdi. Bu kez yeni bir göç başladı: Yurt dışına göç. Hem köylerden, hem de kentlerden yurt dışına göç edenlerin büyük çoğunluğu Batı Avrupa ülkelerine gittiler. Ancak, 1973-74 yıllarında Batı Avrupa ülkelerindeki iktisadi kriz, yurt dışına göçte bir dönüm noktası oldu. 1960'larda Çalışma Bakanlığına bağlı İş ve İşçi Bulma Kurumları veya bir işverenin gönderdiği davetiye ile yurt dışına çıkılırken, son 5-6 yıldır genellikle "turist" pasaportu ile çıkış yapılmaktadır. Çıkış yapanlar gittikleri ülkede bir iş bulup çalışmakta, bulamazlarsa, eldekini, avuçtakini tüketip geri dönmektedirler.

Etkenler

Son yıllarda ülkemizdeki işsizlik ciddi bir sorun haline geldi. Pahalılık çekilmez haldedir. Toprak sorunu çözülebilmiş değildir. Bunlara bir de anarşi sorunu eklenmektedir. Kanımızca, dışa göçü hızlandıran bu dört etkendir.

Kentlerden yurt dışına göç edenler, esas olarak işsizlik, pahalılık ve anarşi nedeniyle gurbete çıktıklarını söylüyorlar. Kent kökenli göçmenler ya enerji ve hammadde yokluğu nedeniyle düşük kapasiteyle çalışan veya kapanan fabrikalardan çıkartılan işçilerdir. Ya da, aldığı 4-5 bin TL.ile ailesini geçindiremeyenlerdir.Öte yandan anarşi nedeniyle her yıl binlerce genç okulunu terk ederek yurt dışına çıkmaktadır. Bu gençler gittikleri ülkelerde öğrenim, eğer bu olmazsa çalışma imkanı aramaktadırlar.

Kırsal kesimden gelen göçmenlerin sorunu ise çok açıktır: Topraksızlık ya da kendisini geçindirmeyecek kadar az toprağa sahip olmak.

Türkiye'den yurt dışına çıkmakla sorun çözülüyor mu? Şüphesiz hayır. Özellikle "işçi pasaportu" ve "çalışma izni"ne sahip olmayan, başka bir deyimle, "kaçak" olarak çalışan yurttaşlarımızın sorunları büyüktür. Bu kesim, hiç bir sosyal hakka sahip değildir. Hastalık sigortası yoktur. Emeklilik sigortası yoktur. Aldığı ücret, çalışma iznine sahip bir işçinin aldığının yarısı kadardır. Çalışma günü 8 saat değil, 12-14 saat arasındadır. Üzerlerinde her türlü angarya vardır. Kaldıkları yerlerin sağlık koşullarından uzak olması hastalıklara yol açmaktadır. Hastalık sigortaları bulunmadığından tedavi görememektedirler. Bu durum ise, ciddi hastalıkların neden olmaktadır. Ayrıca sürekli polis korkusu altında yaşamaları, sağlıklarını bozucu önemli bir etkendir.

Giden hükümetler

Gerek MC, gerekse CHP hükümetlerinin çalışma bakanları, yurt dışına çıktıklarında, çalışma iznine sahip olan ve olmayan işçilerin sorunlarını dinlediler, öğrendiler. Ancak, sorunları öğrenmek tek başına yeterli olmuyor. Önemli olan, bu sorunları çözmek için ciddi adımlar atmaktır. Yetkililerden fiilen bir işyerinde çalıştığı halde, çalışma izni ve işçi pasaportuna sahip olmayan yurttaşlarımızın izinli işçi statüsüne geçebilmeleri için, ilgili hükümetlerle görüşme yapmalarını istiyoruz. Türkiye hükümeti bu konuda diretmelidir. Diretmezse, Batı Avrupa hükümetlerinin kendiliğinden çalışma izni vermesini beklemeyelim. Çünkü Avrupalı işverenler, "kaçak işçi" çalıştırmanın çok kârlı bir iş olduğunun bilincindedir.

Öte yandan, yetkililerin dış göç olgusunun temelinde yatan işsizlik, topraksızlık, pahalılık ve anarşi gibi sorunların üzerine gitmelerini istiyoruz. Yurttaşların ellerine bir TC pasaportu vererek yurt dışına göndermek sorunlarımızı çözmüyor. Günün birinde çalıştığımız ülkeler, hepimizi geri yollarsa ne olacaktır? Herhalde TC hükümeti, "Aya gidin, ayda çalışın" diyemeyecektir.

Yazımızı, bu sorunlar üzerine kendisiyle görüştüğümüz, günde 12 saat çalışan ve çalışma izni bulunmayan bir yurttaşımızın sözleriyle bitirmek istiyoruz: "...Çalışma şartları çok ağır. Patron çok eziyor. Ama ne yaparsın? Aklıma, geride bıraktığım 2 yaşındaki kızım geliyor... Bazen bir acı gelip boğazımda düğümleniyor... Memlekette bir çizik toprağım yok... Devlet toprak verse buralara gelmeyiz. Ekmeğimizi o topraktan çıkartır, çoluk çocuğumuzla birlikte yaşarız..."

OLAYLAR/SORUNLAR/GÖRÜŞLER

ELAZIĞ'DA BÖLÜCÜLÜK VE ÇARE

M.Bedri Gültekin

ELAZIĞ'da Fevzi Çakmak, Yıldız Bağları gibi mahallelerde genellikle Alevi halk; Kültür, Sürsürü, Olgunlar, Nail Bey gibi mahallelerde ise genellikle Sünni halk oturmaktadır. Son iki yıla kadar bu mahallelerde esas olarak bir mezhepten halk oturmasına rağmen, diğer mezhepteki insanların sayısı da küçümsenmeyecek ölçüdeydi.

Bir yandan MHP, öte yandan sahte sol

Bugün durum değişmiştir. Artık Fevzi Çakmak'ta oturan Sünni aileler parmakla sayılabilecek kadar azalmıştır. Aynı şekilde, örneğin Kültür Mahallesinde, Alevi aileler yok denecek kadar azdır. Bu durum bilinçli bir etkinliğin sonucu olarak oluştu.

Bir yandan MHP, öte yandan Moskova'nın güdümündeki sahte sol, bilinçli olarak halkı bölen bir çalışma yürüttüler. Alevi-Sünni ayırımı temeline dayanan bu bölücü çalışmalar henüz hedefine ulaşmamakla beraber, epeyce yol almıştır.

Alevi halk içinde eskiden son derece az olan Sünni antipatisi bugün artmıştır. Aynı şekilde Sünni halk içindeki Alevi aleyhtarlığı da artmıştır. İki mezhepten halk arasında beş-on yıl öncesine kadar sürekli olarak gelişen kaynaşma ve işbirliği bugün yok edilmek isteniyor.

Bölücülüğün başı

Elazığ'da bölücülüğün başını MHP çekmektedir. MHP bu konuda kıdemlidir. Bu parti, varlığını Alevi-Sünni halk arasındaki çatışmaya bağlamıştır. Alevi düşmanlığını körüklemek temelinde Sünni halkın desteğini kazanmak. Öyle bir çatışma ortamı yaratılsın ki, Sünni halk MHP'ye sarılmaktan başka çare bulamasın!... MHP'nin stratejisi budur. Bundan dolayıdır ki MHP'nin bütün kadroları, bütün sahip olduğu destek, sadece Sünni halk içindedir. Bu parti bölücü değilse, Alevi-Sünni ayırımını kendine temel yapmıyorsa, neden Alevi halktan bir tek kişinin dahi desteğini alamamaktadır? Örneğin bir Adalet Partisi veya Cumhuriyet Halk Partisi neden böyle değildir? Bu partilerin iki mezhepten halk içinde de yandaşları vardır. Çünkü bu partiler MHP gibi varlıklarını halkın bölünmesi temeline oturtmamışlardır.

MHP'nin mezhep çatışması yaratmaya dayanan çalışmaları, 78 yılında doruğuna ulaştı. MHP'liler bu dönemde çeşitli saldırı ve tertiplere girişerek bir kardeş kavgası yaratmak istediler. Alevi halkın, içme suyuna zehir kattığı yalanının ortaya atılması ve AP Merkez İlçe Başkanı Mustafa Pilot'un oğlunun öldürülmesi üzerine girişilen kışkırtmalar MHP'nin bu yöndeki çabalarının doruğu oldu. Girişilen bütün tertiplere rağmen Sünni halk oyuna gelmedi. Böylece MHP'nin Elazığ'da "katliam" hesapları tutmadı.

MHP'nin Sünni halk içinde öteden beri yürüttüğü Alevi düşmanlığına, sahte solun, Alevi halk içinde yürüttüğü Sünni düşmanlığı eklenince, halkın bölünmesi için gerekli koşullar oluşmuştur. Böylece MHP'nin 1965'ten beri uğraştığı halde başaramadığı iş, 1975'ten sonra sahte solun ortaya çıkmasıyla birkaç yılda önemli mesafe katetti.

Sahte solun zararı

Nasıl ki MHP sadece Sünni halk içindeyse, sahte sol da önemli ölçüde Alevi halk içindedir. Bunlar da varlıklarını Alevilerle Sünniler arasındaki çatışmaya bağlamışlardır.

Bölünme ve çatışmanın halka hiç bir yararı yoktur. Alevisi ve Sünnisiyle Elazığ halkı, son yıllarda bunu yaşayarak gördü ve görüyor. Çatışma sonucu iş hayatı durgunlaşmakta ve birçok kişi işsiz kalmaktadır. Can güvenliği ortadan kalkmakta ve insanlar huzursuz olmaktadır. Esnaf ticaret yapamamaktadır. Bu durumun kaçınılmaz sonucu ise göç olmaktadır. 22 Kasım tarihli Aydınlık gazetesinde yazıldığına göre son bir sene içinde 250 aile Elazığ'dan göç etmiştir. Bu rakamın daha da yüksek olduğu söylenmektedir. Göç, en açık, kendini şu şekilde gösteriyor: Bugün Türkiye'nin bütün şehirlerinde kiralık ev bulmak bir mesele iken Elazığ'da birçok ev boş durmaktadır.

Sünnisi ve Alevisiyle Elazığ halkının çıkarı bölünmeden değil birleşmeden geçiyor. MHP ve sahte sol vargüçleriyle Alevi ve Sünni halkın yaşadığı mahalleleri birbirinden ayırmaya çalışıyorlar. Eğer böyle bir şey gerçekleşirse, bu Elazığ için çok kötü olacaktır. O zaman geniş çaplı mezhep çatışmalarının temeli oluşacaktır.

Halk bölünemeyecek

MHP, Alevi düşmanlığını, Alevi halk ile ilgili yalan ve iftiraları, Alevilerle hiç ilişkisi olmayan Sünni halk içinde daha kolay yürütebilir. Alevilerle yanyana, komşu olarak yaşayan Sünnilere "mum söndürme" yalanından tutun da varolan her türlü yalan ve iftirayı benimsetmek zordur. Çünkü onlar, Alevi komşularını devamlı görmekte ve tanımaktadırlar. Dolayısıyla iftiralar temelinde Alevi düşmanlığını onlara benimsetmek mümkün değildir.

Aynı şekilde Sünnilerle içiçe yaşayan Alevilere, bütün Sünnilerin faşist olduğu yalanını benimsetmek de mümkün değildir. Çünkü onlar da komşuları olan Sünnileri görmekte ve tanımaktadırlar.

Onun için gerek MHP ve gerekse sahte sol, yalana dayanan propagandalarının etkili olmasının tek şartı olarak Alevi ve Sünni halkın birbirinden ayrılmasını görmektedirler. Bunu gerçekleştirmek için sahte solcular, Alevi halkın çoğunlukta yaşadığı mahallelerdeki Sünni vatandaşları faşist ilan ediyor ve bunlara saldırıyorlar. Onların bu mahalleleri terk etmesini sağlamaya çalışıyorlar. Bir yandan da bütün Alevilerin Sünnilerden ayrılması için uğraşıyorlar. 1978 yılında yoğunlaşan saldırılar sırasında sahte solcuların, Alevi esnafa, çarşıyı terk ederek Fevzi Çakmak'a taşınmaları önerisini götürmelerinin ardında yatan gerçek buydu.

Aynı şekilde MHP'liler, Sünni halkın çoğunlukta yaşadığı mahallelerdeki Alevi evlerine saldırıyorlar. Onları ya başka kentlere ya da Alevi mahallelerine göçe zorluyorlar.

Sahte solun ve MHP'nin bu faaliyetlerine karşı çıkmak gerekiyor. Alevi ve Sünnilerin içiçe yaşadığı yerlerde mezhep çatışması çıkarmak zordur. Onun için Fevzi Çakmak Yıldız Bağları gibi mahallelerdeki halk, kendi içindeki Sünni ailelere sarılmalıdır. Hatta başka Sünni ailelerin bu mahallelere yerleşmesi için elinden geleni yapmalıdır. Sahte solcuların saldırılarına karşı bu ailelerle birleşmeli, onlarla kaynaşmalıdır.

Nail Bey, Olgunlar ve Kültür Mahallesi gibi mahallelerde halk kendi içindeki Alevi ailelere sarılmalıdır. MHP'lilerin saldırılarına karşı onları korumalı ve onlarla birleşmelidir.

Sünni ve Alevilerin birarada dayanışma içinde yaşamaları, huzur içinde yaşamalarının da birinci şartıdır. Bunun gerçekleşmesi halinde, MHP ve sahte sol gibi çatlaklarda hayat bulmaya çalışan tahtakuruları yaşama şanslarını kaybedeceklerdir.

Bu olumsuz duruma rağmen, gerek Alevi halk içinde, gerekse Sünni halk içinde gerçekleri görenlerin sayısı hızla artıyor. Aleviler artık sahte solu yakından tanımışlardır. Sahte soldan uzak durmak onlara karşı mücadele etmek ve Sünni halkla birleşmek gibi fikirler Alevi halk içinde gelişmektedir.

Aynı şekilde MHP de Sünni halk içinde teşhir olmaktadır. MHP'nin bir kargaşalık ocağı olduğu ve bu parti varoldukça düşmanlıkların ortadan kalkmayacağı fikri Sünni halk içinde gittikçe daha geniş taraftar buluyor.

Halkı bölmek isteyenler Türkiye'nin düşmanlarıdır. Onlar, halkı birbirine düşürerek, kargaşalık yaratarak, iç savaşı körükleyerek Türkiye'yi zayıf düşürmeye çalışıyorlar. Türkiye, bu şekilde, süper devletlerin denetimine rahatlıkla girebilecektir. Onların amacı budur.

Türkiye'nin düşmanlarının bu etkinliklerine karşı birleşilmelidir. Elazığ'da da aynı şeyi yapmak gerekir. Bölünmeden yana olmayan, Türkiye'nin bir süper devletin hegemonyası altına girmesinden bir çıkarı olmayan bütün partiler birleşmelidir. AP, CHP, MSP ve TİKP'nin yapmaları gereken şey, sahte solun ve MHP'nin süper devletlere yarayan bölücülüğüne karşı birleşmektir. Bu birlik aynı zamanda Elazığ'da huzurun da en önemli şartıdır.

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

MHP
(Muhtelif Hafiyeler Partisi)

Necdet Sevinç'ti adı.

Hani o meşhur "Ülkücüye Notlar" kitabının yazarıydı.

Davası uğruna kurşunlanmış ve "yazarını kurşunlatan yazılar" kitabını kaleme almıştı.

Bir zamanlar ülkücülerin ilahıydı ve kitapları bu camiada satış rekorları kırmaktaydı.

Nedendir bilinmez, birara Alpaslan Türkeş'le araları açıldı.

Çok geçmeden de Necdet Sevinç MHP ileri gelenlerince "CIA" ajanlığıyla suçlandı!

. . . . . .

Ergin Örgügören'di adı.

MHP Beşiktaş İlçe teşkilatının yönetim kurulunda görev yapmaktaydı.

Birçok sağ eylemin planlayıcılarındandı.

Geçen temmuzda İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesince tutuklanmıştı.

Tutuklanır tutuklanmaz da, MHP yöneticilerince "MİT" ajanlığıyla suçlanmıştı!

. . . . . .

Ömer Tanlak'dı adı.

Adı çeşitli eylemlere karışmış. Etlik Ülkücü Ocaklarına bağlı ülkücü bir militandı.

Bundan bir süre önce "davadan döndü" ve bir basın toplantısıyla, MHP hakkında kamuoyuna önemli açıklamalar yaptı.

Onun bu itirafları karanlıkta kalan birçok cinayeti aydınlattı.

Ne var ki, o da diğerlerinin aktibetine uğradı ve MHP'nin resmi yayın organınca "Kızıl Çin" ajanlığıyla suçlandı!

. . . . . .

. . . . . adı?

MHP'nin sesi Hergün gazetesinin iddiasına göre, bu gazeteye imzasız bir mektup yollamıştı

Mektubunda da, MHP içinde Maocu ve Moskovacı ajanların cirit attığını, kendisinin de Moskovacı ajan olduğunu açıklamıştı!

* * *

Hep birlikte düşünelim şimdi.

Diyelim ki, MHP yöneticilerinin bu ajanlık suçlamalarında doğruluk payı vardır.

Diyelim ki CIA ajanlarından – MİT ajanlarına, Kızıl Çin ajanlarından – Rus ajanlarına kadar her türlü ajan MHP içinde cirit atmaktadır.

Peki o zaman MHP'liler kendi kendilerine şu soruyu sormayacaklar mıdır:

Nedir, ne oluyoruz?

Yoksa CIA. MİT, Kızıl Çin veya Rus ajanlarınca mı yönetiliyoruz?

Onlardan mı emir alıyoruz?"

. . . . . .

Artık MHP'yi tavandan tabana bir kuşku bulutu kaplamıştır.

Her MHP'li karşısındaki MHP'linin ajan olup olmadığından kuşkulanmaktadır.

Birbirlerini ajanlıkla itham etmek ya da ihbar etmek, MHP içinde görülmemiş boyutlara ulaşmıştır!

Böylecede, MHP yöneticileri kendi kuyularını kendileri kazmışlardır.

Bakalım düştükleri bu dipsiz kuyudan nasıl kurtulacaklardır?

İLAN
BAKIRKÖY ASLİYE 6. HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

Dosya No: 1979/338

Davacı Abdulkadir Öztürk vekili Av.Türkan Lara tarafından Mehmet Turan, Ahmet Turan ve Sabit Adıgüzel aleyhine açtığı tesçil davasında:

Davalıların gösterilen Bakırköy, Niyazibey Sok, No: 9 adresinde bulunmamaları ve yaptırılan zabıta tahkikatıda akim kalması üzerine kendilerine dava özeti duruşma günü ile birlikte ilanen tebliğ olunmuş duruşma için tayin olunan 4.12.1979 günü saat 9.40 da duruşmaya gelmemişler bunun üzerine davalılara giyap kararı tebliğine ve duruşmanın 11.3.1980 günü saat 11.05'e talik ine karar verilmiştir.

Karar gereği duruşma için tayin edilen günde davalılar duruşmaya gelmez ve kendilerini kanuni bir vekille temsil ettirmezlerse HUMK'nun 398 ve mütaakıp maddeleri gereğince dava, davalıların giyaplarında görülecegi yolunda giyap kararının davalılara tebliği mahkanına kalm olmak üzere ilan olunur. 7.12.1979

(Basın: 9000—1326)

BULMACA

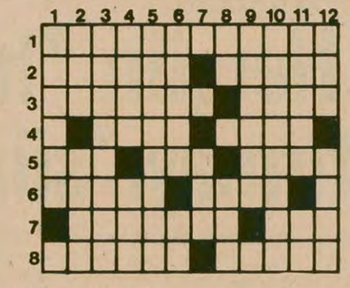

SOLDAN SAĞA: 1) İran'ın önde gelen dini liderlerinden biri. 2) Aidat-Bayağı, sıradan. 3) Ege Denizinde bir ada-Büyük taş parçası. 4) Tersi bir hayvan-Tahta eşyaları parlatmakta kullanılır. 5) Şey, varlık-Bir siyasi partinin simgesi-Ev hayvanlarından. 6) Mani-Baskıdan kurtarılmış (kimse). 7) Astım ve boğmacaya karşı kullanılan bir bitki türü-Ege yiğidi. 8) Yıldız (eski dil)-Kuşların üzerinde tünedikleri dal.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Kimi evlerde ısınmak için kullanılan önü açık ocak. 2) Tersi fikir-Enine geniş olan. 3) Etekleri uzun, yırtmaçlı resmi çeket. 4) Tersi bir çins mürekkep-Tersi bir ünlem. 5) Atletizm sporu yapanlara denir (çoğul). 6) Kurnazlığın sembolü olan bir hayvan-Bir harfin okunuşu. 7) Hisse, üleş. 8) Tersi kimyada Berilyum'un simgesi-Kişi. 9) Bir zaman birimi. 10) Asil olarak, temellice. 11) Suudi Arabistan'ın başkenti-Kimyada Demir'in simgesi. 12) Verme (eski dil)-Bir tür iplik.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	D	E	F	T	E	R	D	A	R	L	I	K
2	E	S	E	N	L	I	K		I	C	R	A
3	K	I	T	A			A	E	Y		G	R
4	A	R	I		O	H		M	A	S	A	
5	R		S	A	F	A	K		K	O	T	U
6	T	L	I	S		Y	U	T	A	K		L
7		A	Z	M	E	T	T	I	R	M	E	K
8	E	L	M	A		A		M		E	K	E

daha güncel daha güçlü
Aydınlık
daha güncel daha güçlü

"5 dakikada 12.490"

9 Eylül TİKP Tunceli İl Yöneticisi Adil Turan arkadaşın ölümünden bir gün sonra ve TİKP Diyarbakır İl teşkilatının "Daha güçlü bir Aydınlık" kampanyasını açtığı gün.

Toplantı başlarken, bir bakkal arkadaş elinde bir adet 100 lirayla masaya yanaştı ve parayı masaya bıraktı. Önce kimse anlamadı bu paranın sırrını. Para masada duruyordu.

Kampanyanın niçin açıldığı açıklandı. Bu kampanyanın Diyarbakır ve çevresinde halk için önemi anlatıldı ve tespit edilen hedef açıklandı: 1 milyon 400. 000 TL. Alkışlanıyor bu cesur tutum.

Salonda bir canlılık ve giderek artan bir heyecan... Ve, "Bir bakkal arkadışımız ilk yüz lirasını vererek kampanyayı başlatmış bulunuyor. Şimdi hepinizi bu kampanyaya katılmaya çağırıyorum" diyen bir ses. Fedakârlığa çağrıydı bu. Kaderlerimizi devrimle birleştirmeye çağrıydı.

Cevap verdiler Aydınlık'a gönül verenler.

"Diyarbakır'da görev yapan bir er, 100 TL". Bir alkış başladı.

"Çüngüş Karakaya barajında çalışan bir grup işçi, 700 TL." Alkışlar çoğaldı.

"Devrimci şehidimiz Mehmet Küçükdal'ın abisi, 1.000TL."

"Apocu çetenin yaraladığı Aydınlık muhabiri Erdal Güran'ın abisi, 1.000 TL." Alkışlarla birlikte "Kardeşi, 500 TL" deniyor. Birbirine çarpan eller, adeta Apocu çetenin suratına iniyordu.

"İki yaşındaki Başak, 105 TL. Kumbarasındaki tüm para."

"Pınar. Bu da iki yaşında, 50 TL."

"Mardin'den Bir Denge Kawacı, 100 TL"

"İdil'den bir öğretmen, önce 200, sonra 235, daha sonra da 1000 TL. Etti 1435 TL"

Hindibaba köylüleri, Yapsan'da Erel'de, Seki Bağlarında, Çukobirlik'te çalışan işçiler, memurlar ve gençler 100'lükler, 500'lükler 1000'likler bıraktılar masaya. Bir tomarcık kağıt para birikmişti masada. Topu-topu beş dakika içinde...

Sayıldı. 12.490 lira olmuştu. İlan edildi. Herkes gülümsüyordu. Bu hızla... 1 milyon ne ki... Daha bu ilkti. Bir kısmı da hazırlıksız yakalandığına üzülüyordu.

Adil Turan'ı kaybetmenin acısı, onların davasının meşalesi Aydınlık'ı yaşatmanın azim ve heyecanına dönüşmüştü.

"5 dakikada 12.490." Bu bir parola oldu. " Daha güçlü bir Aydınlık Kampanyası" na sarılma şevki ve coşkusunun pa rolası.

Fiyatı	Ressamın Adı	Tablonun Adı	Adet	Tutarı
20 TL.	Aysu Koçak	Hasat	.....	.....
50 TL.	Ramis Aydın	Oduncular	.....	.....
100 TL.	Ramis Aydın	Kağnı	.....	.....
100 TL.	Ali Demir		.....	.....
250 TL.	Kasım Koçak	Madenciler	.....	.....
500 TL.	Kasım Koçak	Aydınlık	.....	.....
		TOPLAM	.....	.....

Aydınlık kartları isteme kuponu

İsim: .....

Adres: .....

Yukarıda cins ve miktarını belirttiğim kartlardan ödemeli olarak gönderiniz.

İsteme Adresi: Molla Fenari Sok. 37/2 Cağaloğlu/İSTANBUL Posta Çeki No: BAYAS–AYDINLIK 11 83 46 Hesap No: BAYAŞ BASIN YAYIN AŞ. İş Bankası Türbe Şubesi 21 49 İstanbul

Not: 100 lirayı aşmayan kart talepleri için posta paku gönderiniz

CARTER, "ARTIK YOKSUL ÜLKELERE SİLAH YERİNE BESİN YARDIMI YAPACAĞIZ"

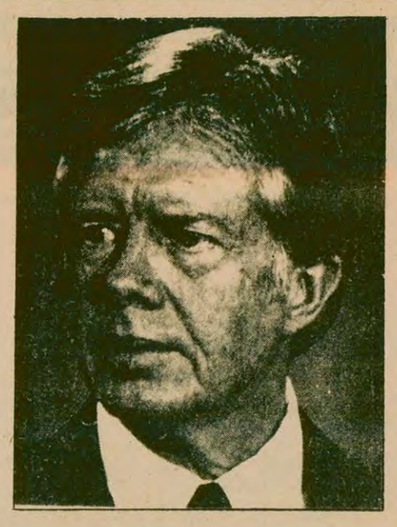

WASHINGTON (THA)
ABD Başkanı Carter, artık yoksul ülkelere yardım edeceklerini söyledi.

Dünyadaki açlıkla ilgili olarak kurulan Beyaz Saray Komisyonunun toplantısında konuşan ABD Başkanı Carter şunları kaydetti: "Geçmişte dünyanın birçok ülkesine gereğinden fazla silah yardımı yaptık, bundan sonra yoksul ülkelere açlıkla verdikleri savaşta yardımcı olmaya çalışmalıyız."

Öte yandan Komisyon üyelerinden Brooks ise toplantının ardından düzenlediği basın toplantısında şöyle dedi: "Yoksul ülkelere besin yardımı yapacak yerde fazlasıyla silah yardımında bulunduk, dünyayı doyuracağımıza hep silahlandırdık. Geçmişte açları doyurmaya çalışsaydık, bugün dünyanın bazı ülkelerinde elçiliklerimiz işgal edilmez ya da yakılmazdı."

Arafat bir Bulgar heyetiyle görüştü

BEYRUT (THA)
Sovyet resmi TASS ajansı, Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) lideri Yaser Arafat'ın pazar günü Bulgaristan "Komünist" Partisi Merkez Komitesi Sekreteri Pyotr Dyulgerov Başkanlığındaki bir Bulgar heyeti ile görüştüğünü haber verdi.

Sovyet TASS ajansının konuya ilişkin haberinde, tarafların bugünkü Orta Doğu sorunlarını gözden geçirdikleri, her iki tarafın da emperyalist, siyonist ve gerici Arap çevrelerinin ayrı anlaşmalarla Arap halklarına emperyalist çıkarları gözeten sözde barış anlaşmalarını onaylatma çabalarını kesinlikle kınadıkları" söylendi.

Haberde ayrıca Bulgaristan'ın Filistin halkının meşru mücadelesini "desteklediği" ileri sürüldü.

EL SALVADOR'DA TEDHİŞÇİLER GÖSTERİCİ KADINLARA SALDIRDI: 3 ÖLÜ

SAN SALVADOR
Orta Amerika ülkelerinden El Salvador'un başkenti San Salvador'da barış ve düzenin sağlanması için gösteri yapan 10 bin kadar kadın tedhişçi "Devrimci Sol" adlı grubun saldırısına uğradı.

THA'nın haberine göre, çevreden kadınları korumak için araya giren erkek kalabalığı içinden üç kişi tedhişçiler tarafından vurularak öldürüldü.

Görgü tanıkları, çalışan kadınlar, ev kadınları ve işçilerden oluşan "Barış Komitesi" üyesi kadınların, San Salvador'un merkezinde yürüyüşe geçtikleri sırada, kendilerine hakaretler yağdıran elleri sopalı gençlerin saldırısına uğradıklarını haber verdiler. Bu arada bazı kadınların, tedhişçilerden kıyasıya dayak yedikleri kaydedildi.

Kadınlar, "Ülkede huzur, barış içinde yaşamak ve tedhiş eylemlerine son verilmesini istediklerini" bildirdiler.

Avrupa Parlamentosunun 1980 bütçe tasarısını reddetmesi bekleniyor

- Dokuz AET üyesi ülkenin bugün bütçenin görüşmeleri için Strasbourg'da toplanması bekleniyor

STRASBOURG (THA)
Doğrudan seçilmiş 410 üyeden oluşan Avrupa Parlamentosunda pazartesi günü başlayan 1980 yılı bütçe görüşmeleri sonunda, bütçe tasarısının büyük olasılıkla reddedileceği bildirildi.

Reuter Ajansının konuya ilişkin haberinde Avrupa Ekonomik Topluluğu hükümetleri ile yetki konusunda anlaşmazlığa düşen Avrupa Parlamentosunun, 22 milyar dolarlık 1980 bütçesinde, tarım harcamalarının denetlenmesi ve bazı önceliklerin değiştirilmesinde ısrar ettiği bildirildi.

Dokuz AET üyesi ülkenin bugün bütçe görüşmeleri için Strasbourg'da toplanması beklenirken, Avrupa Parlamentosu yetkilileri bütçe konusundaki görüşlerinden ödün vermeyeceklerini belirttiler.

Biz de Sovyet kadınlarını güzelleştireceğiz

Sovyet kadınlarının daha fazla süslenme ve kozmetik kullanma alışkanlıkları devlet tarafından da giderek daha büyük ölçülerde destek bulmaya devam ediyor. Bu arada, bu eğilimden kârlı çıkanlardan biri de Türk kozmetikçileri oldu. Sovyetler Birliği ile geçtiğimiz günlerde imzalanan 21. Ticaret Protokolüne göre, Sovyetler Birliği Türkiye'den 2 milyon dolarlık kozmetik malzemesi satın alacak.
Aynı şekilde, 20. Türk-Sovyet Ticaret Protokolünde de Sovyetler Birliği'nin Türkiye'den 1 milyon 800 bin dolarlık kozmetik malzemesi satın alacağı yer almıştı. Sovyet kadınlarının güzelleşmesinde bizim kozmetikçilerin de katkısı olacak.

HOMEYNİ-ŞERİATMEDARİ SÜRTÜŞMESİ ŞİDDETLENİYOR

TEBRİZ
İRAN Azerbaycanın başkenti Tebriz'de başlayan olaylar 7. gününe girerken, Ayetullah Homeyni ile Ayetullah Şeriatmedari taraftarları arasındaki durumun gergin olduğu bildiriliyor.

Dini lider Homeyni, karışıklıklardan ABD'nin sorumlu olduğunu savunarak, olaylara karışanların "ajan" olduğunu ileri sürdü ve elebaşıların yargılanması için yakalanmasını istedi.

Şeriatmedari ise yayınladığı bildiride, olayları ABD'nin çıkardığı iddiasını sert bir şekilde reddetti. Şeriatmedari, partisi İslam Halk Cumhuriyet Partisine yöneltilen eleştirilere, bu partinin ancak tabanının isteğiyle dağılabileceğini söyleyerek, İran'da çok sayıda emperyalist ve siyonist ajanı olmadığını tahmin ettiğini, ancak hükümetin bu tutumu devam ederse birçok partinin kapatılabileceğini söyledi.

Bu arada, Şeriatmedari, bütün azınlık milliyetlere eşitlik verilmesi için Anayasada değişiklik de istedi.

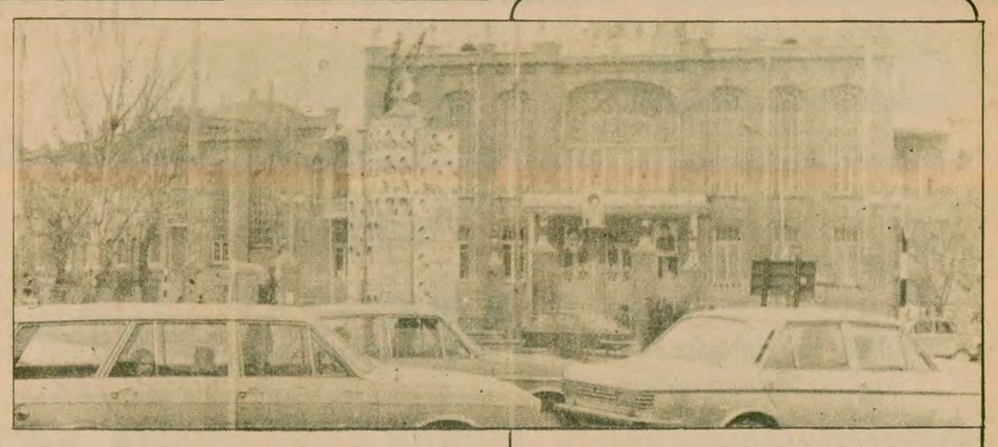

Tebriz belediye binası da el değiştirmelere sahne oldu.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

B.Avrupa, İran'a ambargo konmasını kabul etmeme eğiliminde

PARİS/BERN/TAHRAN
ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, rehinelerin serbest bırakılması yolunda İran'a ambargo uygulanması için Batı başkentlerinde "destek ararken", İsviçre hükümeti İran bunalımında ABD'nin tutumunu desteklemeyeceğini açıkladı.

Lahey'de Uluslararası Adalet Divanı oturumunda konuşan ABD Adalet Bakanı Benjamin Civiletti, rehinelerin kurtarılması için derhal harekete geçilmesini istedi.

Şah'a karşı mücadele Tebriz'de Homeyni ve Şeriatmedari resimleri beraber taşınıyordu.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Tahran Elçiliğindeki rehinelerin serbest bırakılması için Batılı müttefiklerin İran'a ekonomik ambargo uygulanması konusunda "desteğini" almak için Londra, Paris, Bonn ve Roma gezisini sürdürüyor. Vance şimdiye kadar İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher ve Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing ile görüştü. Vance, Brüksel'deki NATO toplantısından önce Bonn ve Roma'ya uğruyor.

Fransa Radyosu Vance'ın gezisini yorumlarken şunları söyledi: "Vance görüşmelerde esas olarak şunu belirtmek istiyor: Bugün Tahran'da bizim başımıza gelen yarın sizin de başınıza gelebilir. Bu yüzden Batı dünyası olarak birlikte karar vermemiz gerekiyor. BM oylamaları veya sözde kalan açıklamalar yetersizdir. Eylemlerde eşgüdüm sağlanmalıdır."

İSVİÇRE ABD'Yİ DESTEKLEMİYOR

İsviçre hükümeti İran bunalımında ABD'nin tutumunun desteklemeyeceğini açıkladı.

Maliye Bakanlığı açıklamasında, şu ifade kullanıldı: "İsviçre hükümeti, ABD ile İran arasındaki ekonomik ve parasal savaşta hiç bir önlem almamaya karar vermiştir. Ancak İsviçre, uluslararası parasal dengeyi bozmamak için doları desteklemeye devam edecektir. Buna, İsviçre'nin çıkarına uygun olduğu için karar verilmiştir."

Geçen hafta içinde bir ABD'li yetkili İsviçre'yi ziyaret ederek, İran'a ambargo konusunda yetkilileri "ikna etmeye" çalışmıştı.

Gözlemciler, ABD'nin İran'a askeri müdahalede bulunma olasılığının zayıfladığı için, Washington yönetiminin bu ülkeye ekonomik ve ticari ambargo konulması ve bunun bütün gelişmiş ülkeler tarafından uygulanmasını istediğini belirtiyorlar. Ancak bu konuda ABD'nin Batıyla anlaşmasının güç olduğu yorumu yapılıyor.

ABD, İRAN KONUSUNDA JAPONYA'YI ELEŞTİRDİ

Washington'da 10 Aralık tarihinde yapılan açıklamada ABD'nin Japonya'nın Rotterdam karaborsa (spot) piyasasından İran petrolü almasını kınadığı bildirildi.

ABD, İran'dan petrol ithal etmeyi durdurduktan sonra diğer gelişmiş ülkelerin de aynı tutumu takınmasını istemişti.

ABD'nin kınamasını değerlendiren Japon Dışişleri Bakanlığının bir yetkilisi, Roterdam'dan yüklenen petrolün ülkeye getirilmesinin engelleneceğini ileri sürdü.

ADALET BAKANININ TALEBİ

Lahey'de çalışmalarına başlayan Uluslararası Adalet Divanında bir konuşma yapan ABD Adalet Bakanı Benjamin Civiletti, Tahran'daki 50 Amerikalı rehinenin serbest bırakılması için harekete geçilmesini istedi.

Civiletti, sorunun şirketlerarasındaki ya da parasal bir sorun olmadığını, rehinelerin salıverilmesinin sağlanmasının gerektiğini belirtti.

REHİNELERİN YER DEĞİŞTİRMESİ

ABD-İran krizine çözüm aranırken, Tahran'daki ABD'li rehinelerin kaderi konusunda çelişkili haberler yayıldı. Hollanda televizyonunun bir muhabiri, rehinelerin elçilikten alınarak bilinmeyen bir yere götürüldüğünü iddia ederken, Amerikan ABC televizyonu pazartesi günü elçilikteki rehinelerden biri ile bir röportaj yapmayı başardı. Rehine Amerikan deniz piyadesi, kendisine ve diğer rehinelere iyi davranıldığını söyledi.

Bu arada, İngiliz polisi Scotland Yard, Şahın yeğeni Mustafa Şefik'in katil zanlısı olarak bir İranlı genci yakaladı ve Fransız polisine teslim etti. Soruşturma halen Paris'te sürüyor.

NATO'DA KARAR GÜNLERİ 1

RUS BASKILARINA BOYUN EĞENLER

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bugünlerde savaştan, Avrupa'ya yerleştirilecek füzelerden çok söz ediliyor. Ajanslar, Brejnev, Gromiko, Luns, Carter, Van Agt, Thatcher'in demeçlerini veriyor. Gazetelerde yorumlar yapılıyor. Kimi füzelerin yerleştirilmesinin "Detant"ı ortadan kaldırılacağını kimi bunun zorunlu bir ihtiyaç olduğunu söylüyor... Ancak NATO'nun tarihi bir karar alacağı konusunda herkes hemfikir.

Orta menzilli SS-20 füzeleri ve Backfire bombardıman uçaklarıyla Soyvetler Birliği lehinde olan nükleer üstünlüğün dengelenmesi için, Batı Avrupa'ya orta menzilli Pershing-2 ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesi, yani NATO silahlarının modernleştirilmesi projesi yeni değil, aylar öncesine dayanıyor. Daha 1979 başında Amerikan "Newsweek" dergisi, ABD'nin bu konuda kararlı olduğunu duyurmuştu. Carter'ın Ulusal Güvenlik İşleri Danışmanı Zbigniew Brzezinski 10 Ekimde Washington'da yaptığı açıklamada, "Eğer NATO, Avrupa bölgesinde sınırlı bir nükleer savaş tehlikesine karşı tutum almazsa, o zaman Sovyetler büyük siyasi baskılar yapmak için güzel bir fırsat ele geçirmiş olur" diyordu. Diğer Batılı siyasi ve askeri liderler de aynı konudaki görüşlerini dile getirdiler; küçük bir azınlık karşı çıkarken, büyük çoğunluk Rusya'nın nükleer üstünlüğü ele geçirdiğini belirtiyordu.

Sovyetlerin nükleer üstünlüğü

Sovyetler Birliği'nin bu alandaki üstünlüğü ele geçirme girişimleri eskilere dayanır. 1972'de, Richard Nixon ile Leonid Brejnev SALT-I Anlaşmasını imzaladıktan sonra, nükleer silahlarını sınırlaması bir yana, Sovyetler 1979'a gelindiğinde ABD'yi bile geride bıraktı. Geçtiğimiz haziranda Viyana'da imzalanan SALT-II anlaşması sırasında ABD 2058 kıtalararası nükleer füzeye sahipken, SSCB'nin 2500 kıtalararası nükleer füzesi vardı. (Bu rakamlara bombardıman uçakları da dahildir.) Bu durum, Rusya'nın büyük bir çabayla nasıl silahlandığını sergiliyor.

Öte yandan, Sovyet bloku konvansiyonel silahlarda, gerekse de nükleer silahlarda Batı ile kıyaslanmayacak bir üstünlüğe sahiptir. NATO'nun 1.760.000 askeri, 11.000 tankı, 3.300 taktik uçağı, 6.200 topuna karşılık, Varşova Paktının 1.331.000 askeri, 27.200 tankı, 5.795 topu bulunmaktadır. (Time, 10 Aralık 1979).

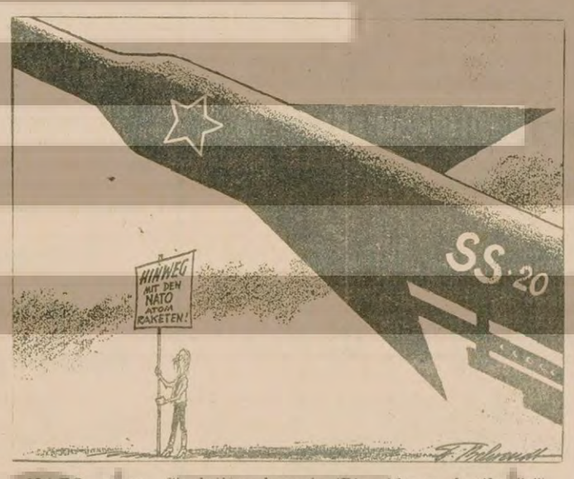

NATO atom füzelerine hayır! (Bir Alman karikatürü)

Orta menzilli nükleer silahlarda ise bu oran daha büyüktür. Avrupa'daki NATO güçleri (Fransa'nın NATO'dan bağımsız nükleer füzeleri dahil) Albion'daki platoda 18 füzeye, 100 kadar bombardıman uçağına, 130 denizaltından atılan füzeye (Fransız ve İngiliz) sahipken, (Batı füzeleri 600-750 kilometre menzile sahiptir). Sovyetler Birliği yerden atılan ve Batı Avrupa'yı vuran orta menzilli 600 füzeye ve yakıt ikmali yapmadan hedefine ulaşan 600 bombardıman uçağına sahiptir. (Le Monde, 10 Ekim 1979).

Batının elinde SS-20 füzeleri ve Backfire bombardıman uçaklarıyla boy ölçüşecek bir silah yoktur. Backfire bombardıman uçakları Rusya'daki üssünden kalktıktan sonra Batı Avrupa ülkelerini boydan boya bombalayıp yeniden üssüne dönebilecek bir kapasiyete sahiptir. SS-20 füzelerinin menzili ise 3500-4000 kilometre arasındadır. Her biri üç başlık taşıyan SS-20'lerin hedefi vurmada yanılma payının 100 metre olduğu söylenmektedir. Bilindiği kadarıyla 120 adet SS-20 füzesine, 80 adet Backfire bombardıman uçağına sahip olan Sovyetler Birliği bunlardan sırasıyla yılda 50 ve 30'ar adet üretmektedir. Kısaca, SS-20 füzeleri ve Backfire uçakları hemen hemen Avrupa'nın tüm önemli merkezlerini vurabilmektedir.

"Helsinki ruhu"

İşte NATO ülkeleri böylesine büyük bir askeri tehdide karşı, karar almak durumundadırlar. Bu öneri ABD'den gelmiş, Batının büyük ülkelerince desteklenmiştir.

Ancak Hollanda, Danimarka, Norveç ve İzlanda bu konuda müttefikleriyle aynı görüşü paylaşmıyorlar. Örneğin Hollanda, füzelere "Hem evet hem hayır" demektedir. 13-14 Kasım tarihlerinde Lahey'de yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu 26. Dönem Toplantısı adeta bir Hollanda-ABD çekişmesi halinde geçmiştir. Sovyet tehdidi karşısında füzelerin Avrupa'ya yerleştirilmesini öneren ve bunda ısrar eden ABD'ye Hollanda'nın cevabı "Bu füzeleri üretelim, ama Avrupa'ya yerleştirmeyelim" olmuştur.

Hollanda'nın bu tutumu, Sovyetlerin Avrupa'da 1975'ten beri yoğun bir şekilde yürütegeldiği "Helsinki ruhu" siyasetinin bir ürünüdür. Moskova bir yandan "Detant"a sarılarak, bir yandan da askeri ve siyasi şantaja başvurarak kimi ülkeleri tarafsızlaştırabilmiştir. Öyle ki Hollanda eski Başbakanı Uyl, dünyada gerçek bir silahsızlanmadan yana olduğunu söyleyerek, bunun, bir jest olması için, Hollanda'dan başlamasını isteyecek kadar gaflete düşmüştür. Geçtiğimiz ayda, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Dışilişkiler Şubesi Başkanı Prof. Vadim Zagladin'in Hollanda'ya gelerek yetkililere, füzeler konusunda baskı yapmasının herhalde bir anlamı vardır. Nitekim Hollanda parlamentosu füzelerin ülke topraklarına yerleştirilmesini reddetmiştir.

ABD'nin bazı NATO ülkelerine yerleştireceği orta menzilli (1500 km) Pershing-2 füzesi.

YARIN: DİRENENLER

TEBRİZ MEKTUBU

Azerbaycan olayları...

1979 yılının başında Tebriz'de AYDINLIK muhabirleriyle tanışan İranlı bir arkadaşın mektubu geldi. Azerbaycan'da durumun karışması ve basın-yayın organlarında sık sık "Ayetullahlar Savaşı", "Şeriatmedari, Homeyni'ye karşı" türünden yazılar, yorumlar, haberler çıkması üzerine İranlı dostumuz almış kalemi eline ve olayların içinden gelişmeleri ve bilinmeyen yönleri anlatmış. Mektubun önemli bölümleri şöyle:

Şiilere ve Ayetullah Homeyni'ye sınırsız imtiyazlar tanıyan Anayasa yüzünden kargaşalık ortamı da kendinden ortaya çıktı. Bizim Azerbaycan halkı, sizin de hatırlayacağınız gibi, öyle ayrılık taraftarı filan değildir. Burada sokaktak insandan esnafına, köylüsünden öğrencisine kadar herkes ülkede bir an önce sağlam bir birliğin ve istikrarın egemen olmasını istiyor.

Anayasa referandumu konusunda da yabancı basında hatalı haberler çıktı. Şeriatmedari, Azerileri boykota filan çağırmadı. Geniş bir şekilde Anayasayı onaylamaya da çağırmadı. Onun dediği gayet basitti: "Bu Anayasa diktatörlüğe yol açabilir. Özellikle 110. madde (ki bu madde Homeyni'ye büyük imtiyazlar tanıyor) değiştirilmelidir."

Şeriatmedari'ye gelince, Azerilerin bu dini lideri aslında bazı demokratik, yani haklı talepleri savunuyor. Örneğin Anayasayı olumlu yönden eleştiriyor. Ama Şeriatmedari'nin istikrarlı ve kararlı bir siyaset ve tutum içinde olduğunu söyleyemeyiz. Mesela, Şah'a karşı mücadele konusunda da valpalamıştı.

Şeriatmedari'nin partisi

Şeriatmedari'nin partisi, İslam Halk Cumhuriyet Partisi oldukça karışık ve örgütsüz bir parti. İçinde iyi niyetli din adamlarından, kibrit fabrikatörlerine, eski kompradorlardan Halk Fedailerine kadar herkes var.

Şeriatmedari'nin partisinin ne denli karışık bir parti olduğunu göstermek için size bir örnek daha anlatayım. Gösterilere biz de katıldık. Ve katılan bir çok insan, şubat ve mart aylarında burada halkın önünde idam edilen SAVAK'çıların ailelerinin de gösterilere katıldığını görmüş. Hatta kimileri bütün bu eylemleri bile onların düzenlediğini söylüyor.

Ama ilginç olan başka bir yön de şu: Bu göstericiler radyo-televizyon binasını ele geçirdikleri gün, özellikle şimdiki Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade aleyhine yayınlar yaptılar. Adam zaten İran'da pek sevilmiyor. Ama bu yayından iki gün sonra Şeriatmedari'nin Kum'daki evi saldırıya uğradı. İslam Halk Cumhuriyet Partisinin Tebriz'deki merkezi de her an saldırıya uğrama tehlikesinde. Binanın çevresinde ve balkonlarda kum torbaları var.

Fedailer Azerbaycan'da

Yeri gelmişken belirteyim: Son olaylarda belirli ölçülerde bu Fedailerin parmağı var. Onlar Şeriatmedari'nin prestijinden yararlanarak, kitle içine sızıp ayrılıkçılık propagandası yapıyorlar. Radyo-televizyon binası ile vilayet konağının basılmasında en aktif olarak bu Fedailer göründü. Tebriz halkı ise aslında bu tür eylemleri pek benimsemiyor. İnsanlar daha çok siyasi çözüm arıyorlar. Beni Sadr'ın buraya gelmesi bu bakımdan iyi oldu.

Fedailerin arasında ise ayrılık çıktığı söyleniyor. Örneğin, buradaki Fedailerle (ki Azerbaycan'da oldukça güçlü sayılırlar) Tahran'daki Fedailer arasında anlaşmazlıklar varmış. Fedailerin Tebriz kolu, örgütün eski liderlerinden Sovyet yanlısı Bioan Cezani'yi savunuyor. Tahran'daki merkez ise Ahmedzade'nin taraftarı. Ve herkes Sovyetçi Cezani'ye karşı.

Fedailer haftada iki gün çıkan bir dergi yayınlıyorlar: Kar (Türkçe 'Emek' anlamına geliyor). Bu Fedâileri bilirsiniz, nerede bir azınlık ve ayrılıkçı hareket başgösterse, hemen oradalar. Bu yıl ortalarında da Kuzistan ve Kürdistan'daki kargaşalıklarda Fedailer vardı.

Tebriz'de "mücadele eden" Fedailerin bir çoğunun da Tahran'dan ve diğer şehirlerden geldiğini öğrendik.

Tudeh ne yapıyor?

Siz tabii, bir de Rusçu Tudeh'in tutumunu merak edersiniz. Onlar yine ikili ve sinsi davranıyorlar. Tudeh'in adamları bu işgal eylemlerine katıldılar. Ama açıkça ne Homeyni'ye karşı çıkıyorlar, ne de Şeriatmedari'yi destekliyorlar. Onların Azeri dilinde yayınladıkları "Yoldaş" adlı gazete, zaman zaman İslam Halk Cumhuriyet Partisi içindeki gericilere çatıyor.

Şimdi şöyle bir durum var: Fedailer, Şeriatmedari'den, Şeriatmedari de Fedaicilerden yararlanmaya çalışıyor. Bu oyunda tabif ki Tudeh de var. Onlar da her iki gücü kendi lehlerine çevirmeye çalışıyor.

Tebriz'de durum şimdilik meçhul. Aslında kentin içi sakin. Bu aralar çok gazeteci geldi buraya. Ama radyo-televizyon binası ve vilayet konağı önünde her an yeniden çatışma çıkabilir...

konuklarımız

Toplu sözleşme görüşmelerine giderken tekstil işçilerinin durumu 2

Sadık Boral
TIKP Adana Merkez İlçe Başkanı

Tekstil işçileri bu kadar düşük ücretle çalışırken, işgüvenliği ve işçi sağlığı konusunda da diğer işkollarından daha geri bir düzeydedir. Özellikle Harman Halaç bölümlerinde sağlık önlemleri son derece yetersizdir. Burası pamuğun tarladan çıkıp fabrikaya girerken ilk uğradığı bölümdür, dolayısıyla pamuk hiç bir temizlik aşamasından geçmeden buraya gelmektedir. Bu bölümde işçiler maske ile çalışıyorlar. Maskeler tozu süzmek için yeterli olmadığı gibi nefes almayı da zorlaştırmaktadır. Bu yıl içerisinde Adana'da fabrikaları gezen iş müfettişleri "Harman hallaç bölümünde maske ile çalışılmaz, buralara klima takıl malıdır" demelerine rağmen birçok fabrika eski uygulamayı sürdürmektedir.

Binin üzerinde işçinin çalıştığı fabrikaların birçoğunda ambülans yoktur. Elleri kopan, parmakları kopan, saçlarını makinaya kaptıran işçiler müdürün arabasıyla veya ekmek arabasıyla hastaneye götürülmektedir. Bu tür sağlık önlemlerinin alınmaması yüzünden çok sayıda işçi sakat kalmaktadır.

Yapılacak olan sözleşmelerde, işçi sağlığı ve işgüvenliği konusunda işverenlerin daha etkin önlem almaları için bağlayıcı hükümler getirilmemektedir.

Yine tekstil sanayisinde kreşlere bir çocuktan fazlası alınmamaktadır. Anne adeta birden fazla çocuk yapmamaya zorlanıyor. İki çocuğu olan bir anne birini evde bırakmaya mahkum ediliyor. Bir de son yıllarda işverenler işsizlerin fazlalığından dolayı evli bayan işçi almamak için çeşitli uygulamalara başladılar. Sanki suçmuş gibi, insanın en doğal hakkı olan evlenme hakkını kısıtlamaya çalışıyorlar. İşe girmek isteyen bayana ilk sorulan soru, "Evli misin bekar mısın" olmaktadır. Bayan işçiler ne cevap verirse versin hastanede çeşitli tahliller yaptırılarak evli veya bekar olduğu araştırılmaktadır. Bu kanunsuz uygulamaya hem sendika yöneticileri, hem de yetkili merciler el atmalı ve durdurmalıdırlar.

Tekstil işkolunda doğum yapacak bayanlara doğumdan önce 45 gün, doğumdan sonra 45 gün olan yasal izinlerini normal olarak verilmiyor. İzne ayrıldıktan 15-20 gün, hatta bir hafta sonra doğum yapan işçiler çoktur. Bu durumda işçilerin çocukları ya sakat doğmakta, ya da hastalıklı olmaktadır. Bu kanunsuz uygulamalar çocuğun daha ana karnında iken kaderini etkilemekte, ömür boyu çekeceği ızdıraba daha doğmadan mahkum olmaktadır. Doğmamış çocuğun da istikbalini karartmaya sebep olan üç beş sorumsuz kişinin keyfi uygulamalarına set çekmek amacıyla sözleşmelerde mutlaka etkili önlemler alınmalıdır. Ne yapıp yapıp önüne geçilmelidir.

SONUÇ

Yüzbin civarındaki tekstil işçisinin için de bulunduğu sıkıntıları, çalışma ve yaşam koşullarla, 1979 Türkiyesinde insanca yaşamak mümkün değildir. Tekstil işçisi, kendi davasına herkesten önce kendisi sahip çıkmalıdır. İnsanca yaşayacak haklar elde etmek için mücadeleden başka çıkar yol yoktur. Mücadelenin yolu birlikten geçer. İster sağdan gelsin, isterse "sol" görünümlü olsun, işçiyi parçalamak ve birbirine düşürmek isteyen şer yuvalarının oyunlarını bozmalı, onlara fırsat vermemeli ve tek bir vücut olunmalıdır.

İşçilerin hakkını savunmayan sendika yöneticilerini sürekli denetlemeli, sözleşmeler hakkında açıklama istemelidir. Menfaatine uymayan sözleşmeleri kabul etmemelidir.

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Kurulu mart ayında

Zonguldak'ta delege seçimleri hazırlıkları başladı

ZONGULDAK (ÖZEL)

Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının 1980 Mart ayı içinde yapılacak 24. Genel Kuruluna katılacak delegelerin seçimleri için hazırlıklar başladı. Maden İşçileri Sendikası bu amaçla kendi içinde seçim kurulu kurdu. Kurul, delege seçimlerine girmek isteyenlerin dilekçelerini kabul edecek ve tüzükte belirtilen niteliklere uygun olup olmadığını tespit edecek. Delegelik için aday olmak isteyenler delege adaylığı için 3 Aralık 17 Aralık arası başvurabilecekler.

Delege seçimleri ile ilgili çalışmalar devam ederken, işçiler arasında bu konudaki tartışmaların da yoğunluk kazandığı görülüyor. Bazı bölgelerde işçiler kendi aralarında gruplar oluşturmaya çalışıyorlar. Bunlardan, "İşçi Grubu" adıyla çıkan grup, işveren vekili durumunda olanların delege seçilmelerine karşı çıkıyor. Öte yandan, delege seçimleri için yürütülen çalışmalar sırasında, işçilerin bölgeciliği vekivrcık -Laz gibi ayırımları körüklemeye çalışanlara rağbet etmediği görülüyor.

AEG-Eti'de yetki Devrimci Metal-İş'e verildi

İSTANBUL (ÖZEL)

Gebze'de kurulu AEG-Eti Fabrikasında yetkinin Bölge Çalışma Müdürlüğü tarafından bağımsız Devrimci Metal-İş Sendikasına verildiği açıklandı.

Devrimci Metal-İş tarafından yapılan açıklamada, 600 AEG-Eti işçisinin Otomobil-İş Sendikasından istifa ederek kendi sendikalarına geçtikleri belirtilerek, bu işyerinde yetkiyi kazandıkları açıklandı.

Öte yandan Otomobil-İş Sendikasının ise, Devrimci Metal-İş'e yetkinin verilmesine itiraz ettiği öğrenildi.

Pazarlıkta ikinci aşama başladı

MESS parasal teklifini açıkladı

MESS, Maden-İş'in teklifinin yarısını veriyor

● Maden-İş'ın 30-50 lira arasında değişen ücret zammı talebine karşılık MESS, 18-25 lira zam veriyor

● MESS'in teklifi ikramiye sayısını 5'te, kıdem tazminatını 30 günde donduruyor

İSTANBUL (ÖZEL)

MESS ile Maden-İş Sendikası arasında toplam 108 işyerinde çalışan 29 bin dolayında işçiyi kapsayan toplusözleşme görüşmelerinin dünkü oturumunda MESS parasal tekliflerini açıkladı. MESS'in, tekliflerinin Maden-İş'in daha önce açıklanan tekliflerini ancak yarı yarıya karşıladığı görüldü.

PARASAL KONULARDAKİ TEKLİFLER

	Maden-İş'in istediği	MESS'in verdiği
Saat ücreti zammı	asgari: 30 lira azami: 50 lira	asgari: 15 lira azami: 25 lira
Toplam yan ödemeler (yıllık)	asgari: 15 bin lira azami: 25 bin lira	asgari: — azami: 16 bin lira
İkramiye sayısı (yılda)	asgari: 5 maaş azami: 7 maaş	asgari: — azami: 5 maaş
Kıdem tazminatı	45 gün	30 gün
Çalışma süresi (haftalık)	42,5 saat	46,5 saat

MESS'İN PARASAL TEKLİFLERİ

Parasal tekliflerini işyerlerinin özelliklerine göre yedi ayrı grupta toplayan MESS ücretler konusunda, çıplak saat ücretlerine yedinci grup için ilk yıl 22, ikinci yıl 25 lira, ağırlık teşkil eden dördüncü grup için birinci yıl 18, ikinci yıl 21 lira, birinci grup için ise birinci yıl 15, ikinci yıl 18 lira zam önerdi.

Yan ödemeler de MESS önerisinde tavan sınırı toplam 16 bin lira olarak yer aldı.

MADEN—İŞ'İN İSTEDİKLERİ

MESS'in bu teklifleri ne karşılık Maden-İş daha önce hazırladığı taslağında işyerlerini dört grupta toplamış ve saat ücretlerine dördüncü grup için 45-50 lira, üçüncü grup için 40-45 lira, ikinci grup için 35-40 lira ve birinci grup için ise 30-35 lira zam istemişti.

Maden-İş yan ödemeler toplamı olarak asgari 15 bin, azami 25 bin lira talep etmişti.

ÖNERİLER ARASINDA BÜYÜK FARK VAR

MESS ile Maden-İş teklifleri karşılaştırıldığında, ücretler konusunda Maden-İş azami 50, asgari 30 lira isterken MESS'in azami 25, asgari 18 lira verdiği görülmektedir. Bu ise MESS'in Maden-İş'in tekliflerinin hemen hemen ancak yarısını verdiği göstermektedir.

Aynı sonuç diğer tekliflerin karşılaştırmasında da ortaya çıkmaktadır. Yan ödemeler konusunda Maden-İş'in teklifi asgari 15 bin, azami 25 bin iken MESS'in tavanı 16 binde kalmaktadır.

DAHA ÖNCEKİLER

MESS'in daha önce verdiği tekliflerinde de haftalık çalışma süresi 46,5 saat ile sınırlandırılmakta, kıdem tazminatı da yasal süre olan 30 günde dondurulmaktaydı. MESS ayrıca ikramiyelerin de bir maaş artırılacağını ancak beş maaşlık tavanı geçemeyeceğini açıklamıştı.

Buna karşılık Maden-İş ise haftalık çalışma sürelerinin 42 saate indirilmesini, kıdem tazminatlarının 45 gün olmasını ve ikramiyelerin azami 7 maaşa çıkartılmasını talep etmişti.

Görüldüğü gibi bu konularda da her iki teklif arasında büyük farklılık bulunmaktadır.

Öte yandan MESS'in parasal konulardaki tekliflerinin dün kendilerine ulaşması üzerine bir açıklama yapan Maden-İş Sendikası yetkilileri, MESS'in tekliflerinin ciddiyetten uzak, gülünç olduğunu söyleyerek, bu teklifi kesinlikle kabul etmeyeceklerini belirttiler.

Birçok belediyede kasım ayı maaşları ödenmedi

Belediyelerin işçilere olan borcu 2 milyarı buldu

■ Genel-İş Sendikası, DİSK Yürütme Kurulundan konuyu görüşerek tavır belirlenmesini istedi

■ Ertan Andaş: "Kimse işçilerden ücret almadan çalışmasını bekleyemez"

ANKARA (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, belediyelerde çalışan üyelerinin işveren belediyelerden olan alacaklarının 2 milyarı bulduğunu açıkladı.

Genel-İş yöneticileri "Demirel hükümetinin Halk Partili belediyelere para vermemesi yüzünden" Adana,Mersin, Gaziantep ve İzmir dışındaki belediyelerde çalışan işçilerin kasım ayı maaşlarını alamadıklarını belirttiler. İzmir Belediyesinin ise, TEK'e olan 40 milyon lira borcunu ödemeyi erteleyerek,işçilerinmaaşlarını önceki gün güçlükle ödediği öğrenildi.

Ertan Andaş

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Yürütme Kurulu önceki gün yaptığı toplantıda, Türkiye belediyelerinde çalışan işçilerin giderek artan ekonomik zorlukları üzerinde durdu. Toplantı sonunda, konunun DİSK Yürütme Kuruluna götürülerek alınacak tavrın belirlenmesi istendi.

Bu arada bir konuşma yapan Genel-İş Genel Başkan Vekili Ertan Andaş, "Üyemiz işçilerin, işveren belediyelerden toplusözleşmelerden doğan alacakları 2 milyar liraya yaklaştı. Hiç kimse, işçiden ücret almadan çalışmasını bekleyemez" dedi.

MHP'liler Tunceli Enerji-İş yöneticilerine bıçakla saldırdı

ELAZIĞ (ÖZEL)

Tunceli Enerji-İş Sendikası Başkan ve Sekreterinin, başını MHP Yönetim Kurulu üyesi Sıtkı Atmaz'ın çektiği bir grubun bıçaklı saldırısına uğradığı açıklandı.

Tunceli Enerji-İş Sendikası tarafından yapılan açıklamada, sendikanın bölgede güçlenmesinin baskı ve saldırılarla engellenmeye çalışıldığı belirtilerek şöyle denildi:

"Bingöl DSİ işyerinde yetkili sendikanın belirlenmesi için Elazığ Tes-İş ile sendikamız mahkemelik oldular. Tunceli Enerji-İş ayrıca Keban ve 9. Bölge işyerlerinde de teşkilatlanmaya başlamıştır. Sendikamızın güçlendiğini anlayan Tes-İş Sendikası yetkilileri, biz emekçileri vurmaya ve işyerlerinde her türlü anti-demokratik baskıları uygulamaya başlamışlardır."

Açıklamada daha sonra, Tunceli Enerji-İş Başkanı Abak Mansuroğlu ve sendika Sekreteri Tahir İldeniz'in, başını MHP Yönetim Kurulu üyesi ve Elazığ Yol-İş Sekreteri Sıtkı Atmaz'ın çektiği bir grubun bıçaklı saldırısına uğradıkları belirtilerek, saldırganların yakalanması için Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığına başvurulduğu belirtildi.

Betonsan işçileri direnişe geçti

MANİSA (AA)

Manisa Organize Sanayi Bölgesinde kurulu Betonsan Konut Fabrikasında, işverenin 119 işçinin iş aktini fesh ederek fabrikayı kapatması üzerine direnis başladı.

Önceki gün sabahtan itibaren fabrikanın önünde direnişe geçen DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası üyesi işçiler, toplusözleşmenin bitimine 20 gün kala fabrikanın kapatılmasını kanunsuz lokavt olarak niteledileler.

Dev-Oleyis 1. Genel Kurulu yapıldı

DIYARBAKIR (ÖZEL)

Diyarbakır'da örgütlü bulunan Bağımsız Dev-Oleyis Sendikasının 1. Kongresi yapıldı. Kongrede Türk-İş'e katılma kararının ileriki bir tarihe bırakılması kararlaştırıldı.

Kongrede bir konuşma yapan Dev-Oleyis Sendikası Başkanı Adem Çelik işçi sınıfı içinde örgütlü bulunan iki konfederasyonu da değerlendirerek nisbi demokrasi ve eleştirme özgürlüğü açısından işçi sınıfının birliğinin Türk-İş'te sağlanması görüşünü savundu. Daha sonra seçimlere geçildi. Ahmet Çelik yeniden başkanlığa seçildi. Dev-Oleyis'in Türk-İş'le birleşmesi kararının daha sonraki bir tarihe bırakılması kararlaştırıldı.

Bingöl'e de fabrika yapmışlar... Vay anam vay...

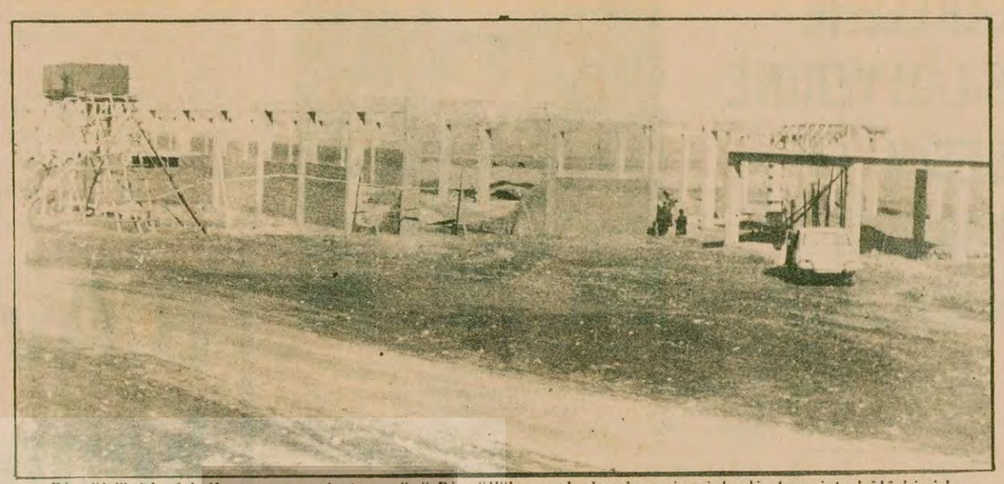

Bingöl Tuğla fabrikasının temel atma günü Bingöllüler ne kadar da sevinmişlerdi. Ama işte hâlâ bir iskelet gibi duruyor.

Terkedilmiş üç fabrika ölü gibi yatıyor

● Bingöl Yem, Süt ve Besicilik AŞ: İşçiler nöbetleşe beklemese, makineler de çürüyecek

Yusuf Çelik,
Recep Bilgin

Vatandaşların yüzde sekseninin hayvancılıkla uğraştığı bir ildir Bingöl. O halde ne yapmak gerekiyor? Efendim, yöre hayvancılığını geliştirmek, et ve süt verimini artırmak, süt ve süt mamulleri tesisleri kurmak, yem fabrikaları kurmak, besi tesisleri, pazarlama tesisleri ve et kombinalarını kurmak ve böylece yöre kalkınmasına katkıda bulunmak.

Bu amaçla bir fabrika kuruluyor Bingöl'de. Adına da BİNGÖL YEM SÜT VE BESİCİLİK ANONİM ŞİRKETİ deniyor.

1975 yılında üretime geçen fabrikanın sermayesine 10 milyon 450 bin lirayla Bingöl İl Özel İdare, 3 milyon lirayla T.Süt Endüstrisi kurumu (Ankara) 3 milyon lirayla Yem Sanayi T.A.Ş. (Ankara), 500 bin lirayla Bingöl Belediyesi ve 50 bin lirayla Şekerbank katılıyor. Ve böylece 17 milyon lira sermayesiyle 1975 yılının sonlarına doğru üretime geçen fabrika, zar zor 1977 sonlarına kadar üretime devam ediyor. Fakat 1977 sonlarında Yönetim Kurulu toplanıp, fabrikanın kapanmasına, fabrikada çalışan 12 işçinin çıkarılmasına karar veriyor. Ve iki yıldan beri bu güzelim makinalar çürümeye terk ediliyor.

Düzgün ve güzel bir şekilde yazılmış 'BİNGÖL YEM, SÜT VE BESİCİLİK A.Ş.' tabelasını geçip Bingöl'ün Düzağaç mevkiinde kurulmuş fabrikaya giriyor, konuşacak adam arıyoruz, kimse yok. Fabrikanın iç kapısını açıp, makinaların bulunduğu bölüme giriyor, "Kimse yok mu?" diye bağırıyoruz. Nihayet bir adam buluyoruz. Bir yetkiliyle görüşmek istediğimizi söylüyoruz, adam gülüyor, "Yetkililer burda bekler mi hiç" diyor. Gazeteci olduğumuzu anlayınca konuşmasına devam ediyor, "Benim adım Cuma Er. Burada eskiden çalışan 12 işçiden biriyim. Şimdi fabrikada ne müdür var, ne şef var, ne de yönetim kurulundan birisi. Fabrikanın yönetim kurulu bundan iki yıl önce toplanıp 'para yoktur' diye fabrikayı kapattı. Burada çalışan işçileri de dışarı attı. 12 işçi hâlâ tazminat alamadık. Onun için nöbetleşe bir buçuk yıldan beri her gün birimiz gelip nöbet bekliyoruz." "Peki fabrikanın yetkililerini hiç uğramıyorlar mı?" sorumuza Cuma Er, "Hiç uğramıyorlar efendim" diye cevap veriyor.

Cuma, bize fabrikanın içini gezdiriyor, bir yandan da makineleri göstererek "Yazık değil mi bu makineleri, çürümeye terk edilmiş" diyor.

Dur bakalım Cuma Er ve arkadaşları ne zamana kadar daha bu fabrikada nöbetleşe kalacaklar.

"Para yoktur" diye kapatmışlar, ama bazı yetkililer böyle demiyor. Yetkililere göre, fabrikayı kuran Yönetim Kurulu, şimdiki Yönetim Kurulu değil. Tabi köprünün altından çok sular geçti, hükümetler değişti, belediye başkanı değişti, özel idare üyeleri değişti, Süt Endüstrisi Kurumu yetkilileri değişti. Şimdiki yöneticiler, eskiden fabrikayı kuran yöneticilerle aynı partiden değiller. Her tarafta partizanlık oluyor da Bingöl'de mi olmayacak? Burada da olacak, hem de bal gibi. Milyonlarca lirayı çürütmek, onlarca insanı aç bırakmak pahasına da olsa. "Halbuki fabrika açılırken hayvan üreticileri ne kadar sevinmişlerdi" diyor bir vatandaş. "Ne kadar da sevinmiştik"...

Bingöl Yem, Süt ve Besicilik A.Ş. Fabrikasında işlerine son verilen 12 işçi sıra ile bekliyorlar. İki yıl önce yetkililerin terk ettiği fabrikanın makineleri böylece biraz olsun bakım görebiliyor.

Tuğla fabrikası iskeleti: Dört yıldır, öyle heykel gibi dikilmiş duruyor

Bingöl'ün Genç ilçesinin etrafındaki topraklar, tuğla yapmaya elverişlidir. İlçenin etrafında küçük küçük 40'a yakın tuğla ocağı vardır. Çevredeki ilçeler ve köyler tuğla ihtiyaçlarını bu şirin ilçede faaliyet gösteren tuğla ocaklarından karşılamaktadırlar.

Ne oluyorsa 1975 yılında oluyor. Genç ilçesinde bir sevinç var. Sabahtan akşama kadar kahve köşelerinde pinekleyen vatandaşlar çalışma olanağı bulacaklar, çevre köy muhtarları da ortak olabilecek, ilçe kendi topraklarını işleyen bir fabrikaya kavuşacak, Gençliler sevinmesinde kim sevinsin? Devrin popüler Başbakan Yardımcısının, "Hiç bir yardımı esirgemeyeceğiz" sözü üzerine, Bingöl Belediyesi, Genç Belediyesi, Bingöl İl Özel İdaresi, Genç ilçesine bağlı Doğanca köyü muhtarlığı, Sürekli köyü muhtarlığı ve Çevirme köyü muhtarlığının da ortak olduğu fabrika yapımına yine lacivert elbiseli Başbakan Yardımcısının açılış töreniyle başlanıyor. Evet Genç'te bir sevinç var 1975 yılında. Temeller kazılıyor, betonlar dökülüyor, tonlarca demir getiriliyor ve fabrikanın iskeleti ortaya çıkıyor. İşte Gençlilerin sevinci buraya kadar sürüyor. Çünkü milyonlarca lira harcanıp meydana getirilen iskeletin üstüne bir taş bile konmuyor.

Büyük gürültülerle yaptırılan ve Gençlileri sevindiren fabrikanın iskeleti dört yıldan beri öyle dikilmiş heykel gibi duruyor. Hiç kıpırtı yok. Anlaşılan kıyamete kadar da böyle dikilip kalacak.

Çimento fabrikası: 50 milyonluk çoban barınağı

Bingöl'den arabaya binip Solhan ilçesine doğru yola koyuldun mu, 15 kilometre ötede, bir tepenin üstünde şöyle bir tabela ile karşılaşır insan: 'BİNGÖL ÇİMENTO FABRİKASI' ve hemen tabelanın arkasında karmakarışık bir görüntü, onbinlerce metrekarelik alana dökülmüş yüzlerce metreküplük beton, betonun içinde binlerce ton demir, her tarafı açık, bir kaç tane iskelet şeklinde bina ve 5-6 baraka. Ve meydanda inşaat araçları...

İnşaat alanında yarım saat tur atıyoruz, bir tek insan yok, terkedilmiş. Bu terk ediliş bir kaç aylık değil, tam dört yıldan beri burası böyle. Ortada ne devlet baba, ne de 1975 yılında "Doğuda büyük hamleler atacağız" deyip eline tutuşturulan kürekle kazılan çukura yarım kürek harç koyan lacivert elbiseli Başbakan Yardımcısı var.

Yetkililerden aldığımız bilgiye göre, buraya tam 50 milyon lira harcanmış, şimdi bu paralar bu yerde yatıyor. Bu durum en çok çobanları sevindirdi, yağmur yağdığı günlerde, çobanlar hemen bu barakalara koşuyorlar, sığınıyorlar.

Bazı yetkililerin anlattığına göre, buraya çimento fabrikasının yapılması kararından vazgeçilmiş, fabrikayı Muş'a yaptıracaklarmış, buraya da paketleme fabrikası yapacaklarmış...

BİNGÖLLÜLER: "BİZ ENAYİ DEĞİLİZ"

Görüştüğümüz Bingöllü vatandaşlar "Bu son kandırılışımız olsun, onlar bir daha 'Allah birdir' deseler inanmayız, bizi paketleme fabrikası yapacağız diye oyalatmasınlar" dediler.

Şimdi aynı senaryoyu Muş'ta oynayacaklar, dur bakalım, Muş'ta bu oyun beğenilecek mi, hep beraber göreceğiz.

* * *

İşte Bingöl'ün üç fabrikasının üç hikayesi. Temel atanlar kurdele kesip hayır uğur dileyenler, şimdi her gittikleri yerde böbürlene böbürlene anlatıyorlardır bu fabrikaları. Ama işte her üçünün içinde de in cin top oynuyor.

Milli ekonomiden söz edenler, kalkınma sözünü dillerinden düşürmeyenler "Temel attık, kurdele kestik" diye kasıla kasıla dolaşırken kimse çıkıp bu milyonların hesabını sormayacak mı?

Bingöl'e de fabrika yapmışlar... Vay anam vay...

ANKARA BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1— Gençlik Parkı içindeki Ceyhun Atuf Kültür Merkezi binasının bodrum katındaki duvar, tavan kaplama ve yer döşemeleri tecridi yaptırılacaktır.

Bu işin keşif bedeli 1.200.000.- TL. olup 2490 sayılı yasanın 31. maddesine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2— Eksiltme Ankara Belediyesi Encümeni İhale Komisyonu Başkanlığında 2.1.1980 Çarşamba günü saat 15.00 de yapılacaktır.

3— Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Yapı Şubesinde görülebilir.

4— Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin kapalı zarf eksiltme şartnamesinin 5.ci maddesi ile,

A) 36.000.- TL.lık geçici teminatını,

B) 1979 yılı Ticaret odası belgesini,

C) Müracaat dilekçeleri ile birlikte vereceklerı eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan;

a) Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları en az keşif bedeli kadar (C) grubu müteahhitlik karnesi veya resmi iş bitirme belgesini,

b) Teknik, personel, teahhüt ve teçhizat beyannemesini ekliyerek belge komisyonundan alacakları yeterlik belgesini zarfa koymaları gerekir.

5— İstekliler teklif mektuplarını 2.1.1980 Çarşamba günü saat 14.00 e kadar İhale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.

6— Yeterlik Belgesi için son müracaat 28.12. 1979 Cuma günü mesai saati sonuna kadar Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne yapılacaktır.

7— Telgrafla müracaatlar ve postadaki geçikmeler kabul edilmez.

(Basın: 25536—1324)

Nizip MHP yöneticileri adam vurmaya azmettirmek suçundan tutuklandı

Nizip Belediye Başkan Vekilini vuran MHP'li komando Şerif Topal yakalandı

ADANA (THA) Adana - K.Maraş - G. Antep - Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden 6 Aralık 1979 günü Nizip Belediye Başkan Vekili Sami Tabak'ın yaralanmasıyla ilgili bir açıklama yapıldı.

"Suça azmettirmek" suçundan Nizip MHP yöneticilerinden Mehmet Korkmaz ve İbrahim Korkmaz'ın yakalanarak gözaltına alındığı belirtilen açıklama şöyle:

"6 Aralık 1979 günü G.Antep ili Nizip ilçesinde Belediye Başkan Vekili CHP'li Sami Tabak tabancayla vurularak yaralanmıştır. Olayı müteakip sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerince yürütülen operasyonlar sonunda olayın failі olan silahlı sağ eylemci Şerif Topal ile sanığı bu suça azmettirdikleri tespit edilen Nizip MHP yöneticilerinden Mehmet Korkmaz ve İbrahim Korkmaz yakalanarak gözaltına alınmışlardır."

Sıkıyönetim Komutanlığı Adana'da sağ görüşlü bir kişinin öldürülmesiyle ilgili de açılama da bulundu Açıklama şöyle:

"9 Aralık 1979 günü Adana ili Kozan ilçesinde saat 15.30 sıralarında Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerinden sağ görüşlü Naci Altınal, Özcan Gazi İşlek adlı sol eylemci kişi tarafından tabanca ile vurularak öldürülmüş ve sanık yakalanarak gözaltına alınmıştır.

"Bu olayı müteakip ilçede sağ görüşlü kişilerce çıkartılmak istenen olaylar sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerince alınan önlemlerle büyümeden önlenmiş ve sağ görüşlü 23 eylemci yakalanarak gözaltına alınmışlardır."

ŞÜKRÜ BALCI

BÜLENT ÖZTÜRKMEN

Atamalar tırpanı, bütün hızıyla işliyor Dünkü Resmi Gazetenin 16 sayfası atama kararlarına ayrıldı

Hükümet, emniyet örgütünü baştan aşağı değiştiriyor

- Emniyet örgütünün kilit noktalarına atanan kişiler arasında MHP yanlılarıyla, 12 Mart'ta işkence yaptıkları açıklanan kişiler de bulunuyor
- öteki bakanlıklarda da önemli görevlere bazı MHP yanlıları getirildi.

HABER MERKEZİ

GÜVENOYU aldığı günden itibaren bakanlıkların ve öteki devlet kuruluşlarının yönetim kademelerinde ardarda değişikliklere giden Demirel hükümetinin atamalar tırpanı bütün hızıyla sürüyor. Bakanlıklarda müsteşarlardan sonra genel müdürler de değiştirilmeye başlandı. 16 sayfası atamalara ayrılan Resmi Gazetenin dünkü nüshasında 10 genel müdürün değiştirildiğine ilişkin kararlar yayınlandı.

Demirel hükümetinin en yoğun değişıkliği, İçişleri Bakanlığında Emniyet Teşkilatı kademelerinde yaptığı gözleniyor. Emniyet kademelerine yeni atanan yöneticiler arasında MC döneminde etkili olmuş, MHP ye yakın kişilerin yanında 12 Mart döneminde işkence yaptıkları, o dönemin sanıkları tarafından açıklanan kişilerin de bulunması dikkati çekiyor.

Bilindiği gibi emniyet kademelerindeki atamalar, MC döneminde Ankara Valiliği yapan ve demokratik kuruluşlara karşı baskı uygulamasıyla tanınan, Durmuş Yalçın'ın İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığına atanmasıyla başlamıştı. Daha sonra eski Malatya Valisi Rafet Küçüktiryaki Emniyet Genel Müdürlüğüne getirilmiş, bu atama MHP tarafından memnuniyetle karşılanmıştı. Küçüktiryaki'nin Malatya'da Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun öldürülmesinden sonra meydana gelen olaylarda körükleyici bir tutum takındığı öne sürülmüştü.

Daha sonra da, 12 Mart'ta Ankara'da sanıklara işkence yaptığı belirtilen sorgulama timinde bulunan Ümit Erdal, İçişleri Bakanlığı Asayiş Dairesi Başkanlığına getirilmişti.

Son olarak yeni atanan emniyet müdürleri arasında 12 Mart döneminde işkence yaptıklarına ilişkin hakkında iddialar olan kişiler de bulunuyordu. Bunlardan 12 Mart döneminde gözaltına alınan sanıkların kendilerine işkence yaptığını belirttikleri Şükrü Balcı da İstanbul Emniyet Müdürü olurken, yine 12 Mart'ta Ankar'da sanıklara 1. Şubede alınan son ifadeleri sırasında baskı ve tehditlerde bulunduğu belirtilen ve 1977'de bir gence işkence yaptıkları iddiasıyla mahkemeye verilen 10 emniyet görevlisinin başında bulunan İbrahim Kızıltan, Balıkesir Emniyet Müdürlüğüne atandı.

12 Mart'ta İstanbul'da sorgulamaları sırasında işkence gören sanıkların yakından tanıdıkları ve tahliye olduktan sonra yaptıkları açıklamalarda kendilerine işkence yaptığını belirttikleri Şükru Balcı İstanbul Emniyet Müdürlüğüne getirildi. Yine 12 Mart'ta Ankara'da sanıklara I. Şubede alınan son ifadeleri sırasında baskı ve tehditlerde bulunduğu belirtilen ve 1977'de bir gence işkence yaptıkları suçuyla mahkemeye verilen 10 emniyet görevlisinin başında bulunan İbrahim Kızıltan, Balıkesir Emniyet Müdürlüğüne atandı.

Öte yandan 12 Mart'ta MİT Ankara Şubesi

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Solculuk adına

Mamak Askeri Cezeavindeki MHP'li katillerin saldırılarını, tertiplerini sık sık yazdık, anlattık. Görevliler arasında buna göz yuman, hatta teşvik edenler bulunduğunu da zaman zaman isim zikrederek belirttik, eleştirdik.

Ama aynı cezaevinde "solculuk" adına neler yapıldığına bugüne kadar değinme fırsatı bulamamıştık.

Mamak'tan yeni tahliye olan bir gencin bu konuda anlattıklarını aynen aktarıyorum:

"Solcuların bulunduğu koğuşlara yeni gelenler muhakkak bir gruba katılmak zorunda bırakılıyorlar. Koğuşta bulunan en kalabalık grup, 'koğuş kıdemliliği'ni alıyor. Bu yüzden, yeni gelen ve herhangi bir 'siyaset'ten olmayanlar, çoğunluğu ellerinde bulunduran grubun komününe girmeye mecbur kalıyor. Böylece, çoğunluğu afiş asmak, bildiri dağıtmak gibi hafif suçlardan içeri atılan gencecik insanlar, cezaevinde, katılmaya mecbur bırakıldıkları grupla birlikte hareket etmekten başka çare bulamıyorlar.

"Koğuşumuzda en kalabalık olduğu için koğuş kıdemliliğini ele geçiren Dev-Yol grubunun, öteki gruplara karşı tavrı da, o grupların sayısına göre değişiyor. En fazla zorbalık, sayıları en az olan gruplara uygulanıyor. Kıdemliliği alan grup, idarenin verdiği yemeği bile eşit dağıtmıyor. Kendi grubunu kayırıp ötekilere az yemek veriyor.

"Blokların ayrılması talebinin kabul edilmemesi üzerine açlık grevine karar verildi. Haklı bir konu olduğu için herkes greve katıldı. Ancak greve katılan tutuklular, ertesi gün kıdemliliği elinde bulunduran grubun, kantin malzemelerini yediğini gördüler.

"Sonuç olarak açlık grevi kamuoyuna duyurulamadı. Tutukluların niçin aç durdukları kimseye doğru dürüst anlatılamadı. Halkın Kurtuluşu grubu, grevin ikinci gününde caydı. Dev-Yol'cular, onları 'kafanızı kırarız' diye tehdit ettiler. Ama Halkın Kurtuluşçuları da kalabalık olduğu için birşey yapamadılar.

"Bir gün idare bizim bulunduğumuz koğuştan bir kısım tutukluyu başka bölüme göndermek istediğini söyledi ve gönüllü olup olmadığını sordu. Kıdemli listeye iki kişinin adını yazıp zorla göndermeye çalıştı. Adı yazılanlardan biri, adlarının zorla yazıldığını, gitmek istemediklerini görevli subaya söyledi. Bunun üzerine kıdemliliği elinde bulunduran grup, başka koğuşa gönderilmeye karşı çıkanların, çayını kesti. Bir tutuklunun bu yapılanın doğru olmadığını söylemesi üzerine 30-40 kişi, 10 kadar devrimci gencin üzerine saldırdılar. Saldırılarını haklı göstermek için de, kendilerine karşı çıkanların 'polis', 'ajan' olduğu gibi iftiralar yönelttiler."

İşte size Mamak Cezaevinde "solculuk" adına yapılanlardan bazı örnekler. Sıradan insanlara ve devrimcilere kendisine "solcuyum" diyenlerin yaptığı bu zorbalığın, solculukla ne kadar ilişkisi olduğunun takdirini okuyucuya bırakıyoruz.

Adana'da bir polis komiseri öldürüldü

HABER MERKEZİ

Adana'da II. Şube Asayiş Masası Komiserlerinden Seyfi Polat dün vurularak öldürüldü.

Önceki gece geç saatlerde Yeni Döşeme Mahallesi Sporsevenler Derneği önünde asayiş ekipleri otosuna yaylım ateşi açıldı. Açılan ateş sonucu başından vurularak ağır yaralanan II. Şube Asayiş Ekipleri Komiseri Seyfi Polat, hastaneye kaldırılmak istenirken öldü.

Bu arada 6. Kolordu ve Adana Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden konuyla ilgili bir açıklama yapıldı.

Komiser Seyfi Polat'ın öldürülüş şekli özetlenen açıklamada daha sonra şunlar söyleniyor: "Olayı müteakip sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerince yapılan operasyonlar sonunda, olayın failleri oldukları belirlenen ve Adana Erkek Lisesinin son sınıf öğrencilerinden yasadışı Halkın Kurtuluşu fraksiyonuna mensup Ali Güven ile Şehzade Kaygusuz tabancaları ile birlikte yakalanarak gözaltına alınmış, sanıklar suçlarını itiraf etmişlerdir."

Istanbul'da

Gaziosmanpaşa İlçesi Yıldıztabya semtinde dün saat 22.15 sıralarında meydana gelen bir olayda, Servet Elmas, Abdurrahman Özden ve Mustafa Kenbil kimlikleri belirlenemeyen bir grubun silahlı saldırısına uğradılar. Olayda ağır yaralanan Mustafa Kenbil ile çeşitli yerlerinden yaralanan Elmas ve Özden Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Yapı ve Kredi Bankası Beyazıt Şubesi dün erken saatlerde kimliği bilinmeyen kişilerce soyuldu.

Saat 02.00 sıralarında bankanın giriş kapısının kilidini kaynakla açarak içeri giren soyguncular, kiralık kasaların bulunduğu kısma geçip kasaları açarak içindekileri aldılar. İlgililer açılan beş kasadan üçünün boş olduğunu, diğerlerinin ise içinde bulunanların tespitine çalışıldığını bildirdiler.

Ankara'da

Tuzluçayır Çağlayan Mahallesi 4. sokak 8 numaralı evde oturan Mehmet Gemici adlı bir genç önceki gece 01.00 sıralarında evinin bahçesinde bulunan tuvalete gittiğinde kimliği belirsiz bir şahsın açtığı ateşle kasığından yaralandı.

Bu arada Bahçelievler Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu önünde önceki gün 12.15 sıralarında karşıt görüşlü öğrenciler arasında çıkan çatışmada, Yahya Eroğlu adlı bir öğrenci yaralandı. Eroğlu'nun olaya müdahale eden polisler tarafından vurulduğu ileri sürülüyor.

Eskişehir'de

Siteler Öğrenci Yurdunda dün gece iki sol grup arasında çıkan çatışmada bir kişi ağır olmak üzere 13 kişi yaralandı, olayla ilgili 45 kişi gözaltına alındı.

Bu arada Akarbaşı semtinde önceki gece tabancayla vurulmuş bir erkek cesedi bulundu. Yapılan araştırmada cesedin 25 yaşındaki Mustafa Çakırözer'e ait olduğu saptandı.

Gaziantep'te

Gaziantep'in Şahveli Mahallesinde önceki gece semt kahvehanesinden evine gitmekte olan Mehmet Kaygısız adlı bir dokuma işçisi kimliği belirsiz kişilerce açılan ateş sonucu ağır yaralandı. 5 yerinden vurulduğu bildirilen genç işçi olay yerinde öldü.

İzmir'de

İzmir Milli Eğitim Müdürlüğüne yeni atanan Aysal Aytaç'ın özel arabası bombalandı. Aytaç'ın Bornova'daki evinin önünde duran arabasında sabaha karşı saat 4.30 sularında patlama oldu. Can kaybının olmadığı

(Devamı Sa.7'sü 4'de)

Motor sanayisini kimin kuracağı yeniden tartışma gündemine geldi

- Diesel motoru üretimine talip olan Türk Traktör Fabrıkası, Türkiye'nin motor ihtiyacını karşılayabileceğini öne sürüyor ve bu konudaki diğer yatırımları savurganlık olarak değerlendiriyor
- Koç Grubu çeliği Asil Çelik'ten almayı, gövdeyi Döktaş'ta döktürmeyi, motoru da Türk Traktör'de işlemeyi planlıyor

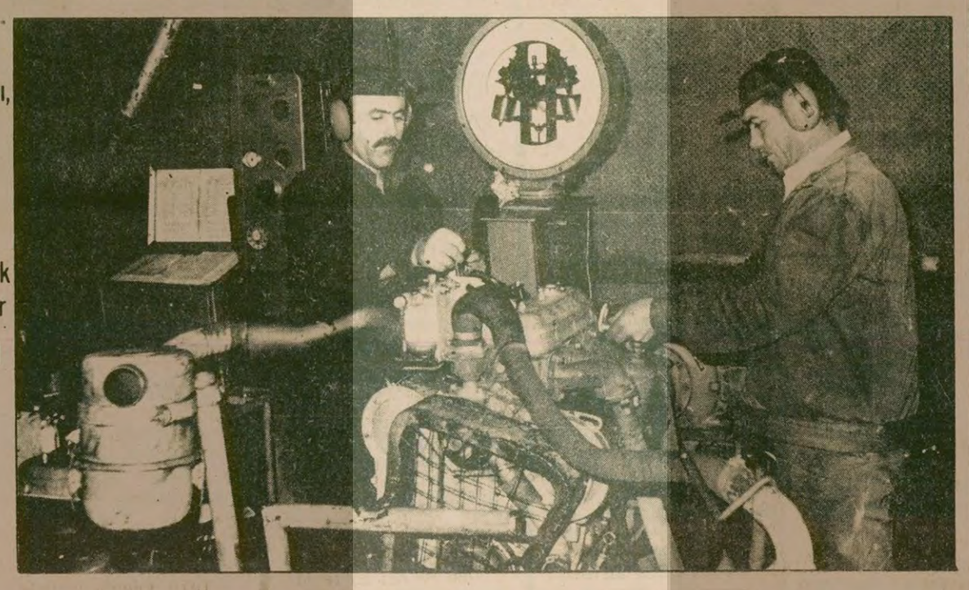

Koç Grubu, Tümosan'ı montajcılıkla suçluyor

MUHİTTİN SİRER

25 yıldır fiyat lisansı ile traktör üreten Koç grubunun şirketlerinden Türk-Traktör ile odesel motoru üretmek üzere planlanan *Devletin* kuruluşu TÜMOSAN arasında Türkiye'de motorun devlet tarafından mı, yoksa özel sektör tarafından mı yapılacağı konusunda varolan tartışma yeniden canlandı.

Türk-Traktör Genel Müdür Yardımcılarından İlkin Erkutu TÜMOSAN'ın planlandığının aksine montajcılık yapmaya hazırlandığını öne sürdü. Türk-Traktör yetkilileri şu anda fabrikalarında yüzde 80 oranında yerli üretilen traktör ve yüzde 50 oranında yerli üretilen motorun TÜMOSAN tarafından montaj yoluyla üretilmek istendiğini öne sürüyorlar. Türk-Traktör yöneticilerinin anlattıklarına göre TÜMOSAN'ın kurulması ve işletmeye alınması gecikince yaklasan seçimleri gözönüne alan TÜMOSAN yetkilileri kamuoyu yaratmak için 1977 yılında Türk traktör, bir sandık içinde motor aksamı, bir sandık içinde de gövde aksamı istemişler ve bu iki sandığı birleştirerek piyasaya traktör sürmeyi planlamışlar. Ancak araya erken seçimler girince bu teşebbüs suya düşmüş.

Sigara, motor ve petrol üretimine hazırlanan Koç grubu, Türkiye'de ortalama yüzde 65 oranında bir traktörü yerli olarak imal edebilen ve ülkenin tüm ihtiyacını karşılayabilen bir fabrika varken montajcılık yapacak yeni fabrikalar kurmanın savurganlıktan başka bir şey olamayacağını ileri sürüyor.

Dr. Güngör'ün kanser tedavi etmesi engellendi

Kanser tedavisini durduran "Bilim Kurulu", Dr. Görgün'ün cihazını görmemiş bile

- Dr. Güngör'ün Lahore Tıp Fakültesinden diploması var
- Bilim Kurulunun iddiasının aksine, bu yöntem çeşitli ülkelerde uygulanıyor

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA Numune Hastanesi Radyoterapi ve Radyobioloji Kliniğinde, geliştirdikleri bir makine ve yöntemle bir aya yakın bir süredir kanser tedavisi uygulayan Dr. Süleyman Seçkiner Görgün ve ekibinin çalışmaları durduruldu. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu tarafından oluşturulan Bilim Kurulu, Dr. Görgün ve ekibinin çalışmalarının bilimsel olmadığını ileri sürdü.

Dahiliyeci Prof. Dr. Dinçer Fırat, Radyoterapist Prof Dr. Erdoğan Işıtman, Biyo-kimyacı Prof. Dr. Ahmet Noyan ve medikal fizik uzmanı Prof. Dr. Ziya Güner, Patolog Dr. Ulvi Özkan'dan oluşan Bilim Kurulunun ekibin çalışmalarını izlemeden karar verdiği bildirildi. Ayrıca Kurulda kanser uzmanının bulunmaması da eleştiriliyor.

Kurul, bilim literatüründe böyle bir tedavi yöntemi olmadığını ileri sürerken, bu uygulamanın Prof. Tromp tarafından yazılan "Physical Physics" adlı kitapta yer aldığı ve çeşitli dillere çevrilerek birçok ülkede basıldığı belirtildi.

Dr. Görgün ve arkadaşlarının uyguladığı yöntem çok basit bazı cihazlarla uygulanırken, halen Türkiye'de tatbik edilmekte olan yöntemde çok pahalı ilaçlardan bol miktarda kullanılıyor.

Bilim Kurulunun, Dr. Görgün ve arkadaşlarının kullandıkları cihazı ve kullanışını görmeden karar verdikleri de saptandı.

Öte yandan, Dr. Görgün ve ekibine çalışması için olanak sağladığı gerekçesiyle Numune Hastanesi eski Başhekimi ve Radyoloji Kliniği Şefi Dr. Turhan Temuçin hakkında da soruşturma açıldığı bildiriliyor. Sağlık Bakanının emriyle açılan soruşturmada ayrıca Dr. Temuçin basına demeç verdiği için de suçlanıyor.

Ayrıca, Dr. Görgün'ün diploması olmadığı yolunda çıkan bazı iddialara rağmen kendisinin International Task Force Medical Collage-Lahore-Pakistan, Fakulty of Alopatihic System of Medicine'den 1978'de diploması bulunduğu öğrenildi.

CHP'de muhalefet DGM'lerin kurulmasına karşı çıktı

ANKARA (ÖZEL)

Dün toplanan CHP ortak grubunda, muhalefete mensup milletvekilleri, DGM'ler ile parti stratejisi konusunda Genel Sekreter Mustafa Üstündağ'ı sıkıştırdı.

Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay yaptığı gündem dışı konuşmada, her ne görüntü ve ad altında getirilirse getirilsin, Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı çıkacaklarını ve DGM'lerin parti programıyla açıkça çeliştiğini söyledi.

DGM'lerin kurulmasına karşı çıkan Trabzon Milletvekili Rahmi Kumaş, "Bu Devlet Güvenlik Mahkemeleri, Demirel Güvenlik Mahkemeleridir" dedi. Kumaş, DGM'lerin hem yasal hem de siyasal açılardan Anayasaya aykırı olduğunu belirterek, DGM yasasının çıkmaması için mücadele edilmesini istedi.

Toplantıda eleştirileri cevaplayan Genel Sekreter Üstündağ, CHP stratejisinin hazırlanması sırasında zaman zaman açıklamalar yapıldığını ve konunun görüşüldüğünü de söyledi.

CHP SORU ÖNERGELERİ İLE AP'Yİ SIKIŞTIRMAYA BAŞLADI

CHP milletvekilleri AP hükümetinin güvenoyu almasından bu yana termeksizin görevden alınması konusunda açıklama yapmasını istedi.

CHP Ordu Milletvekili Temel Ateş de, Başbakan Süleyman Demirel'in yazılı olarak cevaplamasını istediği soru önergesinde, Milli Eğitim Bakanlığında atama ve yer değiştirme komisyonunun başına, komando Ayvaz adıyla tanınan Ayvaz Gökdemir ve kardeşinin getirildiğini belirterek, bundan ne yarar umulduğunu sordu. Ateş, Milli Eğitim Bakanlığının MHP'li komandolarca işgaline ve devlet memurlarının bakanlık içinde dövülmesine ilişkin önergesinde, "Ülke barışı açısından bunu nasıl buluyorsunuz?" sorusunu yöneltti.

yaptığı bazı uygulamalara ve özellikle atamalara ilişkin çeşitli soru önergeleri vermeye başladılar.

İçel Milletvekili Süleyman Şimşek verdiği sözlü soru önergesinde, Sağlık Bakanı Münif İslamoğlu'nun Bakanlığa bağlı yüzlerce memurun suçsuz yere doğu bölgelerine sürülmesi ve özellikle Numune Hastanesinde geceleri yapılan baskınlar konusunda açıklama yapmasını istedi.

Şimşek, İslamoğlu'nun Mersin Devlet Hastanesi Başhekimi Dr.Ahmet Miski'nin sebep gös-

Ağca'nın kaçışıyla ilgili olarak tutuklanan 1 yüzbaşı ve 9 er serbest bırakıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Milliyet gazetesi Genel Yayın Müdürü ve Başyazarı Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın tutuklu bulunduğu Kartal Maltepe Askeri Cezaevi'nden kaçırılması olayında görevlerini ihmal ettikleri ve kaçışa sebebiyet verdikleri söylenerek tutuklanan subay ve erlerden bir yüzbaşı ile 9 er ve erbaş serbest bırakıldı.

Sıkıyönetim Savcılığı sanıklarla ilgili dosya üzerinde yaptığı incelemeden sonra Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan Yüzbaşı Çetin Çubukçu ile Ali Demir, Halit Buluş M.Ali Yanmaz, Bilal Çelik, Ahmet Yıldırım, Yusuf Türker, Tamer Aşık, Mecit Murat ve Çetin Kılıç adlı er ve erbaşların serbest bırakılmalarını istedi.

İstemin Sıkıyönetim Komutanlığınca da uygun görülmesi üzerine adı geçen yüzbaşı, er ve erbaşlar tahliye edildiler.

TİKP Başkanı Perinçek, daha önce beraat ettiği bir yazısından tekrar yargılanıyor

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek daha önce beraat ettiği bir yazısından dolayı Ankara Deniz Kuvvetleri Mahkemesinde ifade verdi.

Doğu Perinçek, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının talimatıyla alınan ifadesinde, "Sahte TKP'nin Revizyonist Programının Eleştirisi" adlı kitabının Aydınlık dergisinin 69. sayısında yayınlandığını ve bu yazısından dolayı daha önce de dava açıldığını söyledi. Doğu Perinçek, İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesinde bakılan davada 2 Temmuz 1979 tarihli kararla beraat ettiğini, sonradan kitap haline getirilen bu yazıdan dolayı ikinci bir dava açıldığını belirtti.

TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek, sözkonusu yazıdan dolayı açılan davada 142. maddeden yargılanıyor.

Devlet Sahne ve Müzik Sanatçıları Birliği Gn. Bşk. Alp Öyken, Devlet Opera-Balesindeki uygulamaları kınadı

Devlet Sahne ve Müzik Sanatçıları Birliği Genel Başkanı Alp Öyken, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü Gürer Aykal'ın görevden alınmasını ve "Ferhat ile Şirin" balesi temsillerinin durdurulmasını kınayarak, "Sanatın bir ülkede görevini yerine getirmesi için, yeşerdiği, boy attığı ortamın özgür olması gerekir" dedi.

Öyken, dün basına yaptığı açıklamada Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Ergin Orbey'in görevden alınma olasılığı üzerinde de durarak sanat kuruluşlarının ve sanatçıların hiç bir siyasal iktidarın görüşleri doğrultusunda çalışmaya zorlanmaması gerektiğini söyledi.

BASINDAN SEÇMELER

Demirel sadece solu görüyor

Can Pulak

Can Pulak, 11 Aralık Salı günkü Günaydın gazetesinde, "Bu Kafayla Gidersek" başlıklı yazısında, Başbakan Demirel'i, Ecevit'in düştüğü hataya düşerek anarşinin sadece bir kanadını görüp diğerini gözardı etmekle eleştiriyor. Pulak'ın yazısı özetle şöyle:

"İktidar değişeli 55, hükümet kurulalı 29, güvenoyu alalı tam 17 gün geçti ama, yüreğimize serpilecek suyun damlasını göremedik henüz.

"Ecevit başbakanken sağı suçlardı devamlı. Demirel ise, öteden beri yaptığı yanlışlığı tekrarlayarak, kusuru sadece sol da arıyor. Liderler terör odaklarının ikisini de görmedikçe ya da işlerine geleni korumaya kalktıkça, anarşiyle mücadelede bir arpa boyu bile yol alamayız.

"Sağıyla solıyla 20 bin silahlı militan var Türkiye'de. Bunları dağıtmak ve dünyaya geldiklerine pişman etmek, öyle sanıldığı kadar zor bir iş değil. Yeter ki, mücadele yapılırken oy kaygısıyla hareket edilmesin ve hükümete destek olanlara diyet ödemeye kalkışılmasın. Ecevit böyle yaptığı içindir ki, üstesinden gelemedi anarşinin. Demirel de aynı şeyi yaparsa vay halimize.

HATANIN TEKRARI

"Önce şu kararı vermeliyiz Türkiye'yi karıştırmak, huzuru bozmak, topraklarımızı parçalamak ve devletin gücüyle dalga geçmek isteyen her kim olursa olsun, gözünün yaşına bakılmayacaktır. Verebiliyor muyuz bu kararı, eğer veriyorsak gereğini hemen yapmalıyız. Sağdaki ve soldaki silahlı militanlarla, bunların nerelerde yuvalandıkları ve arkalarında kimlerin olduğu bellidir. Devlet gücünü ispatlamaya kararlıysak, bunları çil yavrusu gibi dağıtmamamız için hiç bir sebep yoktur.

"Ama soldakini görüp sağdakini görmemek, tavşana kaç tazıya tut demekle anarşiyi bastırmak mümkün değildir. Ecevit dün öyle yaptı, Demirel de bugün aynı hatayı tekrarlamaya hazırlanıyor bence.

"Demirel'in son basın toplantısı, ne yalan söyleyeyim böyle bir endişe doğurdu çünkü. Herkes bekledi ki, Demirel 'Solun ve sağın üstüne aynı kararlılıkla yürüyerek, anarşinin kökünü kurutacağım" desin. Öyle söylemedi Demirel. Sağın adını ağzına almamak için kıvranıp durdu bir süre. Televizyonun akşam haberlerini dinleyenlerin hepsi üzüntüyle fark ettiler bu kıvranışı.

"Kim ne aerse desin, iki tarafın da üstüne yürümekten çekinen hükümetler, anarşiyle boğuşamaz. Dün Ecevit boğuşamadı, bugün de Demirel boğuşamaz. Yapsa yapsa, boğuşuyorum zanneder, kamuoyunu değil, ama kendisini aldatır sadece."

Halk ozanlarının örgütlenme sorunu

Hacı Yetkin

(Anadolu Halk Ozanları Derneği 2. Başkanı)

Ankara'da 5-7 Kasım günleri "Halk Ozanlığı Geleneği ve Ozanların Sorunları" ile ilgili üç gün süren bir seminer yapıldı. Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesinçe düzenlenen seminerin amacı, günümüz ozanlarının toplumsal, ekonomik, sanatsal ve yasal sorunlarını belirlemek, bu sorunlara çözüm getirebilecek görüş ve önerileri ilgili kuruluşlar ile ozanlara iletmek olarak belirlenmişti.

Şimdi ben konu ile ilgili görüş ve düşüncelerimi iki nokta üzerinde açıklamaya çalışacağım. Birincisi, seminerin olumlu ve olumsuz yönleri ile ilgili olan düşünceler. İkincisi ise halk ozanlığı geleneği ve sorunları ile ilgili görüş ve öneriler olacaktır.

Öncelikle, uzun yıllar ihmal edilmiş, adeta bir köşeye itilmiş olan bu meseleye eğilmek için böyle bir seminerin düzenlenmesinde çaba sarfeden tüm ilgilileri kutlamak gerekir. Buna karşın Anadolu'nun dört bir yanından gelen yüzden fazla ozanımızın katıldığı bu semineri daha çok insanın izlemesi olanağının yaratılmayışı bir eksikliktir. Çünkü seminerde birçok ilginç konuşmaların yanında bazı ozanlarımızın sazları ile geçmişten ve günümüz ozanlık geleneklerinden özellikle görgü ceminden örnekler sunmaları gerçekten izlenmeye değerdi. Gönül isterdi ki, halkımızın bu tür sanat ve gelenekleri tüm Türkiye televizyonlarından kitlelere izletilebilsin. Ama nerede böyle anlayış? Bizim T.V.'miz, bırakın halkın istediği kültür programlarına yönelmeyi, böyle bir seminere gelmek lütfunda bile bulunmadı. TRT'nin yanında basının büyük bir kısmının ilgisizliği de haklı olarak orada bulunan ozanların eleştiri ve tepkisini doğurdu.

Seminerde göze çarpan bir başka olumsuzluk da vakit darlığı gerekçesiyle bilidiri sunan konuşmacıların dışında, değişik görüş ve öneri getirebilecek kişi ve ozanlara konuşma olanağı tanınmamasıydı. Çok az kişiye ancak iki dakikalık konuşma hakkı tanındı. Asıl, ozanların günümüzdeki sorunlarının konuşulacağı gün ise vaktin geç olduğu nedeniyle dışardan hiç kimseye konuşma fırsatı verilmedi. Bu nedenle biz de söylemek istediğimiz birçok şeyi orada söylemek fırsatı bulamadık. Umut ederiz ki bundan böyle yapılabilecek bu tür düzenlemelerde bu durumlar daha demokratik bir şekilde dikkate alınır.

Çeşitli bildirilerin sunulduğu seminerde, ozanların sorunlarına çözüm öneren değişik görüşler ortaya çıktı. Biz burada dikkate değer görülenler üzerinde duracağız.

Bir konuşmacı "Ozanlar, devletin parasal yardımda bulunduğu ve Başbakanlığa bağlı, TÜBİTAK örneği bir özerk kuruluşa kavuşturulmalı ve bu kuruluş her türlü günlük politika ve politikacıların dışında kalmalıdır" dedi. Bu görüş ilk bakışta doğru gibi görünse de özünde Türkiye'nin bugünkü gerçeklerine uymamaktadır. Çünkü ozanlar, hayatın her kesiminde halkla içiçedir. Halkın sorunlarını görür ve yazar, yani halkın görür gözü, söyler dilidir. Ozanların etkinliğini ve sazın-sözün kitleler üzerindeki gücünü gören politikacılar ve iktidarlar böyle bir kuruluşa el atmaktan geri durmazlar. giderek bu kuruluşun yozlaşmasına neden olurlar.

Başka bir konuşmacı da böyle bir örgütlenmenin Kültür Bakanlığı bünyesinde yapılmasının daha sağlıklı olacağını, Bakanlığın gerektiğinde çeşitli şekillerde ozanlara ekonomik ve sosyal yardımlar sağlayabileceği savını ileri sürdü ki, aslında bu da çözüm getirebilecek bir yol değildir. Bir ozanın düşündüğünü özgürce yazabilmesi için herhangi bir yere veya kuruma bağımlı olmaması gerekir. Bakanlık bünyesinde faaliyet gösterecek ozanlar, doğal olarak, bakanlığı elinde bulunduran parti ve hükümetlerin baskısı ile karşılaşacak, bakanlığın değerlendirmeleri de kendi politik görüşleri doğrultusunda olacaktır.

Bir üçüncü konuşmacı da "Ozanlık geleneğini devam ettirmek, iyi şiir yazmak, iyi saz çalmak için ille de örgütlenmenin gerekmediğini, Pir Sultanların, Yunusların herhangi bir örgütün üyesi olmadan da yazıp söylediklerini" iddia etti.

Biz de diyoruz ki, günümüzde halk ozanlarının, gerek ozanlık geleneğini devam ettirmek, gerekse kendi sorunlarına çözüm bulabilmeleri için kendi aralarında örgütlenerek kollektif çalışma ile daha iyi sanat ürünü vermeleri gereklidir. Ayrıca iddia edildiği gibi, geçmişteki halk ozanları da örgütsüz dgilllerdi. Onlar da ya bir tarikata ya da bir dergaha bağlı idiler. Örneğin Pir Sultan Abdal bir şiirinde;

"Dost elinden dolu içmiş
deliyim
Üstü kan köpüklü meşe
seliyim
Ben bir yol oğluyum, yol
delisiyim
Ben de bu yayladan Şaha
giderim" diyor.

Pir Sultan Abdal bir yol oğlu olduğunu söylüyor. Yol oğlu ne demektir? Bir yolun, bir örgütün adamı demektir. Pir Sultan elbi sarayın şairi değil de halkın şairi olan, halkın davasını savunan, onun yanında yer alan diğer halk ozanları da bir yolun, bir örgütün ozanlarıydılar, onun için unutulmadan halkın dilinde, gönlünde bugünlere değin yaşadılar. O zamanlar kolay mıydı bir ustaya çıraklık etmeden, bir mürşide talip olmadan aşıklık etmek... Şimdi yukardaki görüşlerin ışığı altında halk ozanları açısından bugünkü sorunlara ne gibi çözüm yolları önerebileceğimizi ve bu konudaki fikirlerimizi açmaya çalışacağım; bir defa sorunlara doğru bir yaklaşımda bulunabilmek için sorunların neler olduğunu iyi belirlemek gerekir.

Ozanlarımızın günümüzdeki sorunlarını kısaca şöyle özetleyebiliriz:

1) Ekonomik ve sosyal güvencelerinin olmayışı.

2) Ozanlara gereken değerin verilmeyişi, ozanların hâlâ ezilmesi, baskıya uğratılması ve yazdığı bir şiirden, söylediği bir türküden dolayı cezalandırılması.

3) Özellikle usta görmeden yetişen bazı ozanlarımızın (az da olsa) kollektif bir eğitimden yoksun oluşu.

4) Ozanların yeterince teşvik edilememesi, yeni ozanların yetişmesine ve halk kültürünün çağın gereklerine göre oluşmasında daha çok katkıda bulunmayışı vb.

ÇÖZÜM NEDİR?

Ozanlarımızın gerek halk ozanlığı geleneğini her türlü baskı ve engelleri aşarak özlü bir şekilde sürdürebilmeleri, gerekse tüm sorunlarını çözebilmeleri, kendi güçlerine dayalı sağlam bir örgütlenme ile mümkün olabilecektir. Çünkü artık bugün örgütlü mücadelenin ve kollektif çalışmanın gereğini kavrayamayan çok az insan çıkar sanırım. Çağımızda tek bir insanın gerçeği elde etmesi veya temsil etmesi mümkün olamaz. Gerçek hiç bir zaman bir insanın elinde değildir. Gerçek, sınıfların ve toplumların elindedir. Bu nedenle örgütlü mücadele kaçınılmazdır.

NASIL BİR ÖRGÜTLENME

Ozanlar önce kendi gücüne güvenmelidir. Hangi tür anlayış ve inanıştan olursa olsun, halk ozanlığı geleneğini sürdüren ve halk kültürüne katkıda bulunan tüm ozanlar bir araya gelerek önce kendi aralarında TÜRKİYE HALK OZANLARI BİRLİĞİ örgütünü kurmalıdır. (Örnek olarak mühendis odaları, Barolar Birliği vb. gibi kuruluşlar gösterilebilir.) Ozanlar Türkiye'de ancak böyle bir birlik, böyle bir güç yarattıkları zaman tuttuklarını koparıp, istediklerini elde edebilirler. O zaman öylesine geniş tabanlı bir birlik, hem kamu yararına çalışan dernek statüsüne kavuşturulup devletin yardımını sağlayabilir, hem de TRT vb. kitle yayın araçları karşısındaki etkinliklerini koruyup geliştirebilir. Ozanların sosyal güvencesi bir yasa meselesidir. Parlamentonun Meclislerin bu konuyu ele almalarını sağlamak gerekir. Bunun yolu da ozanların örgütlü bir dayanışma ve birlik içinde varlıklarını durumlarından geçer.

Ozanların eğitiminin daha iyi, daha güzel, sanat yapması şüphesiz ozanların kollektif bir çalışma içine girmeleri ile büyük oranda çözülebilir. Ozanların kendi aralarında yapabilecekleri eğitsel çalışmalarla geçmişin kültür birikimi gözden geçirilerek, günümüzdeki sanat ürünlerinin değerlendirmeleri yapılabilir. Hangi tür eserlerin sanat değeri taşıdığı, hangilerinin taşımadığı tespit edilerek son zamanlarda çoğalmaya başladığı söylenen dogmatik ve slogancı şiir türünün eleştiri ve tespitleri, bizzat onların yaratıcıları tarafından yapılır. Yanlış veya yetersiz olan eserlerle doğru ve üstün değer taşıyan eserlerin mukayesesi sonucunda iyiyi, güzeli bulmak mümkün olabilir. Yoksa doğrular hiç bir zaman kendiliğinden ortaya çıkmazlar.

SONUÇ

Bütün bunlar dikkate alındığında Halk Ozanları Birliğinin önemi daha iyi anlaşılır. Ozanların sorunları bizim anlattıklarımızla sınırlı değildir. Şüphesiz daha çok ve daha geniş boyutludur. Ancak sorunlar ne denli çok olursa olsun, biz inanıyoruz ki, ozanlar ortak bir çaba ve mücadele içine girdikleri vakit çözüm yolları da o nispette çoğalacaktır. Herşeyi, bize şunu versin, bu hakkı tanısın, diye bakanlıktan veya kurumdan beklemek sorunlara çözüm getirmez. Bizler ancak kendi birliğimizi kurup, kendi davamızı, kendimiz üstlendiğimiz zaman sonuca ulaşabilir ve kendimizle birlikte Türkiye halkının birliğine de hizmet etmiş oluruz. ■

sanat ★ edebiyat

Daimi, bu yılki Hacıbektaş Şenliğinde çalarken...

Aşık Daimi'nin dinleti ve söyleşi toplantısı yapıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

4 Aralık günü Tünel Kültür Sanat Evinde Aşık Daimi'nin dinleti ve söyleşi toplantısı yapıldı. Radyolarda çalınan türkülerivle de tanınan Aşık Daimi'nin dinletisine kalabalık bir dinleyici kitlesi katıldı ve toplantı canlı bir sohbet havası içinde geçti.

Ozanın 400 yıl öncesine değil bugüne seslenmesi, çağın ozanı olarak birlik barış ve kardeşliği işlemesi gerektiği, ama bugüne seslenirken de tek yönlü olmaması, toplumda varolan her konuyu ele alması gerektiğini belirten Daimi şöyle dedi: "Çağın ozanı sosyal meseleleri işlerken tabiatı, sevgiyi de ele almalı çok yönlü olmalıdır."

Daimi, bu düşüncesine bağlı olarak çeşitli konuları içeren türküler söyledi. Türkülerinin ilki, toplumsal içerikle kaynaştırdığını söylediği tasavvufi bir deyiş oldu. Deyişin bir bölümü şöyle:

"Ben beni bilmezdim hatır kırardım.
Meğer ilmim noksan imiş bilmedim.
Ben insandan başka ilah arardım.
Meğer kamil insan imiş bilmedim.

Yine başka bir deyişinde Daimi şöyle diyordu:

"Nice kabdan kaba boşaldım doldum.
Karıştım denize benliği buldum.
Damlanın içinde evreni buldum.

Aşk ve tabiat konularını içeren deyişler de söyleyen Daimi, daha sonra "Emperyalizmin böl ve yönet politikasına karşı birliği savunmalıyız" diyerek Alevi-Sünni birliğini savunan bir türkü okudu. Diğer ozanların da bu sorunu işlemesinin önemine işaret etti.

Daha sonra, toplantının sohbet bölümünde ise Daimi, semahlar üzerine bilgi verdi ve birkaç örnek sundu.

Alevi oyunu olan semahların, bektaşi tarikatlarında, tekkelerde, ahlak vazeden törenlerden sonra toplumun sevincinin, öz birliğinin, söz birliğinin sembolü olarak oynandığını, bunların her yöreye göre değişik şekiller aldığını belirten Daimi, örnek olarak Erzincan, Kırat ve Turnalar semahlarını çaldı.

İlgiyle karşılanan semahlardan sonra ozanların örgütlenmesine ilişkin gelen bir soru üzerine Daimi, kendisinin ozanların birliğini her zaman arzuladığını ve bu yolda çalıştığını, ama bir sonuç alamadığını, aydınların ilerici kuruluşların desteği ve yardımı ile böyle bir birliğin yaratılabileceğini belirtti ve hangi fikirden olursa olsun tüm ozanları birliğe çağırdı.

Toplantı, böyle dinleti ve tartışmaların sürekli olması isteğiyle sona erdi.

Oturumun konuşmacıları (soldan): Coş, Pertan, Dorsay.

AKM'de geçtiğimiz ayların filmleri tartışıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Kültür Bakanlığı Sinenema Dairesine bağlı İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkeziyle SİYAD'ın birlikte düzenledikleri "Geçtiğimiz Ayın Yerli ve Yabancı Filmlerinin Değerlendirilmesi" toplantısı geçtiğimiz cumartesi günü Atatürk Kültür Merkezinde yapıldı.

Uç sinema yazarı Atilla Dorsay, Ersin Pertan ve Nezih Coş'un katıldığı oturumda üç yabancı, üç yerli film üzerinde duruldu. Yabancı filmlerden "Şebeke", "Superman" ve "Avcı", yerli filmlerden de "Seninle Son Defa", Vatandaş Rıza" ve "Adak" tartışılmak üzere seçilen yapıtlardı. Her film üzerine sinema yazarları görüşlerini belirttikten sonra izleyicilere söz hakkı verildi.

Tartışmalar boyunca "Şebeke"nin özgürlük temasını soyut ve biçimci bir dille ele aldığı, Superman'in oyalayıcı yönü ağır basan bir Hollywood filmi olarak ayrıca seyirciyi kurulu düzeni savunmaya ve korumaya yöneltici bir ideoloji taşıdığı, "Avcı"nın da Vietnam Savaşıyla ilgili gerçekleri saptırıcı bir biçimde yansıtmakla birlikte esas olarak bu savaşın ABD toplumu üzerindeki yıpratıcı etkilerini anlatmayı ve ABD'nin savaş politikasını eleştirmeyi amaçladığı belirtildi. "Avcı"nın sinema dilindeki başarısı özellikle vurgulandı.

Yerli filmlerden "Seninle Son Defa" da somut bir toplumsal eleştiriden çok insan dramlarının söz konusu edildiği, baskıya karşı direniş gibi genel bir temanın soyutlanarak işlendiği anlatıldı. "Vatandaş Rıza"nın inandırıcı bir gerçekçilik denemesi olamadığı gibi yakaladığı fantazi malzemesini de iyi kullanamadığı, yine de Cüneyt Arkın için küçük bir ilerleme sayılabileceği belirlendi. "Adak", "Avcı" yla birlikte açık oturumun en çok tartışılan filmlerinden oldu. Coş, filmin senaryosunun boşluklar taşıdığını vurgulayarak çocuğunu kesen adamın öyküsünün "tipik" bir toplumsal gerçekliği ve temel toplumsal sorunları deşmek için kullanılamadığını belirtti. Olayın "tekil" bir durum olarak kaldığını vurguladı. Dorsay, buna tam olarak katılmadığını, filmde gösterilen birçok toplumsal gerçeğin olayın belirleyicileri arasında gösterilebileceğini söyledi. Filmin dinsel geriliği ve şartlanmaları anlatmakta dahi yetersiz kaldığı, ancak Yeşilçam için ileri ve olumlu bir sinema dili taşıdığı belirlendi. Toplantı, tiyatro yapıtları üzerine tartışma toplantılarının yapılmaya başlandığı ülkemizde sinema yönünden bu eksikliği giderici olumlu bir işlev gördü. SİYAD Başkanı Dorsay, ocak ayı başlarında aralık filmleri için de bu tür bir toplantı düzenleneceğini ve bu toplantıların sürekli kılınacağını duyurdu.

7'den 70'e spor... 7'den 70'e spor...

Basketbol Federasyonu Başkanlığına getirilen Osman Solakoğlu

Yeni Federasyon Başkanları konuştu

Hiçyılmaz Korol ve Solakoğlu, göreve ümitli ve iyimser başlıyor

SPOR SERVİSİ

Önceki gün atanan yeni federasyon başkanlarından Ergun Hiçyılmaz, Rauf Korol ve Osman Solakoğlu, dün resmen göreve başladılar. Eski başkanlar yeniden işbaşı yaptıkları bu dönem için ümitli ve iyimser olduklarını belirterek şunları söylediler:

Ergun Hiçyılmaz (Bisiklet ve Motorsiklet Fd. Bş): Gençlere spor alanları açarak madalya için değil, sağlık için spor yaptırmak istiyoruz. Birleştirici olmaktan hareket ederek bireyden çokluğa ulaşmak amacındayız. Bisiklet sporu kurtulmaz diye bir korkum yok. Daha önceki görev dönemimizde çalıştığımız arkadaşlarımdan aşama yapmış olanlarla çalışmak düşüncesindeyim. Görev arkadaşlarımın, yokluk ortamında yokluğa ortak olmalarını istiyorum. Bu doğrultudan hareket ederek kurulumuzu oluşturacak ve yeni dönemde birlikte, elele çalışacağız.

Rauf Korol (Yelken Fd. Bş): Bütün arzumuz Türk Sporunun, yokluk içinde olmamıza rağmen en ileri düzeye ulaşmasıdır. Memlekete hizmet etmek için göreve geldik. Eskisinden daha çok çalışarak ülkemizin adını yurt dışında daha çok duyurmağa çalışacağız. Daha önceki görev dönemimizde dünya çapında başarılar kazanmıştık. Bu başarımızı sürdüreceğiz. Bu işe istekli, aktif arkadaşlardan meydana gelecek olan kurulumuzu oluşturmak üzere çalışmalara başladık.

Osman Solakoğlu (Basketbol Fd.Bş.): Görevimize 1 yıl önce bıraktığımız yerden devam edeceğiz. Önümüzde milli takımlarımız için önemli faaliyetler var. Yurt içi faaliyetlerdeki bazı pürüzleri gidererek, milli takımlarımızın önceki yıllarda olduğu gibi, yine başarılı sonuçlar almasını sağlamağa çalışacağız. Federasyon kurulumuzla ilgili çalışmalarımı tamamlayarak önümüzdeki günlerde bir açıklama yapacağım.

Kampa katılan futbolcularımız neşeli dakikalar geçiriyorlar.

Millilerin moralı yerinde...

Bolu'daki kampta kitap okuyarak ve tavla oynayarak vakit geçiren millilerin keyfi yerinde.

Ancak Bolu'daki kamp yerinin yetersizliği nedeni ile milli takım kampı Ankara'ya alındı. Bu nedenle milli takım kafilesi bu sabah Ankara'ya geçerek kampı sürdürecek.

İstifa...

Aleyhinde tezahürat yapılınca, Sabri Kiraz hemen istifa etmek istemiş. Aman hakemler duymasın. Sonra onlar da istifa etmeye kalkarlarsa, maç yönetecek hakemi nereden buluruz.

CCE

Altınbeyköy-Altay

İSTANBUL

Altınbeyköyspor ile Altay, İzmir'de 2-0 Altay'ın galibiyeti ile kapanan Türkiye Kupası maçının rövanşı için bugün İstanbul'da karşı karşıya geliyorlar. İnönü Stadında oynanacak olan karşılaşma saat 14.00'de başlayacak.

İTÜ'lü Kemal potalara veda ediyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Basketbolumuzun emektarlarından İTÜ'lü Kemal de potalara veda etmek üzere. Yıllardır İTÜ forması ile potalar altında mücadele veren ve 159 kez milli formayı giyen Kemal, deplasmanlı Türkiye basketbol liginde artık son maçlarını oynuyor.

Uzun yıllar İTÜ'ye ve Milli Takıma hizmet eden Kemal Erdenay potalara artık veda ediyor.

- 159 kez Milli formayı giyen Kemal efendiliği ile yıllarca alkış ve takdir topladı
- Basketbolu 2 yıl önce bırakmak isteyen Kemal, takımı 2 lige düşünce bu kararından vazgeçmişti

Son birkaç yıldır takım kaptanlığının yanısıra oyuncularına da ağabeylik yapan Kemal, basketbolu 2 yıl önce bırakmak istemesine rağmen takımı ikinci lige düşünce bundan vazgeçti ve kararını erteledi. Kemal, sporculuğunun yanısıra efendiliği ile de yıllarca alkış ve takdir topladı. Geçtiğimiz sezon İTÜ'nün yeniden birinci lige çıkmasında en büyük emeği gösteren Kemal, böylelikle isteğine ulaştı.

Kemal'in jübilesi Spor ve Sergi Sarayı'nın durumuna göre ocak ayında veya şubatın ilk haftasında yapılacak. Aslında 20 Aralıkta jübile yaparak eski takım arkadaşları ile beraber son kez oynamayı programlayan Kemal, Spor ve Sergi Sarayı'nın başka bir amaçla kullanılmaya tahsis edilmesi üzerine jübilesini kısa bir süre için geriye bıraktı.

Jübilesi ile ilgili olarak görüşlerini aldığımız Kemal, bundan sonra görevini İ.T.Ü. Genç Takımı antrenörlüğü yaparak sürdüreceğini söyledi.

Hentbolda geçen hafta

Hentbol ligi başladı ama...

Lisansları yetişmediği için takımların yarısı sahaya çıkmadı

İSTANBUL (ÖZEL)

12 takımlı İstanbul Hentbol ligi geçtiğimiz hafta sonu başladı ama birçok takım lisanslarını yetiştiremediği için sahaya çıkamadı ve 6 maçtan sadece 3'ü oynanabildi. Oynanan maçlarda Ferahsporu 31-5 mağlup eden İ.T.Ü. ile Alibeyköy'ü 44-7 yenen Beşiktaşın bölge şampiyonluğu için en iddialı takımlar olduklarını gördük. Oynanan diğer maçta da Demirsporun fizik gücü karşısında Pertevniyalin teknik gücü ağır bastı ve lacivert-beyazlılar karşılaşmayı 21-15 kazandılar. Bu arada salonun küçüklüğü nedeni ile oyuncular topu oyuna sokmak için çizgi dışına çıkmakta güçlük çekince, hakemler sık sık çizgi hatası çaldılar. Hentolcuların salonsuzluk nedeni ile karşılaştıkları bu sıkıntılar daha uzun yıllar süreceğe benziyor.

İTÜ ve Beşiktaş ilk maçlarını farklı kazandılar

Bölge Şampiyonluğunun en güçlü adaylarından İTÜ Hentbol Takımı.

SEDAT ÜRETEN

Söylemedi ama

GEÇTİĞİMİZ hafta, mahalli liglere önem verilmediğini belirterek, hakemler gelmediği için günlük elbiseleri ile maç yönetmek zorunda kalan hocamız Cahit Gür'ün maçı yönetirken çektiğimiz resmini yayınlamıştık.

Hocamız, bizi görünce, resmini beğendiğini belirterek söze girdi. Uzun uzun konuştuk. Voleybol hakem komitesi üyesi olması nedeni ile bazı şeyleri açıkça söyleyemiyordu, ama çaresizliği ve görevini aksatan hakemleri yola getirememenin verdiği eziklik gözlerinden okunuyordu.

"Cumartesi ve pazar sabahları erken saatlerde oynanan mahalli maçlara bazı hakemler neden gelmiyorlar? Gelemeyecek olanlar (eğer mazeretleri varsa!) neden bunu daha önceden bildirmiyorlar?" şeklindeki sorularımızı polemiğe girmemek için yanıtsız bıraktı.

Aslında bu soruların yanıtı, salona gelen sporcudan tutun da yöneticisine, seyircisine ve saha gözlemcisine kadar herkes tarafından biliniyor tabi. Çünkü, sorumluluğunu unutup müsabakaya gelmeyen ve salonda kendini bekleyen kişileri hiçe sayan hakemlerin sabah uykusundan kalkmaktan hoşlanmadıklarını tahmin etmek hiç de zor olmasa gerek.

Bu gibi hareketlerde bulunan hakemlere geçici bir süre için ceza veriliyor ama yönetmelikler pek fazla etkin olmadığından ertesi hafta bu kez bir başka hakem aynı şeyi tekrarlıyor. Cahit Gür hocamız da salona tesadüfen bile gelmiş olsa, duruma el koyup hangi şartlarla olursa olsun maçı oynatmak zorunda kalıyor.

Cahit hocayı bu duruma düşürenler eğer hakemliği sürdüreceklerse, sabahın erken bir saatinde maç yönetmek veya görevini uzak bir salonda yerine getirmek zorundadırlar. Görevleri bunu gerektirmektedir. Üstelik hakemliğe başlarken bu koşulları zaten bilerek ve gönüllü olarak görev almışlardır. O halde, beraber yola çıktığı kişileri yarı yolda bırakmak da ne demek oluyor?

Yunanistan'da futbolcuların grevi sürüyor

ATİNA

Sosyal güvenliklerinin sağlanması isteği ile 6 gündür grevde olan Yunanistan liginin 450 futbolcusu, isteklerinin hükümetçe reddedilmesi üzerine kararlı bir şekilde grevlerini sürdürüyorlar. Konu ile ilgili bir açıklama yapan Futbol Oyuncuları Sendikasının sözcüsü, grevlerini uluslararası maçlarda uygulamayacaklarını ancak lig maçlarında kesinlikle oynamayacaklarını söyledi. Yapılan bu açıklama üzerine Selanik'li futbolcular bugün Fransız St. Etienne ile oynayacakları UEFA Kupası maçı için antrenmana çıktılar.

Boronkay:3-Galatasaray:0

Deplasmanlı Voleybol Liginin dün oynanan karşılaşmalarında Büyükdere Boronkay Galatasaray'ı, Eczacıbaşı da Yenişehir İstanbul Bankasını aynı sonuçlarla 3-0 yendiler.

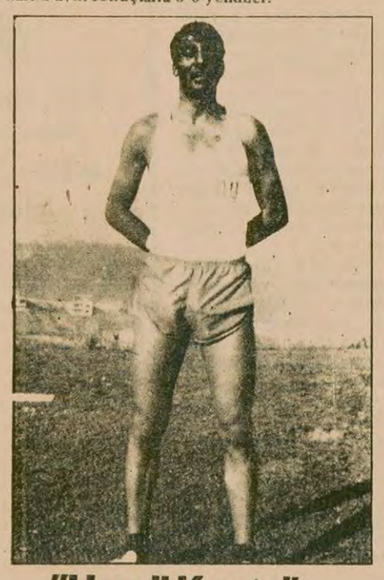

"Haydi Kunta"

Pazar günü İstanbul'un İstinye sırtlarında yapılan Sümer Alp Kır Koşusunu kazanan Murat Kengelli, tüm seyircilerin sempatisini topladı. Kengelli'yi TV'nin sevilen dizisi "Kökler"in Kunta Kinte'sine benzeten seyirciler, yarış boyunca "Haydi Kunta..." diyerek, destekledi. 6.000 metreyi 20.37'de tamamlayan "Kunta Kinte" yarış sonunda "Kazandığım için sevinçliyim" dedi.

(Fotoğraf: Akif KÖKÇE)

Voleybol liginde

Muhafızgücü Eczacıbaşı

Türkiye deplasmanlı voleybol liginde bugün oynanacak tek karşılaşma için Muhafızgücü ile Eczacıbaşı Ankara'da karşı karşıya geliyorlar. Selim Sırrı Tarcan Spor Salonunda oynanacak olan maç, saat 16.30'da başlayacak.

Teslimiyet...

(Baştarafı 1. sayfada)

30 yılın en önemli kararı"nın alınacağı NATO toplantısını izlememizi engelleyemedi.

* * *

Aylardır Batı kamuoyunu yakından ilgilendiren gazete, radyo ve televizyonların manşet haberlerinden düşmeyen, üç Avrupa ülkesinde hükümet bunalımlarına yol açabilecek düzeye ulaşan orta menzilli Pershing-2 ve Cruise füzelerinin 5 Batı Avrupa ülkesine yerleştirilmesi sorunu neden bu kadar hayati önem taşıyor? Avrupa'daki tüm teslimiyetçi güçlerin pazar günü Moskova yanlılarının düzenlediği yürüyüşte, gazetecilik görevini yerine getirirken eli sopalı TKP'lilerin saldırısına uğrayınca konunun önemini gerçekten daha iyi kavradım. Cruise ve Pershing-2 füzelerinin yerleşimi konusunda NATO Konseyinin alacağı karar aynı zamanda Batı Avrupa'daki direnişçi eğilimlerle teslimiyetçi eğilimler arasında süren mücadelede hangisinin daha ağır bastığını ortaya koyacak. Yani savaşın daha da yaklaştığını mı, yoksa ertelenebileceğini mi?

Bugün NATO koridorlarında çeşitli milliyetlerden gazetecilerle ayaküstü laflaşıp, dünyanın dört bir yanından gelen ajans haberlerine göz gezdirirken, Brejnev'in 6 Ekimde Doğu Berlin'de başlattığı ve Sovyet yıldırma ve propaganda makinasının her çeşit aracıları kullanarak, büyük bir yoğunlukla sürdürdüğü kampanyanın semerelerini verdiğini düşünmemek elimden gelmedi.

Önceki gün Brüksel'de 20 bindiler. Ezici çoğunluğu barıştan ve silahsızlanmadan yana insanlar. Bir de küçük bir azınlık. Yani bu iyiniyetli, fakat kafasını devekuşu gibi kuma gömmüş insanları yönlendiren, sonradan çıkmış çivili sopalara gerçek amaçlarını gizleyebilmek için küçük güvercin resimleri yapıştırmış Rusya'nın beşinci kolları. Hepsinin dilinde bir sözcük: "Pershing-2" ve "Cruise"lere hayır - Barışa evet.

Ama soru soranlar da vardı.

Ya Rus SS-20'leri, binlerce kilometre uzaktaki hedefi 100 metrelik yanılma payıyla vuran üç başlıklı ölüm füzeleri. Ya Backfire uçakları? Ya onbinlerce Varşova paktı tankı? 'Bunlar da barış için mi?' diyenlerdi. Bu gerçekleri söylemek cesaretini gösterenlerin kafalarına barış güvercini takılı sopalar indi Pazar günü Brüksel'de. Hem de gösteriyi bir saat boyunca yayınlayan Moskova televizyonunun kameraları önünde.

* * *

Avrupa 1938'lerin Münih'ini anımsatan bir dönem yaşıyor. Fakat esen teslimiyet rüzgarına karşı Hitler'in Polonya'ya girdiği 1 Eylül 1939'u unutmayıp şemsiyeyi açarak rüzgara karşı yürümeyi göze alanların sayısı o yıllara oranla daha fazla. Kanımızca Rusya'nın bütün "diplomatik saldırı" ve meydan okumalarına; NATO üyesi ülkelerin bazılarının bu saldırı ve meydan okuma karşısında mafsalları gevşetmesine rağmen "Pershing-2" ve "Cruise"lerin Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilmesi NATO Bakanlar Konseyinde onaylanacak. Birçok müttefik ülke bunun gerçekleşmemesi, ya da kararın 6 ay ertelenmesi durumunda NATO'nun temellerinin çatırdayacağının bilincinde. Bağımsız bir Avrupa savunması gerçekleşene dek, NATO'nun işlerliğini aktif bir şekilde sürdürmesi, Avurupa'da barışın korunması ve savaşın ertelenmesi için önemli bir çözüm yolunu oluşturuyor.

Dileğimiz, Brüksel'de direniş rüzgarlarının teslimiyet bulutlarını dağıtması.

Ağca...

(Bastarafı 1. sayfada)

ği gözlendı.

AĞCA'YLA GÖRÜŞME

Yakın zamana kadar müfettişlik görevini sürdüren Çıngırlı, bu yılın nisan ayı ortalarında Malatya'ya uğradı. Çıngırlı, Malatya'da adı polisçe bilinen ve MHP'liler tarafından "güvenilir" olarak nitelenen bir otelde kaldı ve bazı temaslarda bulundu. Sadece üst seviyedeki kadroların katıldığı seminerlerde konuşma yapan Çıngırlı, taktik bilgisi ve siyasal durum konusunda anlattıklarıyla dikkati çekti.

Aynı günlerde, MHP'nin il ve ilçe çapındaki çeşitli resmi yöneticileriyle görüşen Çıngırlı'nın, hiç bir resmi sıfatı olmayan Ağca'yla yakından ilgilenmesi dikkati çekti. Çıngırlı, Ülkücü Gençlik Derneğiyle aynı binada bulunan MHP İl Merkezindeki odada Mehmet Ali Ağca'yla uzun konuşmalar yaptı. Bu sırada, Mehmet Ali Ağca'nın cinayet sanığı olduğu henüz açığa çıkmamıştı.

Çıngırlı'nın Ağca'yla yaptığı görüşmenin, MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu'yla Ağca'nın İstanbul'da yaptığı konuşmayla ilgili olduğu sanılıyor. Çıngırlı'nın Somuncuoğlu'ndan gelen talimatları Ağca'ya iletmekle görevli olduğu büyük bir olasılık olarak değerlendiriliyor.

Kara lekeler

(Baştarafı 1. sayfada)

limiye Kışlasına kapatılan herkes tarafından tanınır. Şükrü Balcı, işkence sahnelerinin değişmez simasıdır. Ümit Erdal ve Bülent Öztürkmen de Ankaralıların aşinası. Aklınıza gelebilecek ne kadar kötülük varsa yaptılar...

Gün oldu devran döndü. Şükrü Balcı İstanbul Emniyet Müdürü oldu. Ümit Erdal Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Dairesi Başkanı ve Bülent Öztürkmen Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı. Son günlerdeki tayinlerde başka ilginç isimler de var. MHP'li Cengiz Gökçek'in kardeşi Süt Endüstrisi Kurumu Genel Müdürü olmuş. Yanına 20-25 kadar komandoyu alarak işyerini bir baskınla nasıl ele geçirdiğini gazeteler yazıyor. İsimler çoğalmaya başladı.

Önümüzdeki listedeki kara isimlere bakınca "ne yapıyor bu hükümet" diye sormak geliyor içimizden. Valiler atanırken MHP'lilere pek yüz vermediğini söylüyorlar, peki ya bu isimler, bunlar neyin nesi? 100 gün programında Şükrü Balcıların, Ümit Erdalların, sahneye çıkması hangi amacın parçası?

Demirel, anarşiyi önlemek için işkence uzmanlarına başvurarak, bazı eğilimlerini ortaya döküyor. 12 Martçılarla ittifak ederek anarşiyi önleme planı mıdır geliştirilen? Göreceğiz. Aslında görünen köy kılavuz istemez, ama biz umudumuzu korumaya çalışıyoruz. Demirel'in yıllardır yaşadığı tecrübelerden bazı dersler çıkarmasını bekliyoruz. Bir başka umudumuz da Adalet Partisi içinde sağduyu sahibi çok sayıda milletvekilinin bulunması.

Türkiye sil baştan deyip, eskileri yeniden denemeye elverişli durumda değildir. Eli işkence sopasıyla kana bulanmış görevlilerin, şimdi hayır cemiyetine üye olduklarını Demirel iddia etse bile kimse inanmaz.

100 gün programındaki kara lekeleri çoğaltarak hükümetin bir yere varmasını bekleyenler büyük bir yanılgı içindedirler.

Demirel bugün Şükrü Balcı'nın koluna girerse, yarın diğer koluna da Türkeş girer ve hep birlikte anarşiyi önleme planları yapmaya başlarlar. Yalnız bu milletin sabrının da bir sınırı vardır. AP'ye MC ortağıyken vurduğu şamarın daha sertini vurabileceğini sanırız Demirel de bizim kadar biliyordur.

Hergün...

(Baştarafı 1. sayfada)

ğını araştırdık. Dünkü yazımızda Savcı Doğan Öz, Doç. Bedrettin Cömert, Prof. Bedri Karafakıoğlu ve Abdi İpekçi cinayetlerinde önce ne dediklerini, daha sonra nelerin ortaya çıktığını yayınladık. Bu dört cinayette de MHP ve Hergün'ün hedef saptırmaya çalıştıklarını belirledik. Bugün Prof. Ünsal, Adana'da altı öğretmenin öldürülmesi, Cevat Yurdakul, Prof. Doğanay ve Prof. Tütengil cinayetleri konusunda neler dediklerini inceliyoruz.

PROF. FİKRET ÜNSAL CİNAYETİ

11 Eylül 1979 günü Prof. Dr. Fikret Ünsal evinin önünde otomobilinin içinde öldürülmüştü. 12 Eylül tarihli Hergün'ün başlığı şu şekildeydi: *"Sol fraksiyon militanları Çukurova Üniversitesi Rektör Vekilini ölümle tehdit ediyorlardı"*. Haberde de bu iddia yinelenerek, *"Prof. Ünsal'ın can güvenliği için emniyetten yardım istediği"* belirtiliyordu.

Türkeş, bu cinayetten sonra Ünsal'ın ailesine yine ilk taziyet mesajı gönderen kişi olmuştu.

Adana'da Adakobirlik Başkanı Akın Özdemir'in ardından TİP kurucularından Avukat Ceyhun Can'ın öldürülmesi, Tarsus'ta ve Mersin'de yoğunlaşan anarşi, dikkatleri bu bölge üzerinde toplamıştı. Prof. Fikret Ünsal'ın katledilmesi bölgede faaliyetini yoğunlaştıran bir anarşi odağının varlığını gözler önüne seriyordu. İçişleri Bakanlığı ve Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul izleri sürüyor ve araştırmayı derinleştiriyorlardı. Ancak olaylar Prof. Ünsal'ın katledilmesiyle bitmedi, tersine daha da şiddetlendi.

6 ÖĞRETMENİN KATLEDİLMESİ

Prof. Fikret Ünsal'ın ölümünün üzerinden çok kısa bir süre sonra Adana Yapı Meslek Lisesi lojmanlarında altı öğretmen katledildi. Bu olaydan sonra Hergün gazetesi şöyle bir başlık atıyordu: *"Adana'da katliam: 6 ülkücü öğretmeni komünistler kurşuna dizdi."* Hergün, altı öğretmenin ülkücü olduğunu öne sürerken, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un *"Altı ülkücü öğretmenin kurşuna dizilerek şehit edildiği Meydan mahallesinin komünist anarşistler tarafından 'kurtarılmış bölge' ilan edildiğinin daha önce defalarca gazetelerde yazıldığı halde bu duruma önem vermediğini"* belirtip olayın solcularca yapıldığı ve buna da Cevat Yurdakul'un imkan verdiğini ima ediyordu.

MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu, *"Bu olayın baş sorumlusu bizzat Ecevit'tir"* demekteydi.

Ancak, Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un katledilmesi, bu olayların üzerinde yaratılmak istenen esrar perdesini aydınlattı.

CEVAT YURDAKUL CİNAYETİ

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, 28 Eylül 1978 günü işine giderken uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Bu olay tüm gazetelerin manşeti olurken Hergün gazetesi bu olayı gazetenin yan köşesinde veriyordu. O günkü gazetede olayın oluş şekli dışında, bu olayla ilgili tek haber Türkeş'in mütad "taziyet" mesajıydı.

Sadi Somuncuoğlu ise Adana'da Cevat Yurdakul'un cenaze töreni üzerine, *"Yol kesen, parti genel merkezlerini, gazete bürolarını silahla basan, banka soyan kişilere polis görevinin verilmesi, zaten bir cinayetti."* diyerek Cevat Yurdakul zamanında MHP binalarının ve Hergün binasının aranmasını anıp Cevat Yurdakul'un öldürülmesini normal karşılamaktaydı.

Cevat Yurdakul'un katillerinin Aydın Telli, Abdurrahman Kıpçak, Mehmet Karaçıl, Yusuf Kenan Namık ve Halil İbrahim Altınışık olduğu Sıkıyönetim Komutanlığınca açıklandı. Ve bu komandoların arandığı bildirildi.

Cevat Yurdakul olayıyla beraber Adakobirlik Başkanı cinayeti de aydınlanıyor ve bu cinayeti de Yunus Uzun adlı bir komandonun hapishanede tutuklu bulunduğu sırada, dışarı çıkarak işlediği belirleniyordu. Bu olayla ilgili olarak MHP Merkez İlçe Başkanı Adem Eroğlu da tutuklanıyor ve Eroğlu'nun bölgede illegal faaliyet gösteren TİT adlı cinayet şebekesinin bölge sorumlusu olduğu söyleniyordu. Bu sırada İstanbul'da daha önce bir Belediye otobüsünü kaçırarak iki kişiyi ve Şehremini'de Cuma Oruç adlı bir genci öldürmek suçlarından aranan ve "TİT Komutanı" olarak tanınan Cengiz Ayhan, Mersin'de yakalanıyordu. Ayhan, Emniyette verdiği ifadede MHP Tarsus İlçe Başkanından yardım gördüğünü ve bölgede bulunduğu sırada Mesih Yörük adlı bir genci daha öldürdüğünü itiraf etti.

Cevat Yurdakul'un katilleri olarak aranan Aydın Telli ve arkadaşlarının yakalanması halinde Adana'da işlenen önemli cinayetlerin bütün ayrıntılarıyla aydınlanması bekleniyor.

PROF. ÜMİT DOĞANAY CİNAYETİ

20 Kasım günü Üniversiteye gitmek üzere yola çıkan Prof. Dr. Ümit Doğanay evinin önünde uğradığı silahlı bir saldırı sonucu öldürüldü. Doğanay'ın ölümü herkeste şaşkınlık yaratırken, Hergün, katilleri, *"belirlemiş"* ve olayı *"THKP—C yaptı"* diye başlık atmıştı. Türkeş gene olayı kınadığını açıklamıştı.

Hergün bu iddiayı ileri sürerken, olayın hemen ertesinde Hürriyet gazetesi, emniyet yetkililerinin araştırmalarına dayanarak olayı Türkçü İntikam Tugayı (TİT) adlı örgütün işlediği üzerinde durulduğunu ve bu konuda ipuçları ele geçirildiğini duyuruyordu. İki gün önce Doğanay'ı *"THKP—C öldürdü"* diye kesin bir ifade kullanan Hergün, bu gelişme karşısında ifadeyi muğlaklaştırıyor ve *"Kimliği belirsiz kişilerce öldürülen Doğanay"* demeye başlıyordu. (23 Kasım 1979). Daha sonra güvenlik görevlilerinin soruşturmayı derinleştirdikleri ve olayın faili olarak, daha önce Ankara Etlik Piyangotepe katliamı sanıkları olarak aranan Ali Bülent Orkan ve Erol Türkmen adlı komandoların üzerinde durdukları belirlendi. Ancak henüz bu şahıslar yakalanamadı ve Doğanay cinayeti de bütün yönleriyle aydınlanmadı.

VE PROF. CAVİT ORHAN TÜTENGİL CİNAYETİ

Son olarak 7 Aralık 1979 günü yine evinden üniversiteye gitmek üzere çıkan Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil, daha önceki meslektaşları Bedri Karafakıoğlu, Ümit Yaşar Doğanay, Bedrettin Cömert, Fikret Ünsal gibi evinin çok yakınında katledildi. Olay yerine "Ne Amerika, Ne Rusya Bağımsız Demokratik Türkiye, Anti Terör Birliği" yazılı bir pusula bırakılıyordu. Hergün gazetesi de buna dayanarak bu sefer olayı diğer ölümlerin aksine manşet olarak veriyor ve olayın *"Maocu teröristlerce yapıldığını"* iddia ediyordu. Olayda adı geçen "Anti-Terör Birliği" adlı örgüt daha önce Prof. Bedri Karafakıoğlu'nun ölümü sırasında da duyulmuştu.

Olaydan sonra emniyet yetkililerinin "Anti-Terör Birliği" adlı pusulanın "hedef saptırmak için oraya bırakıldığını" açıklamalarına rağmen, Hergün, iddiasını sürdürüyor ve hatta daha da ileri giderek cinayetin *"Türkiye İşçi Köylü Partisi ve Aydınlık militanları tarafından işlendiğini"* ileri sürüyordu. (9 Aralık 1979, Hergün).

Emniyet yetkililerine göre "TİT" tarafından işlendiği söylenen Doğanay cinayetinin aydınlatılması ve olaya karıştığı belirlenen Erol Türkmen ve Ali Bülent Orkan adlı komandoların yakalanması İstanbul'da birbiri ardına işlenen profesör cinayetleri için çok önemli ipuçları verecek.

Görüldüğü gibi Hergün gazetesi en önemli siyasi cinayetlerde hedef saptırmaya, cinayeti aydınlatmaya çalışan güvenlik görevlilerini yanıltmaya çalışmıştır. Ortaya çıkan gerçekler karşısında Hergün gazetesinin bu saptırma çabalarını "yanılgıyla" açıklamaya imkan yoktur.

NATO Toplantısı dolayısıyla Brüksel'de bulunan

Erkmen: "Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesinden memnunluk duyarım"

● Erkmen, Yunanistan Dışişleri Bakanı Rallis'le cuma günü görüşecek

BRÜKSEL (ÖZEL)

NATO Bakanlar Konseyi toplantısına katılmak üzere Brüksel'de bulunan Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen, "Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesinden memnunluk duyarım" dedi. Dışişleri Bakanı Erkmen, Brüksel'de Türkiyeli gazetecilere verdiği demeçte, Yunanistan'ın NATO'ya dönmesine karşı olmadığını, ancak girişin düzenlenmesinden yana olduğunu söyledi.

Gazetecilerin sorularını yanıtlayan Erkmen, "Yeni füzelerin yerleştirilmesine ilişkin tutumunuz nedir" sorusuna şu karşılığı verdi: "Bu konuda menfi bir tutumumuz yoktur. Ortada bir silah modernizasyonu vardır. Ayrıca bu modernizasyonun bizim topraklarımızda yapılması sözkonusu değildir." Bir başka gazetecinin, "Hollanda füzeleri kabul etmeyeceğini bildirdi. Bu durumda Hollanda'nın istemediği füzeler Türkiye'ye yerleştirilebilir mi" şeklindeki sorusuna ise Erkmen gülerek, "Hollanda nire, Türkiye nire" şeklinde cevap verdi.

Erkmen, Türkiye'nin İran konusundaki tutumunu soran bir gazeteciye de "Kimsenin, İran'ın iç işlerine müdahalesi sözkonusu olamaz" dedi.

ERKMEN-RALLİS GÖRÜŞMESİ CUMA GÜNÜ

Bu arada Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in Yunanistan Dışişleri Bakanı Rallis ile cuma günü ikili bir görüşme yapacağı öğrenildi. Yapılacak görüşmenin içeriği hakkında hiç bir açıklama yapılmamasına rağmen, her iki bakanın Türkiye ile Yunanistan arasındaki çeşitli sorunları ele alacakları, toplantının aynı zamanda bir tanışma niteliği taşıyacağı sanılıyor.

Öte yandan Türkiye Dışişleri Genel Sekreteri Yiğit ve Yunanistan Dışişleri Sekreteri Teodoropulos.un da Brüksel'de bulunması Türkiye ile Yunanistan ilişkilerinde bazı gelişme ihtimallerinin sözkonusu olabileceği şeklinde yorumlanıyor. Yunan kaynaklarından elde edilen bilgilere göre Atina, Yunanistan'ın tekrar askeri kanada dönme konusunu Türkiye ile NATO arasında bir sorun olduğu görüşünden hareket ederek, bu konuda Türkiye'yle doğrudan müzakerelere girmekten kaçınıyor.

Öte yandan NATO Genelkurmay Başkanı Rogers'in önceki gün Evren'le yaptığı görüşmede Yunanistan'ın yeniden NATO'nun askeri kanadına dönmesi sorununun ele alındığı öne sürülüyor. Bunun yanısıra, Ege Kontrol Sahası konusunda iki ülkenin genelkurmay başkanlarının görüş alışverişinde bulunduklarının belirtilmesi Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanlarının yapacakları görüşmelerde de bu konuya değinileceği savını güçlendiriyor.

Adana'da...

(Baştarafı 5. sayfada)

patlamada araba tamamen yandı.

Uşak'ta

Önceki gün Uşak MHP İlçe Başkanı İsmail Bahadır'ın evinin bombalanması ve kurşunlanması sırasında ağır yaralanan oğlu Nuri Bahadır dün öldü.

MHP Genel Merkezinden yapılan açıklamada olaydan üzüntü duyulduğu söylendi.

Öte yandan MHP Genel Merkezi Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil'in öldürülmesi dolayısıyla eşi Şükriye Tütengil'in sözlerine ilişkin haberlerden dolayı gazetemiz, Anadolu Ajansı ve Politika gazetesi hakkında toplam 3 milyon liralık tazminat tavası açılmasına karar verdi.

Sükan...

(Baştarafı 1. sayfada)

Rus yapısı roketlere kadar her türlü silahın bulunduğuna işaret eden Sükan, bugün Türkiye'de Klaşinkof kelimesini en mütevazi vatandaşın dahi bildiğini söyledi.

Sükan, çeşitli ülkelerde silah kaçakçılığını organize eden şebekelerin mevcut olduğunu, silah kaçakçılığının, hem deniz hem de kara yoluyla yapıldığını belirterek "Limanlar dışında da birçok koy, körfez, hatta birçok varlıklı kişilerin özel körfezlerindeki özel limanları, silah kaçakçılığı için giriş noktası olarak kullanılmaktadır. Mevzuatta yetersizliğin yanı sıra, ilgili kuruluşlar arasında koordinasyon eksikliğinin bulunduğunu belirten Sükan, toplanan bütün bilgi, belge ve haberlerin bir üst merkez olarak İçişleri Bakanlığında birleştirilmesi gerektiğini savundu. Devletin silah kaçakçılığıyla ilgili ciddi bir dış istihbaratının olmadığını da belirten eski bakan, Türkiye'deki silah kaçakçılığı, terörist hareketler, bunların iç-dış yapısı, Türkiye'deki legal - illegal kuruluşlar konusunda ciddi araştırmalar gerektiğini söyledi.

Bizzat devlet görevlilerinin de silah kaçakçılığının içinde olduğunu belirten Sükan, şöyle devam etti:

"Geçen yıl Nusaybin'in Hop mağaralarında 494 adet Rus yapısı roket bulundu. Bunları kim getirdi tespit edilemedi. Türkiye halkının silaha sevgisi vardır. Devlet otoritesinin noksanlığından dolayı vatandaş şu veya bu yolla atadan babadan kalma silahla canlarını korumak için silah temin etmektedirler. Yakalanan silahlar hep bu vatandaşlardan alınan silahlardır. Aslında bunlar yerine, ciddi araştırma ve operasyonlara ihtiyaç vardır. Bu mihraklara, bu terör odaklarına baskınlar düzenlenmelidir."

Hükümetin bütün bilgileri, bütün siyasi parti gruplarının önüne koyarak, asgari müştereklerde birleşilmesi gerektiğini savunan Sükan, "Herkes bildiğini konuşarak ortaya koymalıdır. Bu konuda esaslı görev hükümete düşer" dedi.

Sükan, bir gazetecinin "Devlet görevlileri ile işbirliği yapıldığını söylediniz. Bu görevliler arasında bakan ya da parlamenter düzeyinde kişiler var mı?" şeklindeki sorusuna cevap vermekten kaçınarak, "Ben elimdeki bütün bilgi ve belgeleri yetkili mercilere verdim. Beni bu konuda polemiğe sokmayınız" dedi.

Hükümet...

(Baştarafı 5. sayfada)

"K" Masasında görevli olan ve işkenceyle yapılan sorgulamaları yöneten Bülent Öztürkmen de MC döneminde Agah Oktay Güner tarafından atandığı Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığına yeniden getirildi.

Hükümetin emniyet kademelerinde giriştiği bu büyük çapta değişiklik, anarşi karşısındaki tutumu konusunda kaygılara yol açıyor. Hükümetin büyük çapta değişikliklere giderken, 12 Mart'ta ve MC dönemlerinde adı işkence iddialarına karışmış ve MHP yanlısı bilinen kişileri önemli görevlere getirmesi, anarşiye karşı güvenlik kuvvetlerini daha da etkisizleştireceği şeklinde yorumlanıyor.

GÖREVDEN ALMALAR YAYILIYOR

Bu arada Resmi Gazetenin dünkü nüshasının 16 sayfası yeni atama kararlarına ayrıldı. Resmi Gazetede yayınlanan atama kararları arasında 10 Genel Müdürlüğe ilişkin atama kararı yer alıyor.

Yeni atanan Genel Müdürler arasında Süt Endüstrisi Genel Müdürlüğüne atanan Latif Gökçek dikkati çekiyor.

MHP yöneticisi ve milletvvekili Cengiz Gökçek'in kardeşi olan Latif Gökçek, MC döneminde Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı görevinde bulunmuş, çeşitli saldırı olaylarına adı karışan komandolara müsteşarlıkta görev vermişti.

Resmi Gazetede atama kararları yayınlanan öteki Genel Müdürler ise şunlar:

Yem Sanayi: İhsan Gürbüz, Zirai Donatım Kurumu: İsmail Orhan Türköz, İller Bankası Aydın Evrenkaya, Şeker Fabrikaları: Aydın Arat, Demir Çelik İşletmeleri Orhan Acarlar, Sümerbank: Şükrü Akgüngör, Çimento Sanayi: Sedat Yıldız, Bütçe ve Mali Kontrol: Ertuğrul Kumcuoğlu, DSİ: Timuçin Tümer.

Bu arada İlköğretim Genel Müdürlüğüne Ertuğrul Seyhan, Karayolları Genel Müdürlüğüne, de Orhan Gökberker atandı. Sağlık Bakanlığında da yüksek dereceli 12 memur görevden alındı.

Sağkaya...

(Baştaratı 1. sayfada)

Bakanlığı APK Dairesinden pazartesi sabahı yıllık izne ayrıldığı öğrenildi.

Bilindiği gibi Abdurrahman Sağkaya, "İtiraf" adlı dizimizde, eski komando Ömer Tanlak'ın kendisi ile ilgili anlattıklarından sonra, "Hakkımdaki yayınla ilgili olarak savcılığa başvuracağım" diyerek işyerinden ayrılmıştı.

Yaptığımız araştırmalar sonucu, Sağkaya'nın, savcılığa böyle bir başvuru yapmadığı ve Savcılığa gideceğim" diyerek işyerinden ayrıldığı sırada üç avukatı ile birlikte MHP'li Aküzüm'ün cenaze törenine katıldığı belirlenmişti.

Sosyal Güvenlik Bakanlığı Araştırma Planlama Kurumu Dairesinde uzman olarak çalışan Abdurrahman Sağkaya'ya yıllık izni, Sosyal Güvenlik Bakanı Sümer Oral'ın verdiği öğrenildi.

AP önlem...

(Baştarafı 1. sayfada)

larını umduğunu söyledi.

Aygün, "Memleketin içinde bulunduğu ağır tablonun izalesi için dün partileri işbirliğine çağırmıştık. Anarşinin ortadan kaldırılması parlamentonun birinci görevidir. Gruplara nezaket ziyaretinde bulunacağım ve bütün gruplardan anarşiye karşı ortak tutum almalarını rica edeceğim" dedi.

Özel gündemle yarın görüşülmesi düşünülen önlem paketinde, polis vazife ve selahiyetleri yasa tasarısı, il idaresi, emniyet teşkilatı, toplantı gösteri yürüyüşleri yasa tasarıları bulunuyor. Ayrıca ölen güvenlik görevlilerinin ailelerine tazminat ödenmesini öngören, nakdi tazminat kanun tasarısı da AP'nin özel gündemde görüşerek, ilk etapta çıkarmayı düşündüğü tasarılardan birisi.

Aygün basın toplantısında ayrıca, hükümetin getireceği diğer konuları daha sonra görüşeceklerini de belirterek, "Hırçın bir muhalefetin mevcut olacağına ihtimal vermiyorum" dedi.

NATO füzeleri...

(Baştarafı 1. sayfada)

Bakanlarının yapacakları ortak toplantıda karara bağlanacak. Belçika başkentindeki çeşitli NATO kaynaklarından elde edilen bilgilere göre Sovyet SS-20 füzeleri ve Backfire uçaklarına karşı Batı Avrupa ülkelerinde Pershing-2 ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesi büyük bir olasılıkla bugünkü toplantıda onaylanacak.

BELÇİKA'DA HÜKÜMET BUNALIMI BEKLENİYOR

Cruise füzelerinin Belçika topraklarına yerleştirilmesi konusunda hükümet ortakları arasında çıkan görüş ayrılığının bugün Brüksel'de hükümet bunalımına yol açması ve koalisyon ortaklarından Sosyalist Partinin Flaman kanadının istifa etmesi bekleniyor. Belçika başkentindeki hükümete yakın kaynaklar Martens kabinesinin bugün Pershing-2'lerin ve Cruiselerin Belçika topraklarına yerleştirilmesi konusunda yapacağı toplantıda çoğunluğun olumlu oy kullanacağını fakat Flaman Sosyalistlerinin istifa ederek yeni bir hükümet bunalımına yol açacaklarını belirtiyorlar. Öte yandan Hollanda hükümetinin NATO Konseyi toplantısına yeni bir öneri ile geleceği bildiriliyor.

Lahey'den sızan haberlere göre Hollanda kendi topraklarına yerleştirilecek olan füzelerin diğer ülkelere üslendirilmesini önererek kendi payına düşen yapım masraflarını karşılamayı üstlenecek. Hollanda Savunma Bakanı Scholten'in yarınki toplantıya son anda geleceği ve Lahey'de hükümet ortakları arasındaki pazarlıkların son dakikaya kadar sürdürüleceği öğrenildi. Hollanda'da yarın bir hükümet bunalımının başgöstermesi Lahey'deki gözlemcilere göre bir süpriz olmayacak.

TÜRKİYE'YE YARDIM

Öte yandan pazartesi günü Bürüksel'de başlayan NATO güz dönemi toplantısının dün yapılan Savunma Planlama Komitesi toplantısında Türkiye'ye yardım konusu da ele alındı. Türkiye ve Portekiz'e yardım amacıyla kurulmuş olan özel komisyonunun hazırlamış olduğu rapor tartışılarak Türkiye'ye askeri yardımın özel bir dikkatle inceleneceği Askeri Komite tarafından kararlaştırıldı. Toplantının bitiminden sonra Türk gazetecilerine bir açıklama yapan Savunma Bakanı Birincioğlu NATO bakanlarının Türkiye'nin NATO'nun 4 yıllık alt yapı harcamalarına yüzde 1,32 oranında olan katılımının yüzde 0,8 indirildiğini bildirdi. Öte yandan Türkiye'ye yapılacak yardım çerçevesi içinde Hollanda Türk Hava Kuvvetlerine 40 adet F-24 uçağı verecek.

NATO Askeri Komite Başkanı General Gundersen dün öğleden sonra düzenlediği basın toplantısında Sovyetler'in saldırı amacına yönelik silahlanmayı sürdürdüğünü vurgulayarak Rusya'nın herhangi bir saldırı durumunda nükleer silahlara vaşvurmaktan çekinmeyeceğini bildirdi. SS-20 ve Backfire uçakları karşısında NATO'nun Pershing-2 ve Cruise füzelerini üretmesinin bir zorunluluk olduğunu söyleyen Gundersen, Sovyetler Birliği'nin aynı zamanda genel yayılma stratejisine paralel olarak Batı ülkelerinin deniz yolları üzerinde de kuvvetlerini yoğunlaştırdığını belirtti.

MOSKOVA YANLILARI

Avrupa'da çeşitli Moskova yanlısı grupların ve teslimiyetçi örgütlerin bugün Brüksel deki NATO Genel Merkezi önünde Pershing-2 ve Cruiselerin Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilmesini protesto etmek amacıyla bir gösteri yapacakları bildirildi. Göstericiler arasında pazar günü gazetemiz Brüksel muhabirine saldırarak yaralayan TKP militanları da yer alıyor. Pazar günü yapılan gösterilere CHP Milletvekili Mustafa Gazalcı'nın da katıldığı belirtiliyor.

NATO'nun orta menzilli füzeler konusunda alacağı tarihi kararın alınışını izlemek için dünyanın birçok ülkesinden Brüksel'e gelen 700'e yakın gazetecinin arasında çok sayıda Sovyet ve Doğu Avrupa gazetecileri de bulunuyor. Pazartesi günü ve dün Brüksel'deki NATO Genel Merkezinden ilk defa canlı yayın yapan Moskova Televizyonunun füzeler konusunda asıl kararın alınacağı bugün canlı yayın yapmayacağının öğrenilmesi Brüksel'deki gazeteciler tarafından anlamlı karşılandı.

Rus polisi...

(Baştarafı 1. sayfada)

ya'nın büyük şairi Puşkin Anıtının madeni bir perdeyle kapatılmış olduğunu ve çok sayıda polisin bulunması nedeniyle göstericilerin kaç kişiden oluştuğunun tespit edilemediğini bildirdi. Aynı görgü tanığı, "Arada sırada sivil giyimli adamlar göstericilerin arasına dalıp, bir iki kişiyi kollarından tutup götürdüler" şeklinde konuştu.

Leningrad'da ise, eski bir kilisenin önünde toplanan muhalifler, göz yaşartıcı bombaya benzer bir maddenin patlaması nedeniyle dağılmak zorunda kaldılar.

Her iki gösteride 15-20 kişinin polis tarafından tutuklandığı sanılıyor.

Sovyet resmi basını, 'İnsan haklarının basit bir burjuva yutturmacası' olduğunu ileri sürerken, Moskova ve Leningrad'daki gösterilerinden hiç söz etmedi.

Polonya'nın bağımsızlığını kutlamak amacıyla geçtiğimiz 11 Kasımda 5 bin kişilik gösteriye katılan 4 Polonya muhalifi yapılan mahkeme sonucunda1 ile 4 ay arasında hapse mahkum oldu. Varşova'da yapılan yargılamaya önce dinleyiciler sokulmak istenmedi, ancak dışarıda eylemlerini sürdüren muhaliflerin baskısı sayesinde, yabancı gazeteciler ve 10 muhalif mahkeme salonuna girebildi.

KAYIP— Beşiktaş Trafik Şubesinden aldığım ehliyetimi kaybettim. Hükümsüzdür.
Halil YILDIRIM

SÜMERBANK ALIM VE SATIM MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN
BAHÇEKAPI İSTANBUL
VİSKOZ BOYASI SATINALINACAKTIR

Gemlik Fabrikamızın 1980 yılı ihtiyacı Siyah Renk (Carbon Black) 10000 kg. Viskoz Boyası kapalı zarf usulüyle teklif temini suretiyle satınalınacaktır.

1— Kapalı teklif zarflarının üzerine 3000/80—2 dosya numaramız yazılmak suretiyle 3.1.1980 tarihinde saat 17.30'a kadar Müessesemiz veya İstanbul Şubemiz Hollerindeki TEKLİF ATIM KUTUSU'na atılması veya ikinci bir zarf içersinde aynı tarih ve saatte Müessesemizde bulunacak şekilde posta ile gönderilmesi lazımdır. Postada vaki geçikmeler nazarı itibare alınmaz.

2— Boyalar Viskoz boyamada kullanılacak uygun pigment boyadan olacaktır.

3— Teklifler üç (3) ay opsiyonlu olacaktır.

4— Tekliflerle birlikte 2 adet numunenin AL/III. Servisine verilmesi rica olunur.

5— Müessesemiz 2490 sayılı Artırma ve eksiltme kanununa tabi olmayıp, teklifler arasında şartlarımızla ihtiyacımıza en uygun olanlar tercih edilecektir.

(Basın: 25724—1327)

DUYURU

5 Kasım 1979 günü saat 19.00 sıralarında Iğdır'da Türkiye İşçi Köylü Partisi taraftarı Servet Murgul'a ait bir marangoz atölyesi benzin veya gazyağı dökülmek suretiyle kundaklandı ve çıkan yangında bina tamamen yandı. Bu anda binada bulunan cins ve miktarı aşağıda yazılı olan evrakların yanmamış olması ihtimalini düşünerek adı geçen evrakların hükümsüz olduğunu bildiriyoruz.

1-) 1 adet yetki belgesi imzalı il kuruluş evrakı,

2-) 1 adet Iğdır İlçe Teşkilatının kuruluşu ile ilgili ve kaymakamlığa verilmek üzere hazırlanmış kuruluş belgesi,

3-) 5 adet matbu ilçe kuruluş evrakı.

4-) Çok miktarda 1. Kongremiz için hazırlanmış genelge.

★ **Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Merkezi**

İLAN
İSTANBUL 7. İCRA MEMURLUĞUNDAN

979/8284

İzalei Şuyu ile satılmasına karar verilen 48. 500 lira değerinde Aga marka salon radyosunun, masa, altı sandalye, iki koltuk, yarısı kesilmiş bir yeri delik yüz on çarpı iki metre ebadında çiçekli halı, Auer Soba, on üç adet borusu ile, bir adet Pilips marka televizyon, çekmeceli konsol, AEG buzdolabı, Arçelik çamaşır makinası, Aygaz bütangaz ocağı ve Zenit Marka kol saatinin açık arttırması 25.12. 979 günü saat 16.45-17.00 arası Fatih Akdeniz Caddesi Koca Sinan Sokak Kader Apt. zemin kat No.: 33'de yapılacaktır.

O gün verilecek değer muhammen kıymetinin % 75'ini bulmaz veya müşteri çıkmazsa 26.12.979 günü aynı yer ve saatte ikinci satış yapılarak en çok arttırana peşin para ile satılacaktır.

İhale karar pulu ile dellaliyenin alıcıya ait bulunduğu ilan olunur.

(Basın: 8957—1325)

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 - 22 49 54 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 — 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurt dışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-614

Aydınlık
BÜTÜN ULUSUN İÇİNDE VE ÖNÜNÜ KAZANMAK, BİRLİĞİN!

İtiraf

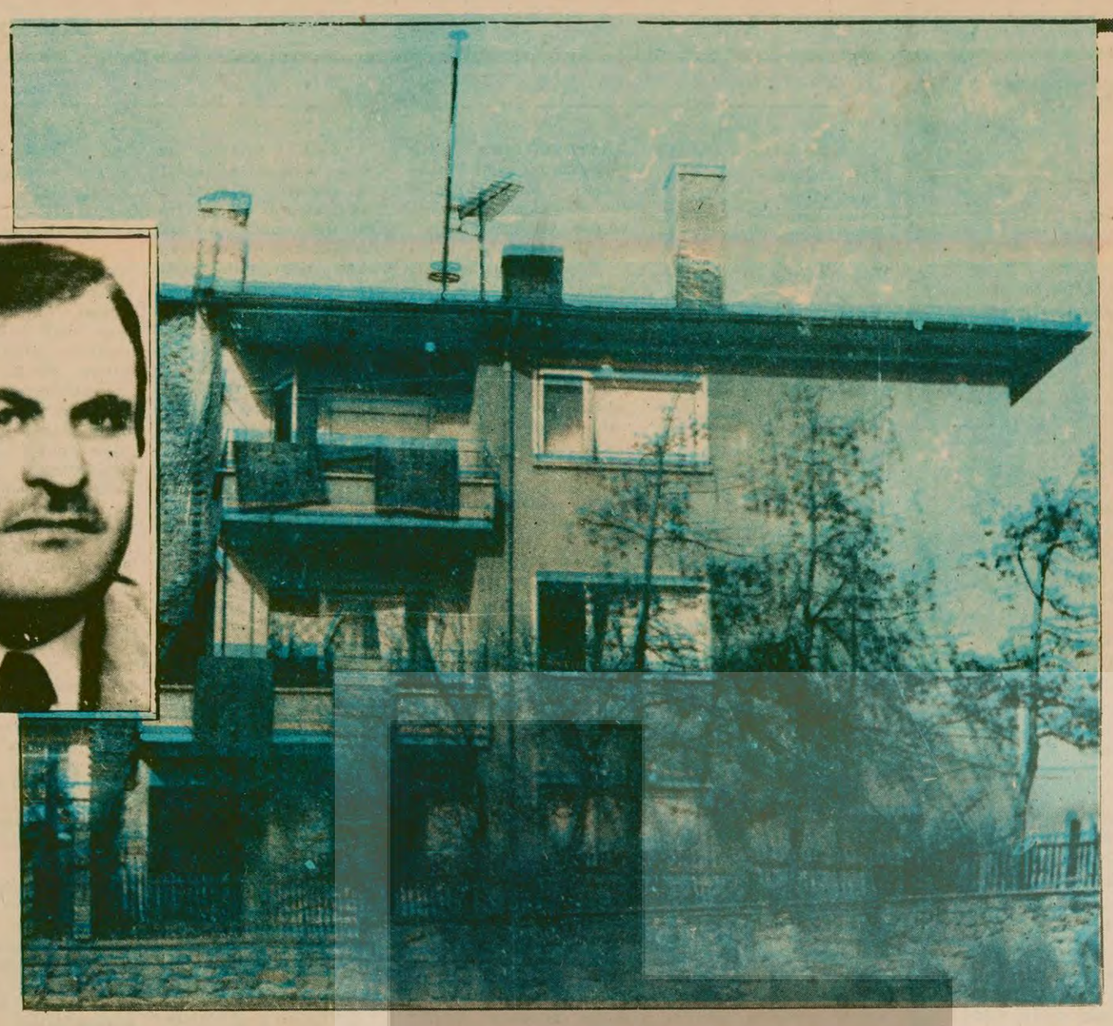

Komandolara okul içinde silahını veren Etlik Lisesi Müdürü Şükrü Düz

Okul kapısında polis kontrolu olması nedeniyle silah sokamayan komandolar, içeri girdikten sonra Şükrü Düz'ün makam odasından silah alarak okul içinde silahlı dolaşıyorlardı. Diğer resim ise Erol Türkmen'i evinde saklayan müteahhit Remzi Yıldız'ın evi.

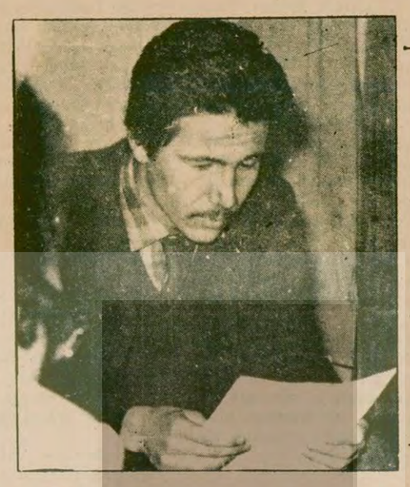

Tanlak'ın "İtiraf"ıyla açığa çıkan gizli kalmış bir olay daha

"MÜDÜR ŞÜKRÜ DÜZ, ÜLKÜ-BİR ÜYESİDİR"

"Sınıflara Lise Müdürünün silahı ile giriyorduk"

- Seyfettin Önal, Erol Türkmen ve Ali Bülent Orkan Etlik Lisesinde İsmail Özcan'ı vurdular
- Etlik Lisesi Müdürü, tabancayı makam odasında komandolara veriyordu

Ülkü Ocaklarında şakalaşma bile silahla olur

- Silahla şakalaşırken arkadaşlarını yaralamışlardı

MHP Gençlik Kollarının İstanbul'da, Kocamustafapaşa Lokalinde ellerinde silahla nişan almış birtakım MHP'lilerin poz poz resimleri bulunmuştu. Arka planda Türkeş'in portresi ve MHP'nin üç hilalli bayrağı görünüyordu.

Resimler kamuoyunda büyük tepktye yol açmıştı. MHP bir kez daha elinde silahla yakalanmıştı.

MHP'nin etekleri tutuştu. Resimlere bir kulp takması gerekiyordu. MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı Kazım Ayaydın bir basın toplantısı düzenleyerek kamuoyuna bir açıklama yaptı:

"Masum MHP'li gençler tiyatro provası yapıyorlardı. Resimler bu provalar sırasında çekilmişti."

Ömer Tanlak ise komandoların ellerinden silah düşürmediğini yazılı açıklamasında şöyle anlatıyordu:

"Okul kapanmış, ailem, benim olaylara karıştığım gerekçesi ile Ankara'dan Antalya'ya taşınmıştı. Bu da bir işe yaramamıştı. Ben yine Ankara'da kalmaya devam ediyordum.

"Bugünleri takiben İlimdar Yağmur isimli bir şahısla tanıştık. Bu kişi İncirli'de oturuyordu. Militan ve gözükara bir kişiydi.

"Bu arada bir akşam derneğin kapısından girerken bir kişi ile karşılaştım. Dikkatli baktığımda bunun yaralı olduğunu farkettim. Daha sonra haber vermek için yukarı çıkarken Başkan Ayhan Küçükaslan ile karşılaşıp durumu anlattım. Onlar da aşağı iniyorlardı. Ayhan yaralının üzerinden bir silah aldı. Bana verdi, "Derneğe çıkar" dedi. O yaralıyı hastaneye götürürken ben de derneğe çıktım.

"Kapıdan beni içeri silahla buyur ettiler. İçeride Gazanfer Barışsever, Mehmet Koçak, Hasan Tahtalı vardı. Ellerinde birer silah vardı. Birbirleriyle şaka yapıyorlardı. Ben Ayhan'dan aldığım silahı bırakarak çıktım."

Komandolar çeşitlicinayetlerdekullandıklarısilahları artık oyuncak haline getirmişlerdi. MHP Kocamustafapaşa temsilcilik binasında yapılan bir aramada, tabancalarla poz poz resimler ele geçirildi. Bu silahlar zaman zaman da davadan dönen komandoların öldürülmesinde kullanıldı. Nitekim yukarıdaki fotoğrafın çekildiği ve ele geçirildiği Kocamustafapaşa lokalinde davadan dönen iki kişi öldürüldü. Fotoğraftaki şahsın gerçekten ateş ettiği yanındaki kisinin ürkmüs vaziyette yana çekilmesinden anlaşılıyor.

Etlik Ülkü Ocağına kanlı şiddet eylemlerinden epey pay düştüğü, Ömer Tanlak'ın açıklamalarından giderek daha iyi ortaya çıkıyordu. Gazeteciler soruyordu "başka?"

Tanlak — Etlik'in karıştığı başka olaylar... İncirli Lisesinde bir kızın vurulması vardı.

Gazeteci — Nerede bu?

Gazeteci — Keçiören, İncirli.

Gazeteci — Bir kız çocuğu mu vuruldu burada?

Tanlak — Bir kız çocuğu vuruldu.

Gazeteci — Neye vurdular, belli mi?

Tanlak — Olay esnasında dudağının üstünden bir kurşun girdi.

Gazeteci — Beyin. Tamam?

Tanlak — Hayır ölmedi.

Gazeteci — Öğrenci kız mı?

Tanlak — Ufak bir kızdı.

Gazeteci — Neye çıktı bu olay?

Tanlak — Lisenin önünde kurşunlamaya gidiyorlar.

Gazeteci — Kimi?

Tanlak — Talebeleri, sol görüşlü talebeleri, fakat o sırada yanlışlıkla bu çocuğu vuruyorlar.

Gazeteci — Kimler gitmişti bu İncirli Lisesine biliyor musun?

Tanlak — İncirli Lisesine Erol Türkmen, Sebahattin Gözlükaya, İlimdar Yağmur... Bu Etlik Lisesinde Şükrü Düz isimli bir müdür okula giriş çıkışta bize silah sağlıyordu.

Gazeteci — Etlik Lisesi Müdürü mü?

Tanlak — Evet.

Gazeteci — Ne yapıyordu?

Tanlak — 1976-1977 döneminde Müdür Şükrü Düz, Ülkü-Bir üyesiydi.

Gazeteci — Size silah mı sağlıyordu bu?

Tanlak — Kendi silahını veriyordu, okula girer çıkarken.

Gazeteci — Siz okula silahla mı gidip geliyordunuz?

Tanlak — Genellikle.

Gazeteci — Ne vardı, niye veriyordu?

Tanlak — Okula zor oluyordu silah sokmak falan. Kendi silahı devamlı içerde olduğu için devamlı...

Gazeteci — Ha, sizin müdürün makam odasına gidiyordunuz, tabancayı alıp derse giriyordunuz, öyle mi?

Tanlak — Evet.

Gazeteci — Yani müdürün silahı ruhsatlı olduğu için...

Tanlak — Onu bilemeyeceğim, ruhsatlımı değil mi..

Gazeteci — Peki, size bu silahı verirken.... Neye veriyordu bunu, siz derse giriyorsunuz.

Tanlak — Derse giriyorduk. Dışarda dolaşanlar alıyordu bunu üzerine. Yani bir nevi güvenlik sağlayıp hakimiyet kurmak için.

Gazeteci — Okulda göstermiyor muydunuz talebelere bu tabancayı?

Tanlak — Gerektiği zaman gösteriliyordu.

Gazeteci — Yani bizde tabanca var, fazla şey yapmayın.

Tanlak — O gibi şeyler

Gazeteci — Başka?

Tanlak — Sonra İsmail Özcan isimli bir kişinin vurulması var. Burada da lisede olay çıkıyor.

Gazeteci — Hangi lisede?

Tanlak — Etlik Lisesinde. Dışardan Seyfettin Önal geliyor. Erol Türkmen, Ali Bülent Orkan geliyorlar silahlı olarak ve İsmail Özcan'ı vurup gidiyorlar.

Gazeteci — Bunlardan biri vuruyor...

Tanlak — Evet.

Gazeteci — Yaralanıyor mu?

Tanlak — Evet.

Gazeteci — İsmail Özcan talebe mi?

Tanlak — Hacettepe'de talebeydi o zaman.

NOT:

Etlik Lisesi Müdürü Şükrü Düz, CHP hükümeti döneminde Dikmen Lisesine coğrafya öğretmeni olarak atandı. Orada öğrencilerin tepkilerine karşı 1,5 ay sonra Esenler Lisesine coğrafya öğretmeni olarak atandı. Halen bu görevde bulunuyor.

Ömer Tanlak'ın açıklamaları devam ediyor

- "Metin Öztürk'ün adam öldürmesini önlemeye çalışan polis memuru, ülkücülerin yalancı tanıklığıyla 15-20 yıl hapis cezası yedi"
- Ülkücüler polis Ahmet Tekbaş lehine tanıklık eden kızı da tehdit ettiler
- Lisede solcu kalmayınca kendi aralarında kavga etmeye başladılar

"12 Mart 1977 günü, saat 8.30'da Etlik Göktürk Sinemasına gittik. Yanımda Metin Öztürk, Baki Ceylan, Bülent Koçak, bir kişi daha vardı. Filmin 10 dakika ara kısmında dışarı çıktığımızda Atilla isimli (Etlik Lisesi kantininin çalıştırır) sağ görüşte bir arkadaşı gördük. Kendisi düğün salonunda solcuların olduğunu, kendilerine sataştıklarını, ne yapmaları gerektiğini sordu. Benden yardım isteyerek Ali Bülent Orkan'a haber vermemi söyledi. Ben bunu kabul etmedim. Sinema seyrettiğimi, gidemeyeceğimi söyledim.

"Film bittikten sonra dışarı çıktığımızda Salon Uyanık Kahvesine 50 metre kala silah sesleri gelmeye başladı. Arkasından bağırmalar geliyordu. Olay verinden süratle uzaklaşıp dağıldık. Ben, Bülent ve diğerleri evlerimize, Baki Ceylan ve Metin Öztürk, Baki'nin Emek Mahallesindeki evine gittiler.

METİN İLK KEZ TETİĞE BASTI, ONU ENGELLEMEYE ÇALIŞAN POLİS YALANCI TANIKLA MAHKUM OLDU

"Sabah, 13 Mart 1977 günü, Aşağı Eğlence'ye indiğimde saat 12.00-13.00 civarıydı... Tam indiğim sırada, Metin ve Baki'nin iki-üç kişiyi yerde dövdüklerini gördüm. O tarafa giderken, Metin elini beline atarak bir silah çıkardı. Silahla iki kere yerde yatanların üstüne bastı. Fakat silah ateş almadı. O esnada oradan geçmekte olan polis memuru Ahmet Tekbaş silahını çekerek Metin'e durmasını söyledi. Metin tam durmuştu ki, polisin elindeki silah aniden ateş aldı.

"Polis üzüntü ile ileri atıldı. Metin'i yerden kaldırdı. Arabaya doğru götürüyordu ki, birden etraftan herkes polise vurmaya başladı. O sırada Erol Türkmen ve Ali Bülent Orkan, ellerindeki silahlarla polise ateş etmeye başladılar. Polis, yanlış anımsamıyorsam, elinden bir kurşun alarak yaralanmıştı.

"Daha sonra polis memuru, olayı saptırarak anlatan şahitler sayesinde, 15-20 yıl arasında bir ceza aldı.

VURUCU TİM KURŞUN YAĞDIRIYOR

"Olaydan sonra Ali Bülent Orkan pazar içinde bir arabayı kurşunladı. O gece vurucu timler Etlik Ülkü Ocağının Başkanı Diyarbakırlı Ömer tarafından toplandı. Yapılacaklar planlanıyordu. O sırada ben de orada bulunuyor ve sadece dinliyordum. Yapılacaklar boykot, gerekirse okula gelen talebelere ateş açmaktı.

"Daha sonra ben Ülkü Ocağından çıkarak eve gittim. Ertesi gün sabah lise dışarıdan ateş açmak suretiyle kürşunlanmıştı. Olayı yapanlar Ali Bülent Orkan, Erol Türkmen ve bir kişi daha idi. Daha sonraki saatlerde okulda sabahçı talebelere boykot yapıldı. Öğleden sonra ise camlara pano yapıştırılarak okulu yine boykota götürdük.

"Bu arada mahkemede polis Ahmet Tekbaş lehine tanıklık yapan bir kız ise tehdit edilmeye başlanmıştı. Bugünlerde ise Salon Uyanık önünde üç kişinin vurulmasıyla ilgili olarak Ali Bülent Orkan yakalanarak cezaevine girmişti. Daha sonra bu kişi sağlanan sahte evrakla tahliye edilmişti.

BANA BİR SOĞUKLUK GELMİŞTİ SİLAHIMI SATMAYI BİLE DÜŞÜNDÜM

"Etlik Lisesine devam ediyordum. Fakat bu arada bana bir soğukluk gelmiş, eskisi gibi karışmaz olmuştum. Bu da en çok yeni tanıdığım bir kişi sayesinde oluyordu. Kavgalar, çatışmalar yine eskisi gibi hatta daha da şiddetliydi. Ancak ben iyice soğumuştum. Bu arada aldığım silahı satmayı bile düşünüyordum. Bugünleri takiben lise içerisinde bana yönelik hareketler sıklaşmaya başlamıştı. Bunlara da bana karışmamalarını istedim. Fakat olmayınca, beni hâlâ dövüşecek sandıkları için bana olan tutum devam ediyordu. Ben de kendimi daha fazla zor altında bırakmamak için tekrar olayların içine girdim.

"Bu arada lise civarında bir kez kurşunlandık. Bunun üzerine ben de bir kişiyi elinden bıçakla yaraladım.

"Okula devam etmediğim için kaydım silinmişti. Ama gene de okul içinde görevim vardı. Bu arada ben yokken olan iki kavgadan dolayı solculara çok kızıyordum.

LİSE MÜDÜRÜ BİZE SİLAHINI VERİYORDU

"Lise içine dışarıdan girmek yasak olduğu halde, müdürümüz ülkücü olduğu için bizim girip çıkmamız kolay olduğu gibi, bazen müdürün (Şükrü Düz) 7.65 çapındaki silahını alıyorduk. Bu arada millet okulda solcu olmadığı için, kendi arasında kavga ediyordu. Bu kavgalar genellikle kız konusunda ve fazla içkinin verdiği sarhoşlukla oluyordu. Artık herkes işin tadını kaçırmış, sınıflara sarhoş girmeye başlamıştı. Sınıflarda içki içiliyordu.

"Bugünden itibaren ben de okula gelmemeye başladım. Aşağı Eğlencede kahvede oturup, bütün gün ülkücülük yapıyorduk. Bu arada lise birden ikiye nasıl geçeceğimi düşünmeye başladım."

YARIN

Silahlar nereden geliyor?